

FOLKE-SANGE OG MELODIER,

FÆDRELANDSKE OG FREMMEDE,

SAMLEDE OG UDSATTE FOR PIANOFORTE

AF

A. P. BERGGREEN.

TREDIE BIND.

ANDEN UDGAVE.

KJÖBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

THIELES BOGTRYKKERI.

1861.

SVENSKE
FOLKE-SANGE OG MELODIER,

SAMLEDE OG UDSATTE FOR PIANOFORTE

AF

A. P. BERGGREEN.

ANDEN, MEGET FORØGEDE UDGAVE.

KJÖBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

THIELES BOGTRYKKERI.

1861.

66
/ 6

BIBLIOTHECA
REGIA
MONTACENSIS.

SVENSKA
FOLK-SÅNGER OCH MELODIER,

SAMLADE OCH SATTA FÖR PIANOFORTE

AF

A. P. BERGGREEN.

ANDRA, MYCKET TILLÖKADE UPPLAGAN.

KÖPENHAMN.

C. A. REITZELS FÖRLAG.

THIELES BOKTRYCKERI.

1861.

1139653

BIBLIOTHECA
REGIA
SACRAE

EDERS MAJESTÄT
KONUNG CARL DEN FEMTONDE
TILL SVERGE OCH NORGE

ALLERUNDERDÄNIGAST TILLEGNADT

A. P. BERGGREEN.

Andantino.

Nr. 1. Den bergtagna.

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Och jung-frun hon skul-le sig åt ot-te-sån-gen gå; — Ti-den görs mig lång — Så gick hon den vä-gen, åt
— Ti-den görs mig lång —

Tutti.

hö-ga ber-get låg. Men jag vet, att sor-gen är tung.
Men jag vet, att sor-gen är tung.

10. I berget har jag varit i åtta långa år;
Der har jag födt sju söner och en dotter så båd.“
11. Bergakungen in genom dörren steg:
„Hvi står du här och talar så mycket ondt om mig?“
12. „Och inte har jag talat något ondt om dig;
Men väl om det goda, du gjort emot mig.“
13. Så slog han henne på blekan lilje-kind,
Så blodet det stank på snörekjorteln fin.
14. „Packa dig på dörren, och låt det ske fort!
Och aldrig skall du komma inför din moders port.“
15. „„Farväl, min kära fader! farväl, min hulda mor!
Farväl, min kära syster! farväl, min kära bror!
16. Farväl, du höga himmel! farväl, du gröna jord!
Nu resar jag till berget, der bergakungen bor.“
17. Så redo de sig öfver den mörka långa skog;
Hon bitterligen gret, men bergakungen log.

2. Hon klappade på bergadörrn med fingrarna små:
„Statt upp, du höga bergakung, drag låsen ifrå!“
3. Och upp steg bergakungen, drog låsen ifrå;
Så bar han den bruden i silkes-sängen blå.
4. Så var hon i berget i åtta runda år,
Fick sönerna sju och en dotter så båd.
5. Jungfrun hon gångar sig för bergakungen stå:
„Ack gifve, att jag finge till moder min hemgå!“
6. „„Och nog kan du hem till din moder få gå;
Blott att du ej vill nämna sju barnen de små.““
7. Och när som hon kom på sin kära moders gård;
Ute för henne huld-moderen står.
8. „Och hvar har du varit så långan en tid?
Nu hafver du väl varit uti rosende lid¹⁾?“
9. „„Och inte har jag varit uti rosende lid;
I berget har jag varit så långan en tid.
18. Så gingo de berget sex gånger omkring;
Så öppnades dörren och de stego in.
19. Ung dotteren framsatte den röda gullstol;
„O, hvilten er här, min sorgbebundna mor!“
20. „„Och hämta mig in de glasen med mjöd;
Derur vill jag dricka mig sjelfvan till död.““
21. Om första dricken hon af mjödglasen drack,
Hennes ögon de lycktes, och hjertat det brast.

*) De saaledes i Omkvædene anbragte Bindings-Buer gjælde Foredraget paa Pianofortet. — ¹⁾ lid bet. egentlig (ligesom det norske Ord Lid el. Li) en kun lidet l. lade Strækning ved Siden af et Fjeld; men staaer her i Betydning af Lundens Hvælving. Saaledes siges „under gröna lida“ o: under Træernes Bladhang.

Andantino.

Nr. 2. Bergkonungen.*)

(Vermeland, Upland og flere Steder.)

Solo.

piu lento *a tempo*

1. Stolts Marga - re - ta ha - de en fa - der så rik; — Ti - den görs mig lång — Och han var en ko - nung öf - ver
2. Till hen - ne så fri - a - de gref - var - ne två; — Ti - den görs mig lång — Men in - gen så vil - le hon

Tutti.

p — Ti - den görs mig lång —

sju kun - ga - rik. Men jag vet, att sor - gen är tung.
haf - va än - då. Men jag vet, att sor - gen är tung.

Tutti.

Men jag vet, att sor - gen är tung.

3.
Till henne så friade förstarne fem;
Och ingen så ville hon hafva utaf dem.

4.
Till henne så friade konungar sju,
Men ingen så ville hon hafva ännu.

5.
Och bergakungen frågade sin moder om råd,
Allt huru han skulle Stolts Margareta få.

6.
„Och huru mycket ville du gifva åt mig,
Att sielf hon skull' komma i berget till dig?“

7.
„Dig skulle jag gifva det rödaste gull,
Och alla dina kistor med penningar full.““

8.
En söndags morgon då hände det så,
Stolts Margareta skulle till kyrkan sig gå.

*) Variant af foregaaende Vise.

9. Och allt som hon gick, och allt som hon står,
Allt närmare kom hon, där höga berget låg.
10. Så gångar hon sig det berget omkring,
Så öppnas en dörr, och där går hon in.
11. Stolts Margareta in genom bergadörr'n steg;
Och bergakungen henne med blida ögon neg.¹⁾
12. Så tog han den jungfrun uppå sina knän,
Och tog de gullringar och fäste henne med.
13. Så tog han den jungfrun allt uti sin famn,
Gaf henne gullkrona och drottningenamn.
14. Så var hon i berget i åtta runda år,
Där födde hon två söner och en dotter så båd.
15. När hon där hade varit uti de åtta år,
Så ville hon gå hem till sin kära moders gård.
16. Och bergakungen talte till småsvenner två:
„I spännen for karmen de gångare grå.“
17. Och Margareta ut genom bergadörren steg,
Och hennes små barn de greto dervid.
18. Och bergakungen tog henne uti sin famn,
Så lyfter han henne i förgyllande karm.
19. „Och hör du smådräng, hvad jag dig säga må:
Nu skall du föra henne uppå sin moders gård.“
20. Stolts Margareta in genom dörren steg,
Och hennes moder henne med ögonen neg.
21. „Och hvar har du varit så långan en tid?“
„I de blomsterängder har jag varit, moder min!“
22. „Hvad är det för en hufva, du bär på dit hår,
Lika som qvinnor och mödrar plä' gå?“
23. „Väl må jag bära hufva på hufvudet mitt;
Mig bergakungen har båd' fästet och viget.
24. I berget har jag varit uti de åtta år;
Där hafver jag två söner och en dotter så båd.
25. Där hafver jag två söner och en dotter så båd;
Den yppersta jungfrun i verlden månde gå.“
26. „Och hör du, Stolts Margreta! hvad jag må säga dig:
Får jag dig följa hem och se barnena din?“
27. Och bergakungen in genom dörren nu steg,
Och Margareta föll till jorden dervid.
28. „Och står du nu här och klagar öfver mig;
Kom du icke sjelf uti berget in till mig?“
29. Och står du nu här och klagar din nöd;
Kom du icke sjelfver in igenom min dörr?“
30. Bergkonungen slog henne på rosande kind:
„Och packa dig i berget till små barnen din!“
31. Bergkonungen slog henne med hopvriden²⁾ rot:
„Och packa dig till berget, och det skall gå fort!“
32. Och bergakungen tog henne uti sin famn,
Så lyfte han henne i förgyllande karm.
33. „Och hör du, min smådräng! hvad jag dig säga må:
Nu skall du föra henne allt uppå min gård!“
34. Stolts Margareta in genom bergadörren steg,
Och hennes små barn de gladdes dervid.
35. „Det är inte värdt, I glädas öfver mig,
Christ gifve, jag aldrig vore moder åt er!“
36. Den ena bar fram en förgyllande stol:
„Och hvilten er här, min sorgbundna mor!“
37. Den ena bar fram det påfyllda horn,
Den andra la' deri ett förgyllande³⁾ korn.
38. Den första drick, hon drack af det horn;
Så glömde hon bort både himmel och jord.
39. Den andra drick, hon drack af det horn,
Så glömde hon bort både Gud och hans ord.
40. Den tredje drick, hon drack af det horn,
Så glömde hon bort både syster och bror.
41. Så glömde hon bort både syster och bror;
Men aldrig glömde hon sin sorgbundna mor.

¹⁾ neg o: saae vist paa. ²⁾ hopvriden o: knudret. ³⁾ Maaskee rettere „förvillande“; slg. mine „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 7.

Andantino.

Nr. 3. Hafsfrun.*)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Herr Hil - le-brand han tal - te till sin mo - der så: — Blå - ser kallt, kallt vä - der i - från sjön — „Och

— Blå - ser kallt, kallt vä - der i - från sjön —

p *sf* *sf* *p*

Tutti.

ha - de ic - ke jag en sy - ster så båd? — Blå - ser kallt, kallt vä - der i - från sjön.

Blå - ser kallt, kallt vä - der i - från sjön.

sf *sf*

2. „En syster hade du so fager och så båd;
Men den har hafsfrun tagit i sitt våld.“

3. Herr Hillebrand han går sig i stallet in;
Han skådar de fålarna rundt omkring.

4. Han skådar den bruna, han skådar den grå;
Men blacken den lägger han gullsadlen på.

5. Han klappade hästen uppå hans rygg:
„Och nu skall du vara mig trogen och trygg!“

6. Herr Hillebrand rider sig til hafsfruns gård,
Och ute för honom sjelfva hafsfrun står.

7. „God dag, sköna hafsfru, god dag på eder gård!
Och fagrare jungfru jag aldrig än såg.“

*) slg. mine „Danske Folke-S. og Mel.“ Nr. 77, der maa være et Brudstykke af en til denne svarende Vise; s. ovfr. 7de og 8de Vers. Ogsaa har den danske Mel. nogen Lighed med nærværende.

8. „Och hafven I ingen sett fagrare än jag;
Jag hafver väl en tärna, som är fagrare ändå.“
9. „Kunde jag den vackra tärnan få see,
Häst och gullsadel det gifver jag er.“
10. „Häst och gullsadel det passar jag ej på;
Men min vackra tärna kan du få see ändå.“
11. Och hafsfrun hon sade till sin tärna så:
„I morgon skall du för riddaren utgå.“
12. „Och skall jag i morgon för en riddare utgå?
Jag har ej sett solen på femton år.“
13. Hon klädde på henne en genombruten särk,
Som femton prinsessor haft i händers verk.
14. Hon klädde på henne en kjortel så grann,
Som deruti tycktes hela solen upprann.
15. Hon klädde på henne tröjan så blå,
Som var med gull i hvar fäll och hvar trä.
16. Hon satte henne en gullkrona uppå;
Hon tänkte, det var konungen, hon skulle för utgå.
17. Och hafsfrun hon ledde sin tärna öfver bro,
Och femti gullringar hon efter sig drog.
18. „Och hvad heter fader, och hvad heter mor?
Och hvad heter syster, och hvad heter bror?“
19. „Min fader han var en så mäktiger kung,
Min moder hon var en drottning så from.“
20. Min syster hon heter Seltima,
Min broder han heter Herr Hillebrand.“
21. „Och var din fader en så mäktiger kung,
Och var din moder en drottning så from,
Och heter din broder Herr Hillebrand,
Så äro vi syskon i Jesu namn.“
22. Herr Hillebrand han lyfte på sin hatt,
Han bjöd skjön hafsfrun så mången god natt.
23. „Och om jag ej vore så tung på min fot,
Jag skulle ha igen min tärna så god.“
24. Och hade jag trott din falskhet så stor,
Skull' aldrig min tärna kommit med dig ombord.“

Andante.

Nr. 4. Norrländsk folkvisa.

1. Så ta - ger jag min bös - sa Och så min trog - na hund, Och gån - gar mig
2. Jag är vel in - gen un - ger - sven, Fast jung-frun tye - ker så; Jag är vist sjelf - va

dolce *riten.* *a tempo*

se - dan I ro - sen - de lund, Der fog - lar - ne bland lil - jor - na de sjun - ga.
Nec - ken I böl - jor - na blå, Som haf - ver sin bo - ning un - der i - sen.

p *pp*

Andante.

Nr. 5a. Harpans kraft.

Solo.

1. Herr Pe - der han for sig sö - der un - der ö, Herr Pe - der han for sig sö - der un - der ö, Der

Tutti.

fä - ste han sig så vä - nan en mö. Min hjer - te - li - ga kär! I sä - gen mig, hvad e - der sør - jer.

Min hjer - te - li - ga kär! I sä - gen mig, hvad e - der sør - jer.

p

Harm. efter E. Drake.

2. „Antingen sørjen I för fader eller mor,
Eller sørjen I för syster eller bror?“	6. Fast mera sørjer jag för Ringfalla-å,
Der drunknade mina systrar två.	10. Och sjelfver så skall jag bredvid eder rida,
Och femton mina hofmän på hvar eder sida.“
3. „„Och intet sørjer jag för fader eller mor,
Och intet sørjer jag för syster eller bror!““	7. Jag sørja, jag sørja, jag sørja väl må,
Jag vet väl, huru mig lærer gå.	11. Och när som de kommo till borgaregrind,
Der dansade en hjort, der spelade en hind.
4. „Antingen sørjen I för sadel eller häst,
Eller sørjen I, för jag hafver er fäst?“	8. Det mig var spådt, allt medan jag var barn,
Att jag skulle drunkna på min bröllopsdag.““	12. Och alla så gafvo de på djuret vara,
Ensammen läto de den jungfrun fara.
5. „„Och intet sørjer jag för sadel eller häst,
Eller sørjer jag, för ni hafver mig fäst!“	9. „Och jag skall bygga en bro så stark,
Om det skall mig kosta tolf tusen mark.	13. Och när som hon kom der midt uppå bro,
Der stapplade hästen på fyra gullskor.

Andante.**Nr. 5b. Harpans kraft.***(Mel. fra Vestergothland og Vermeland.)*

Solo.

1. Herr Pe - der han for sig sö - der un - der ö, Der fä - ste han sig så vä - nan en mö.

Tutti.

Min hjer - te - li - ga kär! min hjer - te - li - ga kär! I sä - gen mig, hvar - för I sør - jen.

Min hjer - te - li - ga kär! min hjer - te - li - ga kär! I sä - gen mig, hvar - för I sør - jen.

14. På fyra gullskor och trettio gullsöm,
Och jungfrun hon föll i stridande ström.

15. Herr Peder han talar till sin lilla smådräng:
„Och hemten mig hit min gullharpesträng!“

16. Herr Peder han spelade så ljufvelig,
Så foglarne på qvistarne de dansa dervid.

17. Han spelade barken af hårdaste träd,
Han spelade barnet ur moderens knä.

18. Och första slag han på gullharpan slog,
Då satt der Necken på vattnet och log.

19. Och andra slaget på gullharpen lät,
Då satt der Necken på vattnet och gret.

20. „Herr Peder, Herr Peder, du spela ej så hårdt;
Din unga brud igen du skall få.

21. Och du skal få igen din unga brud så röd,
Som aldrig hon legat i böljorna död.“

22. Och der var glädje och mycken ro,
Herr Peder fick igen sin fästemo god.

Con moto.**Nr. 6. Kämpen Grimborg.**

(Vestergothland.)

Solo.

1. Det su - to två käm - par i Nor - dan fjäll; De hel - sa - de hvar - an - nan så go - dan en qväll.

Tutti.

Men hvem skall fö - ra vå - ra ru - nor så väl med den ä - ran?

Men hvem skall fö - ra vå - ra ru - nor så väl med den ä - ran?

2. Stallbroder talte till stallbrodern sin:
„Och har du inte lust att gifva dig än?”

3. Väl vet jag så väner en fager mö och vif;
Men friar du dit, det kostar ditt lif.“

4. „Och kära min stallbroder, följ du mig dit!
Och dig vill jag gifva min gångare hvit.“

5. Och när som de kommo till mjölnaredamm,
Der rann intet vatten, utan kjäpablod fram.

6. Och när som de kommo till jungfrunes grind,
Der spelar en hjort och der dansar en hind.

7. Och när som de kommo till jungfrunes gård,
Gårdsgårdarne¹⁾ voro af jern och stål.

8. På hvar och en stör²⁾, som i gårdsgården var,
Ett blodigt manna-hufvud blef man var.

9. Och Grimborg han klappade med vantarne grå:
„Statt upp, sköna jungfru, drag läsen ifrå!“

10. „Med ingen hafver jag stämma³⁾ satt,
Och ingen så släpper jag in om natt.“

¹⁾ gårdsgård o: Gjerde, Gitter. ²⁾ stör o: Pæl. ³⁾ stämma o: Stevnemøde.

11. Han gjorde sina fingrar båd' mjuka och små;
Så lätteligen drog han den låsen ifrå.
12. Och Grimborg han satte sig på rödan gullstol:
„Statt upp, sköna jungfru, drag af mig mina skor!“
13. „Väl är jag en konungadotter så god;
Men inte står jag upp och drar af dig dina skor.“
14. Och Grimborg han sticknade¹⁾ vid sådana ord,
Han sprang upp i sängen med båd' strumpor och skor.
15. Brådt det kom bud för konungen in:
„Grimborg han sofver hos unga dottern din.“
16. Konungen ropte öfver hela sin gård:
„Ständar upp, mina hofmän, I kläden er i stål!“
17. Ständar upp, mina hofmän! I kläden er ej falskt;
Jag känner väl Grimborg, han är en vågehals.“
18. De sparkade på dörren med sporrspändan fot:
„Är Grimborg här inne, han komme oss emot!“
19. Och Grimborg han uppå dörren sprang:
Han slog den igen, så låsen han sang.
20. Och somliga han spjärnte²⁾ och somliga han slog;
Och tolf tusend' hofmän för hans fötter dog!
21. Och Grimborg tar jungfrun vid fagergulan lock,
Så binder han henne vid sadelknapp.
22. Så rider han öfver den trettimila skog;
Slätt inte så talte han ett endaste ord.
23. Och inte var det en så liten en sten,
Som icke tog ett stycke ur jungfrunes ben.
24. Och inte var det en så liten en rot,
Som icke tog ett stycke ur jungfrunes fot.
25. Grimborg han rider till sin moders gård,
Och ute för honom hans moder står.
26. „Och hör du, herr Grimborg, hvad jag säger dig,
Och hvar har du tagit den fagra unga brud?“
27. „Henne har jag tagit i konungens gård
Med starkan arm och med jern och stål.““
28. Så gångar han sig uti högalofts bur
Och spelte gulltärning med sin unga brud.
29. Och Grimborg han klappar på bolstrarna små:
„Lyster sköna jungfrun att hvila häruppå?“
30. „Och dig vill jag hålla för en herre så bård,
Änskönt du mig tagit med magt och våld.““
31. Och förrn det var dager och dager var ljus,
Voro tolf tusend hofmän i Grimborgs hus.
32. Och ute hans moder för hofmännen står:
„Vi bedje, med Grimborg vi tala få!“
33. „Grimborg har dragit så långt bort i går,
Och kommer ej hem förr än Jul ett år.““
34. „Och Grimborgs moder, I varen oss huld!
Vi skola er gifva det rödaste gull.“
35. „Grimborg han sitter i högalofts bur
Och spelar gulltärning med sin unga brud.““
36. De stötte på dörren med sköld och spjut:
„Statt upp, herr Grimborg, och kom till oss ut!“
37. Grimborg han såg genom vindluckan ut,
Han såg inte himlen för pilar och spjut.
38. „Kära mina hofmän, I biden liten stund,
Medan jag mig kläder litet annorlund.“
39. Och jungfrun hon var mot Grimborg ej falsk,
Hon spände sjelf brynjan omkring hans hals.
40. Och Grimborg sprang ned på sin moders gård;
Tolf tusende hofmän till jord han slår.
41. Han sadlade upp sin gångare grå,
Så rider han sig till konungens gård.
42. Och när som han kom på konungens gård,
Ute för honom sjelf konungen står.
43. „Och hör du, herr Grimborg, hvad jag dig säga må:
Hvor äro de hofmän, jag sände dig i går?“
44. „De hofmän, dem du mig sände i går,
De ligge der alla slagne som får.““
45. „Och äro än alla slagne som får,
Aldrig så kommer du utaf min gård.“
46. Grimborg han svänger sin gångare grå,
Och alle kungens tjenare han under sig slår.
47. Och Grimborg han stryker sitt blodiga svärd:
„Vore du ej konung, detta vore du värd.“
48. „Kära du Grimborg, nu stille ditt svärd;
Min dotter skall du få, du henne är värd.““
49. Och Grimborg drog hem och lefde i frid,
Och allt, hvad han gjort, det blef nu härvid.

¹⁾ stickna o: vredes. ²⁾ spjärna o: sparke

Andantino.

Nr. 7. Hillebrand.*)

(Vestergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Hil - le-brand tjen - te i ko - nun - gens gård, Ut - i lön - dom — Och der tjen-te han ut - i fem - ton run - da

— Ut - i lön - dom —

p *mf*

Tutti.

år För den, han had' tro - lof - vat i sin ung - dom.

För den, han had' tro - lof - vat i sin ung - dom.

p

*) slg. „Danske Folke-Sange og Mel.“, Nr. 27 b.

2. Han tjente der inte så mycket för gull,
Som för att fröken Gullborg var honom så huld.
3. Och inte han tjente så mycket för lön,
Som för att fröken Gullborg var honom så skön.
4. „Hör du, fröken Gullborg! hvad jag månd' säga dig:
Lyster dig att fara utaf landet med mig?“
5. „„Och nog vill jag fara utaf landet med dig,
Vore ej så många, som akta uppå mig.“
6. På mig aktar fader, på mig aktar mor,
På mig aktar syster, på mig aktar bror.
7. På mig aktar vänner, på mig aktar slägt,
Men mest aktar riddaren, som mig hafver fäst.““
8. „Jag skär dig en klädning af skarlaken fin,
Så känner han dig ej på din rosende-kind.“
9. Jag byter om ringarne på fingrarne små,
Så känner han ej igen dig deruppå.“
10. Och Hillebrand sadlade de gångarne grå,
Så lättelig han lyfte fröken Gullborg derpå.
11. Så redo de öfver den trettimila skog,
Och der mötte dem en Riddare så god.
12. „Och hvar har du tagit den goda ungersven?
Mig tycks, han sitter ej väl fast i sadelen.“
13. „„Och honom har jag tagit från hans moder i går,
Deröfver han månd' gråta så mången en tår.““
14. „Väl tyckes mig känna den rosende-kind,
Men inte så känner jag skarlakanskappan fin.“
15. Faren väl! faren väl med tusende god natt!
Och helsa fröken Gullborg med tusende god natt!“
16. Men när som de ridit så liten en stund,
Så lyster fröken Gullborg att hvila en stund.
17. „Och Hillebrand! Hillebrand! du sof inte nu!
Jag hör nu min faders basuner de sju.“
18. Jag känner min faders gångare grå,
Som inte varit ute på femton år.“
19. „„Och när som jag rider uti striden fram,
Då, kära fröken Gullborg! nämn inte mitt namn.¹⁾“
20. Och när som vi komma i striden som mest,
Kära fröken Gullborg, du håll då min häst!““
21. „Att virka gull och silke min moder lärde mig;
Men inte har jag lärt hålla hästar uti strid.“
22. Det första slag, som ²⁾ de redo ihop,
Så slog han hennes broder och ett manskap så stort.
23. Det andra slag, som de redo ihop,
Han slog hennes fader och ett ridderskap så stort.
24. „Och Hillebrand! Hillebrand! du stilla ditt svärd;
Den döden var inte min goda fader värd.“
25. De orden ej förr hade Gullborg sagt,
Sju blodiga sår hade Hillebrand fått.
26. „Och vill du nu följa till din hulda moder hem?
Eller vill du följa än din sjuka ungersven?“
27. „„Och inte vill jag följa till min hulda moder hem;
Men väl så vill jag följa min sjuka ungersven.““
28. Så redo de sig öfver den trettimila skog,
Och inte talte Hillebrand ett endaste ord.
29. „Görs Hillebrand trött eller görs honom mod³⁾,
Medan han ej talar ett endaste ord?“
30. „„Och inte görs mig trött, och inte görs mig mod;
Men så strida lackar af mig mitt hjerteblood.““
31. Och Hillebrand red till sin kära faders gård,
Och ute för honom hans hulda moder står.
32. „Hör du ridder Hillebrand! hur är det nu med dig?
Medan blodet lackar så strida utaf dig.“
33. „„Min häst hafver varit mig så till men,
Han hafver mig stött mot en apलगren⁴⁾.“
34. Och kära min broder! du släp min häst i äng!
Och kära min moder! I bädden upp min säng!
35. Och kära min syster! I krusen mitt hår!
Och kära min fader! I redan till min bår!““
36. „Och Hillebrand! Hillebrand! tala inte så!
Med lust och fröjd vårt bröllop om thorsdag
månd' stå!“
37. „„Vårt bröllop skall stånda i det mörka hus;
Men inte lefver Hillebrand, tills dager är ljus.““
38. Och när det vardt dager, och dager stod ljus,
Så bars det tre lik utur Hillebrands hus.
39. Det ena var herr Hillebrand, det andra var hans mö,
Det tredje var hans moder, i sorg var hon död.

¹⁾ Naar en Ridders Navn blev nævnet under Striden, bragte det ham Døden. Det kaldtes „at nævne tildøde“ („att dödnämna“). ²⁾ som o: idet at. ³⁾ görs honom mod o: er han bedrevet. ⁴⁾ apलगren o: Æblegreen (Abildgreen).

Andante.**Nr. 8. Stolts Hilla.*)***(Vestergothland, Bohuslehn og Skaane.)*

Solo.

1. Hil-la lil-la sit-ter i kam-ma-ren sin, — *Tutti.* In-gen vet min sorg u-tan Gud — *Solo.* Hon fäl-ler så mån-gen

— In-gen vet min sorg u-tan Gud —

p e legato

Tutti.

tår up-på kind. Den lef-ver al-drig till, som jag kan kla-ga mi-na sor-ger.

Den lef-ver al-drig till, som jag kan kla-ga mi-na sor-ger.

p

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is divided into sections marked 'Solo' and 'Tutti'. The piano accompaniment includes dynamic markings such as 'p e legato' and 'p'. The lyrics are in Swedish and describe a woman's sorrow and her faith in God.

*) Variant af den foregaaende Vise.

2.
Brådt kom bud för drottningen in:
„Stolts Hilla lilla syr så vildt i sömmen sin.“

3.
Drottningen axlade kappan blå,
Så mände hon sig till Stolts Hilla lilla gå.

4.
Drottningen slog Hilla på blekblommand kind,
Så blodet det stank på sparrlakanet fint.

5.
„Nådiga drottning! I slå mig ej så hårdt!
Jag är en konungs dotter så väl som eders nåd.“

6.
Hilla lilla klappar på hyendet blå:
„Och lyster min drottning att hvila häruppå?”

7.
Nådiga drottning! I sätten er här ner,
Att jag må tälja mina sorger för er:

8.
Medan jag var i min kära faders gård,
Sju riddare mig dagligen vaktade på.

9.
Min fader han höll mig så hederlig,
Två riddare dagligen tjente mig.

10.
Den ena han hette hertig Magnus:
Han ville på äran mig beslå.¹⁾

11.
Den andra hette hertig Hillebrand,
Var konungens son af Engeland.

12.
Och det var hertig Hillebrand,
Med honom så mände jag fly utaf land.

13.
Hillebrand sadlade sin gångare grå,
Så lyfte han Stolts Hilla lilla deruppå.

14.
Och när som vi kommo i rosende lund,
Der lyste hertig Hillebrand hvila en stund.

15.
Han somna' en blund allt uti mitt sköt;
Han sof der en sömn så ljuflig och söt.

16.
Hillebrand, Hillebrand! sof inte nu;
Jag hörer min fader och mina bröder sju.

17.
Hillebrand, Hillebrand! sof inte så;
Jag känner min faders gångare grå.

18.
Hillebrand tog mig allt uti sin famn:
Hilla lilla, Hilla! nämn icke mitt namn.²⁾

19.
Han slog uti den första skar'
Mina bröder sex och så min far.

20.
Så mötte han i den andra flock
Min yngsta broder med gullgulan lock.

21.
Och Hillebrand, Hillebrand! stilla ditt svärd;
Den döden är ej min yngsta broder värd.

22.
Jag hade ej förr utsagt dessa ord,
Sju sår lade Hillebrand ned till jord.

23.
Hillebrand stryker sitt blodiga svärd:
Vore du ej Hilla! detta vore du värd.

24.
Min broder han tog mig vid gullgulan lock,
Så binder han mig vid sadeleknapp.

25.
Aldrig var det så liten en rot,
Som icke tog ett stycke utaf min fot.

26.
Och intet var det så liten en gren,
Som icke tog ett stycke ur Hilla lillas ben.

27.
Och när som vi kommo till första led,
Min sorgbundna moder hon ständar dervid.

28.
Då ville min broder qvälja mig,
Min moder hon ville bortsälja mig.

29.
Så sålde de mig för en klocka ny:
Hon hänger i Mariæ Kyrkeby.

30.
När moder min hörde den klockans klang,
Hennes hjerta sönder i stycken språng.“

31.
Stolts Hilla lilla slöt sitt tal härmed,
Så föll hon död ned för drottningens knä.

¹⁾ beslå o: antaste. ²⁾ s. S. 11, Anmärk. 1).

Andante.**Nr. 9. Den underbara harpan.*)**

(Vestergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Det bod - de en bon - de ved sjö - a - strand — Ungt är mitt lif — Och tven - ne döt - trar ha - de han.
svar - ta jord, — Ungt är mitt lif — Den yng - sta var hvit som den kla - ra sol.

p *ritard.* *a tempo*

— Ungt är mitt lif —

Tutti. *Solo.*

Väl - ler mig den tun - ga. ¹⁾ 2. Den äld - sta var svart som den
Väl - ler mig den tun - ga. **Fine.**

Väl - ler mig den tun - ga. *p*

3. Och syster talte till syster så:
„Kom skola vi ned till sjöstrand gå?“

4. „„Och tvättar du dig än natt och dag,
Slätt aldrig du blir så hvit som jag.““

5. Och som de nu stodo på sjöstrand,
Så stötte den äldsta sin söster af sand.

6. „Och kära min syster! du hjelp mig i land,
Och dig vill jag gifva mitt röda gullband.“

7. „„Ditt röda gullband får jag väl ändå;
Men aldrig skall du på Guds gröna jord gå.““

8. „Och kära min syster! du hjelp mig i land,
Och dig vill jag gifva min gullkrona grann.“²⁾

9. „„Din röda gullkrona får jag väl ändå;
Men aldrig skall du på Guds gröna jord gå.““

10. „Och kära min syster! du hjelp mig i land,
Och dig vill jag gifva min fästeman.“

11. „„Din fästeman får jag väl ändå;
Men aldrig skall du på Guds gröna jord gå.““

12. „Helsa du hem till min fader god:
Jag dricker mitt bröllop i klaran flod.

13. Och helsa hem till min moder:
Jag dricker mitt bröllop i floden.

14. Och helsa hem till min fästeman:
Min brudsäng jag bäddar på hvitan sand.“

15. Det bodde en spelman vid den strand,
Han såg ut på sjön, hvar liket det samm.

16. På stranden skön jungfrun upp han tar,
Och gör utaf henne en harpa så rar.

17. Han tog den jungfruns snöhvita bröst,
Den harpa månd klinga med ljuflig röst.

18. Så tog han den jungfruns fingrar små,
Och gjorde i harpan skrufvar derå.

19. Han tog den jungfruns gullgula hår,
Och gjorde harposträngar derå.

20. Så förde han harpan till brudens gård,
Der brölloppet ständar med lust och med ståt.

21. Det första slag han på harpan slog,
Den bruden hon satt uti brudstol och log.

22. Det andra slag som på harpan rann,
Så klädde de af den bruden så grann.

23. Och tredje slag han på harpan slog,
Den bruden hon låg uti brudsängen död.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr 31. — ¹⁾ Väller mig den tunga o: [Det] volder mig den Tyngsel (Sorg). ²⁾ grann o: skjøn, pyntelig.

Nr. 10. De två systrarne.*)

(Upland og Østergotland.)

Andante.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems. The first system has a vocal line starting with a *Solo* marking and a piano accompaniment starting with a *Tutti* marking. The second system continues with a *Tutti* marking. The piano part includes dynamic markings like *p* and *p*.

Vocal line lyrics:
 1. Det bod - de en ko - nung allt ut - i En - ge - land, Hör - de jag en li - ten fo - gel sjun - ga, — Och
 Hör - de jag en li - ten fo - gel sjun - ga —
 två un - ga döt - trar och mö'r ha - de han. För nu så står sko - gen i blom - ma.
 För nu så står sko - gen i blom - ma.

2. Och systemen talte till systemen så:
 „Kom, skola vi ned till sjöstrand gå?“
3. Den yngsta var fager, hon blänkte som en sol;
 Den äldsta var svart som Guds heliga jord.
4. Den yngsta gick före med utslagit hår;
 Den äldsta gick efter med sjufalska¹⁾ råd.
5. Och när som de kommo till sjöstrand så grön,
 Så sköt hon sin syster i stridaste ström.
6. Och jungfrun hon räckte upp sin snöhvita hand:
 „Och kära min syster, du hjelp mig uppå land!“
7. Och kära min syster, du hjelp mig uppå land!
 Och dig vill jag gifva mitt röda gullband.“
8. „Dit röda gullband det får jag väl ändå,
 Men aldrig skall du på Guds gröna jord gå.““
9. „Och kära min syster, du hjelp mig upp ur sjö!
 Och dig vill jag gifva min gullkrona röd.“
10. „Din röda gullkrona får jag väl ändå,
 Men aldrig skall du på gröna jorden gå.““
11. „Och kära min syster, du hjelp mig uppå land!
 Och dig vill jag gifva min unga fästeman.“
12. „Och inte jag hjelper dig nånsin mer på land;
 Vål får jag ändå din unga fästeman.““
13. De fiskare de rodde i mörka natten blå,
 Så funno de jungfrun i böljan, der hon låg.
14. Så funno de jungfruens snöhvita kropp,
 Och drogo den sakta på sjöstranden opp.
15. Så reste den vägen en speleman fram,
 Han gjorde af jungfrun en harpa så grann.
16. Och han tog jungfruens snöhvita bröst;
 Den harpa han gaf så ljuflig en röst.
17. Och han tog hennes fingrar så små,
 Och gjorde sin harpa skruvvar derå.
18. Och han tog hennes fagergula hår,
 Och gjorde sin harpa strängar derå.
19. Så tager han harpan allt uppå sin arm,
 Så gangar han sig till bröllopgården fram.
20. Den harpan han spelte på konungens gård:
 „Och hör, min unga brud! hvad harpan tala må.“
21. Och första slaget på harpan det rann:
 „Bruden hon bär mitt röda gullband.“
22. Och andra slaget på harpan det rann:
 „Brudgommen var min kära fästeman.“
23. Och tredje slaget den harpan hon slog:
 „Min syster hon stötte mig i stridaste flod.“
24. Om sönda'n satt bruden med gullkronar röd,
 Om månda'en så bars hon på bål och på glöd.

*) Variant af foregaaende Vise. — ¹⁾ sjufalska : syv Gange falske, syvfold falske. Tallet Syv bruges, ligesom Tre, til at forstærke Udtrykket.

Nr. 11. Skön Anna.*)

Moderato.

(Upland.)

1. Skön An - na hon går till sjö - - a - strand, Och der spat - se - rar hon så vi - da. Till

hen - ne så kom en fa - ger, un - ger man, Han hel - sa - de på hen - - ne så bli - da.

<p>2. „Och hören I, min jungfru! hvad jag er säga må:
Hafven I lust med mig att följa?
Att följa med mig till främmande land
Och blifva min hjertelig kära?“</p> <p>3. „„Och inte jag det vill, och inte jag det kan,
Ej heller må Ni sådant begära:
Ty här är så många riddare-son,
Som mig hafver bjudit sin ära.““</p> <p>4. „Och bjuda er sin ära, hvem som bjuda vill!
Med mig så skolen I nu följa,
Ja, följa mig bort i främmande land,
Den rödaste gullkronan at bära.“</p> | <p>5. Så hade han henne i åtta år,
Sju söner de hade tillsammans;
Men när som det led till det nionde år,
Så sökte sig herr Peder en annan.</p> <p>6. Skön Anna hon ut på borgvallen går
Att se hur de riddare rida:
„Ack Herre Gud Fader i Himmelrik!
Må jag vid mina sinnen nu blifva.“</p> <p>7. Hon skådade skeppen allt långt uti haf,
Skön Anna de skeppen väl kände;
De flaggor hon sytt, allt medan hon var mö
Och bodd' uti sin faders lande.</p> | <p>8. Skön Anna hon går för drottningen in,
Hon helsar: „Fru och furstinna!
Och kunde jag få i brudehuset gå,
Den unga bruden at skåda?“</p> <p>9. „„Och väl kan du få i brudehuset gå,
Den unga bruden at skåda;
Men dina söner sätt din faders vapen på,
Och låt dem så framför dig gå.““</p> <p>10. Skön Anna hon steg i brudehuset in,
Allt som Gud henne tillstyrkte;
Hon fälde tårar på blekan kind,
De föllo henne neder på bröstet.</p> |
|---|--|---|

*) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 13.

11. Skön Anna hon uppå golfvet går,
Det rödaste vin i hon skänkte;
For hvar och en gång på bruden hon såg,
Hennes tårar kring vinglasen stänkte.
12. Och unga bruden frågar konungen så:
„Hören, hvad jag eder månd' säga!
Hvad är för små herrar, på golfvet gå?
Min faders vapen de bära?“
13. „Jag det väl säga månde för er
Och sanning icke fördölja:
Det är väl alla mina söner sju;
Skön Anna hon är deras moder.““

14. „Förbjude då er den allsmäktige Gud!
Som tänken nu henne att svika;
Skön Anna hon är min syster så kär,
Som bortröfvad var af Österrike.
15. Gullkronan utaf mitt hufvud nu tag
Och röda gullbandet från bröstet,
Och gifven det åt skön Anna igen;
Skön Anna hon är nu min syster!
16. I tagen gullbandet utaf min arm,
Gullringarne af mina finger;
Och låt mig få resa till min moder hem,
Att bära henne dessa tidender.“

17. Och unga bruden kastar en halfver gullring,
Skön Anna hon kaster den andra;
Och tvenne så kära systrar voro de,
Och ringarne de runno tillsamman.
18. „Nu låt mig resa till min moder igen,
Att båda henne dessa tidender!
Min moder har aldrig haft någon ro,
Allt sen hon skön Anna bortmiste.“
19. Herr Peder han hade en broder så bald,
En riker och väldiger herre,
Och honom så gaf han den unga brud i våld;
Skön Anna han sjelf ville äga.

Andante.

Nr. 12. Linden.

(Östergothland.)

Solo.

1. „Jag var mig så li - ten, jag mi - ste min mor, Min fa - der han gaf mig i styf - mo - ders våld.

Tutti.

I år så blir det en som - mar.

I år så blir det en som - mar.

2. Och jag hade bröder båd' stora och små;
Som'a skapte hon till björn i skogen att gå.
3. Och som'a skapte hon till ulfvar¹⁾ grå;
Mig skapt' hon till en lind på en slätt till at stå.“
4. Der kommo två jungfruer gångande:
„Här ståndar du, Guds fred, kära lind så grön!“
5. „När du sitter inne och husar²⁾ ditt ben;
Så ståndar jag ute, frusen å gren.
6. När du sitter inne och spoar³⁾ din fot;
Så ståndar jag ute, frusen om rot.
7. När det kommer bedlare⁴⁾, som bedla om dig;
Så kommer timmermannen och skådar på mig.““
8. Det kom en kungason der gångande:
„Här ståndar du, Guds fred, kära lind så grön!“
9. Så tog han på hennes fagraste blad,
Så rann det der upp en jungfru så klar.

¹⁾ Saadanne til Ulve omskabte Mennesker kaldes i Folkesagnene Varulve. ²⁾ husar o: drager Hoser (sv. huser) paa. ³⁾ spoa, spoda o: røre; f. Ex. røre Foden ved at spinde. ⁴⁾ bedlare o: Friere; af bedla o: bede om, frie.

Andantino.

Nr. 13 a. Lindormen.*)

(Smaaland og Østergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Lind - or - men rin - ner sig åt far - stu - gan in, Och de lek - te — Han sjun - ger så fa - gert om

p Och de lek - te — *p*

Tutti.

kä - ra - sten sin. Och de lek - te — De lek - te ut - i nät - ter och al - la si - na da - gar.

mf Och de lek - te — De lek - te ut - i nät - ter och al - la si - na da - gar.

2. „Och kära I min jungfru, I lofven mig tro,
I lunden der vilja vi båd' bygga och bo.“

5. Och jungfrun hon sprang, och lindormen han rann;
Men ändå hann lindormen före fram.

8. Och jungfrun hon lade sig i sängen med harm,
Och lindormen lade sig på hennes hvita arm.

3. „Och skulle det nu hända mig sådan stor harm,
Att jag skulle få en lindorm till man!“

6. Och Signe lilla gångar sig åt blomstergrön äng,
Der fingo de se en silkebäddad säng.

9. Om afton, när de somnade, var det en lindorm käll,
Om morgon, då de vaknade, var det en konung bæld.

4. „Och kära min jungfru! I lofven mig tro!“
„Och minn¹⁾ mig uppå munnen, och lät mig sedan gå!“

7. Och jungfrun hon satte sig i sängen ned,
Så bitterlig hon gret och sina händer vred.

10. Så tager han Signe lilla uti sin famn:
„Nu skall du få styra öfver rika och land!“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 23. — ¹⁾ minn o: kys.

Andantino.

Nr. 13b. Lindormen.

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Sig - na lil - la tjen - te i ko - nun - gens gård, Och de lek - te — Hon tjen - te der ut - i
2. — Sig - na lil - la sig ut - om lun - den går, Och de lek - te — Der mö - ter hen - ne en

p *pp* *p*

Och de lek - te —

Tutti.

åt - ta år. De lek - te bå - de nät - ter och i al - la si - na da - gar.
lind - orm så stor. De lek - te bå - de nät - ter och i al - la si - na da - gar.

p

De lek - te bå - de nät - ter och i al - la si - na da - gar.

3. „Hörest du, Signa lilla! hvad jag säger dig,
Vill du nu följa af landet med mig?“	9. „„Och kära ni, min fader, ni lät mig ha min gång;
Ty detta var mig spådt allt uti min barndom.““	15. Lindormen lyfte jungfrun af gångaren grå:
„Här skola vi hvila båda två.“
4. „„Jag ville väl följa af landet med dig,
Om du intet i sömnen ville svika mig.““	10. När som de kommo i rosendelund,
Der mötte hon sina bröder, i samma stund.	16. „„Intet är jag trötter, och intet är jag mod,
En liten hvila hon vore dock god.““
5. Lindormen svepte om jungfrun kappan blå,
Så lyfte han henne på gångaren grå.	11. „Och hörest du, Signa, hvad jag säga må,
Hvi vill du följa den lindorm så stor?“	17. Jungfrun hon satte sig i sängen ned,
Hennes tårar de runno, sina händer hon vred.
6. Signa lilla red och lindormen rann,
Till dess att de kommo litet bättre fram.	12. „„Och kära mina bröder, ni lät mig ha min gång;
Ty detta var mig spådt uti min barndom.““	18. Signa lilla lade sig äntligen ned,
Och lindormen lade sig tätt bredvid.
7. När som de kommo till borgarelid,
Der stod hennes fader och hvila sig dervid.	13. Signa lilla red, och lindormen rann,
Och så foro de den vägen fram.	19. När Signa lilla vakna och sig omkring såg,
Så var det en konungsson på hennes arm låg.
8. „Och hörest du, Signa, hvad jag säga må,
Hvi vill du följa den lindorm så stor?“	14. De redo sig genom en blomstergrön äng:
Der hittade de på en uppbäddad säng.	20. Allting var förändradt och allting var godt,
Begge så vaknade de i sitt slot.

Andante.**Nr. 14. Sorgens magt.*)**

(Vestergothland.)

Solo. *Tutti.*

1. Li-ten Ker-stin och hen-nes mo-der de la-de gull i bår. Hvem bry-ter lög-ven af lil-je-

Hvem bry-ter lög-ven af lil-je-

p

Solo. *Tutti.*

träd? Li-ten Ker-stin hon sør-jer sin fä-ste-man ur graf. I fröj-den e-der al-la da-gar.

träd? I fröj-den e-der al-la da-gar.

pf *p*

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 30.

2. Han klappade på dörren med fingrarna små:
„Statt upp, liten Kerstin, tag låsen ifrå!“
3. „Med ingen så hafver jag stämman satt;
Och ingen så släpper jag in här om natt.“
4. „Statt upp, liten Kerstin, tag låsen ifrå!
Jag är den ungersven, du förr så hållit af.“
5. Och jungfrun hon månde så hastelig uppstå,
Så lätt tager hon den låsen ifrå.
6. Så satte hon honom på rödan gullskrin,
Och tvådde hans fötter i klaraste vin.
7. Så lade de sig i sängen ner:
De talade så mycket, de sofvo inte mer.
8. Och hanarna börja nu att gala;
De döde få ej längre hemma vara.
9. Och jungfrun steg upp och tog på sig sina skor;
Så följde hon den ungersven öfver långan skog.
10. Och när som de kommo fram till kyrkogård,
Då började försvinna hans fagergula hår.
11. „Och se, sköna jungfru, hur månan upprann!“
Så hastelig den ungersven från henne försvann.
12. Då satte hon sig ned allt uppå hans graf:
„Och här skall jag sitta, tills Herren Gud mig tar.“
13. Då hördes henne svara den ungersven:
„Och hör du, liten Kerstin, gå hem igen!“
14. För hvar och en tår, som du fäller på jord,
Min kista hon blirver så full utaf blod.
15. Men hvar gång på jorden du är i hjertat glad,
Min kista hon blirver så full af rosors blad.“

Andante.

Nr. 15. Liten Karin.*

(Vestergothland.)

1. Och li-ten Ka-rin tjen-te På un-ga kungens gård; Hon ly-ste som en stjer-na Bland al-la tär-nor små.

2. Hon lyste som en stjerna
Allt bland de tärnor små;
Och unga kungen talte
Till liten Karin så:
3. „Och hör, du liten Karin,
Säg, vill du blifva min?
Grå hästen och gullsadelen,
Dem vill jag gifva dig.“
4. „Grå hästen och gullsadelen
Jag passar inte på;
Gif dem din unga drottning;
Låt mig med äran gå.“
5. Och hör, du liten Karin,
Säg, vill du blifva min?
Min rödaste gullkrona
Den vill jag gifva dig.“
6. „Din rödaste gullkrona
Jag passar inte på;
Gif den din unga drottning,
Låt mig med äran gå!“
7. „Och hör, du liten Karin,
Säg, vill du blifva min?
Mitt halfva kungarike
Det vill jag gifva dig.“
8. „Ditt halfva kungarike
Jag passar inte på;
Gif det din unga drottning,
Låt mig med äran gå!“
9. „Och hör, du liten Karin,
Vill du ej blifva min,
Så skall jag låta sätta dig
I spiketunnan in.“
10. „Och vill du låta sätta mig
I spiketunnan in;
Guds englar små de se, att jag
Oskyldig är dertill.“
11. De satte liten Karin
I spiketunnan in,
Och konungens små svenner
De rullad' henne kring.
12. Så kom det ifrån himmelen
Två hvita dufvor ner;
De togo liten Karin,
Och strax så blef det tre.
13. Så kom två svarta korpar
Dit upp från helfvete;
De togo unga konungen,
Och strax så blef det tre.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 33.

Andante.

Nr. 16. Herr Peder och liten Kerstin.*)

(Norrländ.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Herr Pe - der och li - ten Ker - stin de su - to öf - ver bord, — Den äl - skog vil - je vi be - gyn - na — De
 2. Herr Pe - - der han ta - lar till li - ten Ker - stin så: — Den äl - skog vil - je vi be - gyn - na — „Mitt

— Den äl - skog vil - je vi be - gyn - na —

p *mf* *p*

Tutti.

tal - te så mån - ga skämt - sam - ma ord. All - ra - kä - ra - sten min! jag kan e - der al - drig för - glöm - ma.
 bröl - lop det skall om sön - dag stå.“ All - ra - kä - ra - sten min! jag kan e - der al - drig för - glöm - ma.

All - ra - kä - ra - sten min! jag kan e - der al - drig för - glöm - ma.

p

3. „Skall edert bröllop om söndag stå,
 Då skall jag vara när och se deruppå.“

4. „Mitt bröllop skall stånda så högt upp i land,
 Att aldrig någon jungfru dit komma kan.“

5. „Skall edert bröllopp stå så långt upp i land,
 Blifver jag buden, jag släpper väl fram.“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 73.

6. Herr Peder öfver breda bord språng,
De röda gull-sporrar på golfvet sång.
7. Herr Peder ut genom dörren språng,
Han slog igen dörren, så låset sång.
8. Herr Peder han gångar i apelgård,
Der lägger han sadelen på gångaren grå.
9. Liten Kerstin ut genom dörren steg,
Liten Kerstin honom med ögonen neg.
10. Liten Kerstin vrider sina händer i blod:
„Ack, stackar, den jungfru, som skalkar tror.“
11. Herr Peder han låter sitt bröllop tillreda,
Liten Kerstin låter sig bröllopskläder skära.
12. Hennes kjortel var af gyllenduk fin,
Tröjan var af skarlakan grön.
13. Hennes forklåde var af perlor och gull,
Armarne voro med diamanter full.
14. Herr Peder låter sitt bröllop gå fort,
Liten Kerstin låter sin gångare kringsko.
15. Liten Kerstin hon rider på snöhvitan sand,
Hennes häst han löper på rödan gullsko.
16. Liten Kerstin rider till bröllopgård,
En liten smådräng utför henne står.
17. Liten Kerstin binder sin häst vid apelgård,
Hon borstar och krusar sitt fagergula hår.
18. Liten Kerstin hon går sig i herr Peders gård,
Hennes ögon fälla mång sorgfull tår.
19. „Du lilla smådräng, gack i brudehuset in!
Säg, här hållar en jungfru fager och fin!“
20. „„Håller der en jungfru fager och fin,
Du låt henne komma i brudhuset in!““
21. Liten Kerstin in genom dörren steg,
Herr Peder henne med ögonen neg.
22. Liten Kerstin gångar i brudhuset in,
Det rann en ros på begge hennes kind.
23. „I varen välkommen, liten Kerstin till mig!
Här hafver jag blandat mjöd och vin.“
24. „„Ej lyster mig mjöd, ej lyster mig vin,
Får jag ej sitta hos unga bruden din?““
25. „Inte får du sitta hos unga bruden min;
Gack på golfvet, bär henne mjöd och vin!“
26. Liten Kerstin månde på golfvet gå,
Hennes ögon fälla mång sorgelig tår.
27. Unga bruden talte till småsvennen så:
„Hvad är för en jungfru, på golfvet går?“
28. „„Herr Peder han hade en frilla så rik,
Hon är visst kommen till brudhuset hit.““
29. „Hon hafver mer gull på sin kjortelfäll,
Än herr Peder hafver i allt sitt våld.“
30. Hon hafver mer gull på sina fingrar små,
Än herr Peder på sina gullstolar två.“
31. De drucko i dagar, de drucko i två;
Inte ville bruden åt sängen gå.
32. Den tredje dag åt qvällen led,
Då begynte brudeu åt sängen se.
33. De ledde den bruden til brudehus,
Liten Kerstin bär för henne fackla och ljus.
34. Och bruden satte sig på en stol,
Liten Kerstin drar af henne strumpor och skor.
35. De lade bruden i brudesäng,
Liten Kerstin täcker öfver begge dem.
36. Liten Kerstin ut genom dörren steg:
„Jag tror det fullvisst, jag kommer här ej mer.“
37. Liten Kerstin hon gångar sig i apelgård,
Der hänger hon sig med sitt fagergula hår.
38. Brådt kom bud för herr Peder in:
„Liten Kerstin hänger i apelgård.“
39. Herr Peder han ut genom dörren språng,
Han slog den igen, så att låset sång.
40. Herr Peder han gångar i apelgård,
Der löser han hennes fagergula hår.
41. Och tårarne runno från kinderna ner:
„Ack medan du här lefde, jag höll dig så kär.“
42. Han lät grafva en graf både djup och bred:
„Här skola vi begge läggas ned.“
43. Han lät grafva en graf både bred och lång:
„Och här skall vara vår spatsersgång.“
44. Herr Peder satte svärdet emot en sten,
Så udden ¹⁾ lopp hans hjerta till men.
45. Herr Peder satte svärdet emot en rot,
Så udden lopp hans hjerta emot.
46. Den andra dagen, när dager var ljus,
Så lågo tre lik i herr Peders hus.
47. Det första var herr Peder, den andra var hans mö,
Den tredje unga bruden, af sorg blef hon död.

¹⁾ udden o: odden.

Andantino.

Nr. 17. Pröfningen.

(Vestergothland.)

Solo. *Tutti (Soprani ed Alto).* *Solo.*

1. Och jung-frun hon gick till sjö - a - strand, — Glöm al - drig bort meg — Der möt - te hen - ne en ung a - dels - man.

p

Tutti.

Me - dan lin - den gror u - te på fa - ger ö.

2. Han kasta de gullbanden i hennes knä:
„Och mig, sköna jungfru! trolofven härmed.“
3. „Och hvad skall jag min fostermor säga,
När hon ser mig de gullbanden bära?“
4. „Säg, att du var vid sjöastrand
Och hittat de gullband i hvitan sand.“
5. „Och hvad skall jag min fostermor säga,
När hon ser mig bleka kinderna bära?“
6. „Säg, att du varit vid Östansjö,
Der sporde du fader och moder död.“
7. Och vill du då ej trolofva mig,
Kom, sätt dig ned och tala med mig!“

¹⁾ virka o: virke, væve.

8. „Och jag blef född, innan hanen gol;
Min moder var död, innan uprunnen sol.
9. De satte min moder i svartan mull;
Då ringde de för min fader huld.
10. De satte min fader i svartan jord;
Då ringde de för min broder så god.
11. De satte min broder i svartan mull,
Då ringde de för min syster huld.
12. Så voro de nu alla döde,
De, som mig skulle kläda och föda.
13. Så när som min yngsta broder,
Och han var mig för fader och moder.

14. Han satte mig till en fostermor huld,
Hon lärte mig sy och virka¹⁾ med gull.
15. Hon lärde mig sticka, hon lärde mig sy;
Men aldrig att föra sqvaller i by.
16. Hon lärde mig duka de högas bord;
Men aldrig att tro hvart fagert ord.“
17. „Haf tack, min syster, för sådana ord;
Du är min syster, och jag är din bror.“
18. Och hade du trott på mina ord,
Mitt svärd hade slagit dig neder till jord.
19. Jag tjenar uti konungens gård;
Den yppersta riddaren skall du väl få.“

Nr. 18. Hertig Silfverdal.

(Indledende Fortælling:)

(Upland.)

„Tvenne kæmpar hade trolofvat sina barn vid två års ålder. När hertig Silfverdals fader låg på sin dödsbädd, gaf han sin son ett halft gullband med den underrättelsen, att andra hälften deraf bars af hans tillkommande brud. Han sökte henne länge förgäfvat, och då en dag hans hofmän med otålighet påskyndade hans giftermål, beslöt han, att som en annan Hervor gå till sin faders grafhög och besvärja honom att gifva den önskade upplysningen.“ (Herpaa følger Sangen):

Moderato.

Solo.

1. „Och kä - ra mi - na hof - män! I stil - len e - dert lag. Tills jag får gå till kyr - kan och

Tutti.

væ - ka upp min far.“ Min sorg fal - ler vi - da.

Min sorg fal - ler vi - da.

2. Och Silfverdal han klappar uppå den mörka graf;
Och derur så fick han utaf sin fader svar:
3. „Hvem är, som mig väcker, allt under tungan jord?
Att jag ej får hvila med fred och med ro.“
4. „„Jag vill er ej väcka — ej er oroa må;
Blott att jag får veta, hvar brud jag skall få?““
5. „En konungadotter, henne skall du få;
Men henne skall du söka i tvenne år.
6. Med dig skall du föra det röda gullband:
Och det skall du gifva prinsessan i hand.“
7. Och Silfverdal sadlad' sin gängare grå;
Så rider han sig strax bort af sin gård.

8. Och när som de åren framlidit båda tu,
Så mötte han en gång de vallgossar sju.
9. „Och hören, I vallgossar! hvad jag er spörja må:
Hvad är det för ett land, jag kommen är uppå?“
10. „„Det är väl intet land, det är en stor ö,
Der unga hertig Silfverdal skall få sin fästemo.““
11. Herr Silfverdal tar gullringar utaf sin hand,
Och dem vill han gifva de vallgossar i hand.
12. „Behållen de gullringar, de pryda eder hand;
Väl visa vi er vägan utan gull i hand.“
13. „„När jag blir kung och herre allt uppå denna ö;
Så skolen I blifva mina riddare skön.““

14. „Vi äro ej vallgossar, fast eder tyckes så;
Vi äro små Guds englar under himmelen blå.“
15. Herr Silfverdal han rider uppå konungens gård,
Och konungens dotter för honom ute står.
16. „Och hören, min jungfru! hvad jag er säga må:
Och viljen I blifva min äkta gemål?“
17. „„Och inte jag det vill, och inte jag det får;
Min fader mig bortlofvat, när jag var tu år.““
18. Herr Silfverdal tog fram det röda gullband,
Så gifver han det prinsessan i hand.
19. Prinsessan tog bandet af Silfverdals hand:
„Härefter vi knyta ett bättre kärleksband.“

III.

Andantino.

Nr. 19. Herr Peder och Malfred.*)

(Vestergothland.)

Solo.

1. Det bod - de en fru allt sö - der un - der ö, Hon ha - de en dot - ter, som kal - la - des Mal-

Tutti.

fred. Den sjön han gror al - drig.
Den sjön han gror al - drig.

2. Till henne friad' mång fager ungersven,
Till henne friad' herr Peder af Engeland.	9. „Det är så svårt till att styra i land,
Det blåser starkt väder uppå vår strand.“	16. Herr Peder han faller strax neder till jord,
Der låg han i tre timmar och talte aldrig ord.
3. Tillhopa lefde de, uti elfva år,
Och elfva små barn hade de tillhopa då.	10. Och när som han kom på sin svärfaders gård,
Der ute för honom hans svärfader står.	17. Herr Peder han går sig i stenstugan in,
Och elfva små barn fälde tårar på kind.
4. „Och kära herr Peder! blif hemma i år;
Jag lärer väl nu med det tolfte barnet gå.	11. „God fred, god dag, kära svärfader min!
Huru står det till med Malfred min?“	18. „Småbarnen mina! I gråten ej så!
I skolen ej någon styfmoder få.“
5. Det var mig spådt, allt medan jag var mö,
Att jag med det tolfte barnet skulle dö.“	12. „Det står så till med Malfred, som det kan,
Hon spinner gulltråd och slår i gullband.“	19. Herr Peder läste upp ¹⁾ båd' kistor och skrin,
Det röda gullet gaf han småbarnen sin.
6. „Och den, som dig hafver spådt, du skall dö,
Han skall mig brinna allt söder under ö.“	13. Herr Peder han sig uppå stentrappen går,
Och ute för honom hans svärmoder står.	20. Herr Peder han satte sitt fäste mot sin fot,
Och udden den lopp hans hjerta emot.
7. När som då herr Peder kom midt uppå sund,
Så fick han då höra de klockorna i lund.	14. „God fred, god dag, kära svärmoder min!
Hur står det till med Malfred min?“	21. Och innan det var dager, och dager var ljus,
Så var det tre lik i herr Peders hus.
8. „Och kära min styrman! du styra i land,
Dig vill jag gifva mitt röda gullband.“	15. „Gud han väl vet, huru Malfred hon mår;
Hon är redan döder och lagder på bår.“	22. Det första var herr Peder, det andra var hans mö ²⁾ ,
Det tredje äldsta dotteren, i sorgen blef hon död.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 49 og 87. — ¹⁾ läsa upp o: lukke op. ²⁾ Ogsaa Freia, Moder til Hnoss (skjøn) og Gersemi (yndig), kaldes i Edda Odurs Mø.

Andante.

Nr. 20. Kung Olof och Roselilla.

(Östergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Det bod - de en fru allt bre - de - vid en å -- Ut - i lön - dom — Hon ha - de de vac - kra - ste
2. Den e - na var hvit, den an - dra var röd — Ut - i lön - dom — Kong O - lof ly - ster lef - va med

p — Ut - i lön - dom — *mf*

Tutti.

döt - trar - ne två. Men lekt haf - ver hon med ko - nun - ga - so - nen den un - ga.
hen - ne i lust och nöd. Men lekt haf - ver hon med ko - nun - ga - so - nen den un - ga.

p Men lekt haf - ver hon med ko - nun - ga - so - nen den un - ga.

3. Modren hon talte till dottren sin:
„Hvi rinner hvita mjölken ur bröstena din?“
4. „Det är väl ingen mjölk, fast eder tyckes så,
Det är väl det vin, som vi drucko igår!“
5. Och modren slog dottren på blekan kind:
„Skall du så ljuga för moderen din!“
6. „Sanningen är ej god att dölja för er:
Kung Olof han hafver lockat mig.“
7. „Hafver kung Olof lockat dig,
Så skall du heller aldrig mer ha moder utaf mig!“
8. Rosalilla hon följer sin moder i säng,
Och se'n packar hon sin' kläder i skrin.
9. Rosalilla tager det skrinet under arm,
Så gångar hon sig till kung Olofs gård fram.
10. Och när som hon kom till kung Olofs gård,
Ute för henne kung Olofs moder står.
11. „Och ute för mig kung Olofs moder står;
Och är kung Olof hemma uppå sin gård?“
12. „Vist är kung Olof hemma uppå sin gård,
Men hvad vill han med en så fattig jungfru?“
13. Hon knäppar¹⁾ på dörren, så gångar hon der in;
Kung Olof på henne med milda ögon ser.
14. Kung Olof han klappar på hyendet blå:
„Kom, Rosalilla, och hvila häruppå!“
15. „Och intet är jag lam²⁾ och intet är jag trött;
För er skull har jag lidit både hån och spott.“
16. „Har I för min skull lidit både hån och spott,
Sätt trona till Gud, det blifver väl godt!“
17. Kung Olof han klappar på hyendet röd:
„Kom och hvila, min lilla fästemo!“
18. „Och intet är jag trött och intet är jag lam;
Men godt vore det få hvila hos sin kära fästeman.“
19. „Har eder moder skjutit er ifrån sig,
Tänk aldrig, att jag skjuter eder från mig!“
20. Kung Olof han tager Rosalilla i famn,
Gaf 'na³⁾ gullkrona och drottninge-namn.

¹⁾ knäppar o: piker. ²⁾ lam o: svag. ³⁾ Gaf 'na o: gaf henna (henne).

Andante.**Nr. 21. Hertig Fröjdenborg och fröken Adelin.*)**

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Frö - ken A - de - lin hon gån - gar sig i ro - sen - de gård, — För allt hvad som kärt är i verl - den — Att
2. Hon ploc - ka - de. ró - sor, bå - de hvi - ta och blå, — För allt hvad som kärt är i verl - den — Att

p — För allt hvad som kärt är i verl - den —

Tutti.

häm - ta de ró - sor, bå - de hvi - ta och blå.¹⁾ Mig ty - ckes, det är tungt till att lef - va.
bin - de her - tig Fröj - den - borg en krans der - ut - af. Mig ty - ckes, det är tungt till att lef - va.

Mig ty - ckes, det är tungt till att lef - va.

3. Hertig Fröjdenborg sig ut genom fönstret såg.
Der fick han se, hvar fröken Adelin hon går.
4. Hertig Fröjdenborg han tager sin hatt under arm,
Så gångar han sig för fröken Adelin fram.
5. Han klappar fröken Adelin på rosende kind:
„Ack! gifve du vore allrakärasten min!“
6. „Och kära hertig Fröjdenborg! Ni talen inte så;
Jag fruktar, min fader detta höra må.“
7. „Och höra det hvem, som höra det vill;
Jag bjuder inte annat än med äran dertill.“
8. De falska tärnor gingo för konungen in:
„Hertig Fröjdenborg lockar unga dotteren din.“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 69 — ¹⁾ Rosor staaer ofte for Blomster i Almindelighed.

9. „Och lockar hertig Fröjdenb. unga dott'ren min;
Så skall jag sätta honom i mörka tornet in.“
10. Och konungen talte till småsvenner två:
„I läggen hertig Fröjdenborg bojorna uppå!“
11. Och konungen han talte till tjenaren sin:
„Ni sätten hertig Fröjdenborg i mörka tornet in!“
12. Fröken Adelin hon gångar sig åt rosende gård,
Att hämta de rosor, både hvita och blå.
13. Hon hämta de rosor, både hvita och blå,
Att göra hertig Fröjdenborg en krans derutaf.
14. Konungen sig ut genom fönstret såg,
Der fick han se, hvar fröken Adelin hon går.
15. Konungen talte till tjenaren sin:
„Ni bedjen fröken Adelin komma till mig in.“
16. Tjenaren han talte till fröken Adelin så:
„Behagar fröken Adelin för konungen ingå?“
17. „Och huru skall jag för min fader ingå?
Han har ej velat se mig på femton år.“
18. Fröken Adelin sig in genom dörren steg,
Hennes fader henne med vreda ögon neg¹⁾.
19. Och konungen han talte till Adelin så:
„Hvad gjorde du i rosende lund uti går?“
20. „Jag hämtade rosor, både hvita och blå,
Att göra hertig Fröjdenborg en krans derutaf.“
21. Och konungen talte till Adelin så:
„Har du inte glömt hertig Fröjdenborg ändå?“
22. „Om jag än lefde uti hundra år;
Hertig Fröjdenborg aldrig utur mitt sinne går.“
23. „Har du inte glömt bort hertig Fröjdenborg ännu,
Så skall jag på er kärlek väl göra ett slut.“
24. Och konungen han talte till småsvenner två:
„I tagen hertig Fröjdenborg ur tornet det blå.“
25. De togo hertig Fröjdenborg ur tornet det blå;
Hans hår det var grått, och hans skägg likaså.
26. „Här hafver jag sutit uti femton år,
Mig tyckes, det har varit uti dagarne få.
27. Om jag än i dag skulle mista mitt lif,
Jag vet, jag det mister för ädelt ett vif.“
28. De bundo hertig Fröjdenborg under ett träd,
De slagtrade honom, som bönder slagta få.
29. De falska tärnor de stego dernäst,
De togo hertig Fröjdenborgs hjerta så färskt.
30. De togo hertig Fröjdenborgs hjerta så färskt,
Och lagade åt fröken en så kostelig rätt.
31. När rätten var lagad och färdiger gjord,
De buro honom in på fröken Adelines bord.
32. „Hvad är dette för en kostelig rätt?
Mig tyckes, mitt hjerta det blir så förskräckt.“
33. „Det är hertig Fröjdenborgs hjerta så färskt,
Tillagad åt fröken, en så kostelig rätt.“
34. „Är det hertig Fröjdenborgs hjerta så färskt;
Så skall det nu blifva min sista rätt.“
35. Fröken Adelin hon satt med ett högt bedröfvadt mod,
Hon tänkte, hvad plåga hertig Fröjdenborg utstod.
36. „I gifven mig in de vinglasen två,
Deruti vill jag dricka hertig Fröjdenborgs skål.
37. I gifven mig in ett glas med mjöd,
Deri skall jag dricka mig sjelfvan till död.“
38. Den förste drick hon af mjödglaset drack,
Hennes ögon de runno, hennes hjerta det sprack.
39. Brått kom bud för konungen in:
Fröken Adelin sitter död i kammaren sin.
40. Konungen sig ut genom dörren sprang,
Han slog igen dörren, så låsen han sang.
41. „Ack! Herre Gud nåda mig arma man!
Som hafver förrådt mitt endaste barn.
42. Hade jag trott deras kärlek så stark;
Han skulle inte dödt för hundratusen mark.
43. Hade jag vest deras trohet så huld,
Han skulle inte dödt för hundra tunnor gull.“
44. De lade de två liken allt uppå en bår,
Och fruar och jungfrur de krusa' deras hår.
45. De lade de två liken allt uti en graf,
Der sofva de sött till domedag.
46. Det växte en lind uppå begge deras graf,
Hon ständar der grön till domedag.
47. Den linden hon växte öfver kyrkokam,
Det ena bladet tager det andra uti famn.

¹⁾ neg o: saae skarpt paa

Andante.

Nr. 22. Herr Magnus.

(Vestergothland og Dalsland.)

Solo.

1. Herr Mag-nus han sad - la sin gån - ga - re grå, — Un-der li - dan¹) — Så ri - der han sig till li - ten Ker - stins

Tutti. *Solo.*

poco rit. *a tempo*

p

Un-der li - dan —

Tutti.

gård; — Så väl trod - de han hen - ne bi - da²).

Så väl trod - de han hen - ne bi - da.

2. Och när som han kom till liten Kerstins gård,
Ute för honom liten Kerstin hon står.

3. „Välkommen, välkommen, Magnus min!
Jag hafver dig bryggat både mjöd och vin.

4. Du hafver nu friat till mig i femton år;
Men aldrig har jag kammat ditt fagergula hår.“

5. Och Magnus han lade sig i liten Kerstins sköt;
Der somna han en sömn, och den var inte söt.

6. Liten Kerstin drar upp sin silfbeskodda knif,
Den stack hon tre gånger genom Magnuses lif.

7. „Och aldrig jag trodde din falskhet så stor:
Men nu har jag sannat min kära moders ord.“

8. Och Magnus steg upp på sin gångare röd;
Så red han långt fortare, än fogeln han flög.

9. Och när som han kom till sin faders gård,
Ute för honom hans moder hon står.

10. „Och Magnus! Magnus! kär sonen min!
Hvad våller, blodet rinner så ur barmen din?“

11. „„Min häst hafver varit mig så till men,
han hafver mig stött mot en apelagren.““

12. „Det har väl inte varit någon apelagren,
Det har väl varit liten Kerstins silfbeskodda knif.“

13. „„Och kära du min broder! släpp min häst i äng;
Och kära du min syster, du bädda upp min säng.

14. Och kära min moder! I varen mig näst;
Och kära min fader, I hämta mig prest.““

15. Men innan som budet till presten hann³) fram,
Herr Magnuses timglas så saktelig uttrann.

¹) Lid maa vel her forklares ligesom i Nr. 1, saa at „under lidan“ er „i Lunden“; men lid betyder ogsaa Led, Port, hvad der ligeledes her kunde give Mening. Begge Omkvædene udgjøre een Sætning. ²) bida o: vente. ³) hann (Imperf. af hinna) o: naeade.

Con moto.**Nr. 23. Herr Olof.*)**

(Upland.)

Solo. *Tutti.*

1. Herr O - lof han sad - lar sin gån - ga - re grå, Så ri - der han sig till hafs - fru - ens gård. Me'n

lin - den gror väl, me'n lin - den gror väl.

2. Herr Olof han red, men gullsadelen flöt,
Herr Olof han sjunker till hafsfruens sköt.	7. Och der hafver jag min fader och mor,
Och der har jag syster, och der har jag bror.	12. „Jo, här är jag född, och här är jag buren!
Och här hafver jag mina hofkläder skuren!“
3. Och när som han kom på hafsfruens gård,
Der ute mot honom hafsfruen står.	8. Och der har jag åkrar, och der har jag äng,
Och der står uppbyggad min brudesäng.	13. „Hvar har du nu fader? och hvar har du mor?
Och hvar har du syster? och hvar har du bror?“
4. „Välkommen, välkommen, ung Olof! till mig,
I femton år hafver jag väntat på dig.	9. Och der hafver jag min fästemo tro;
Med henne mig lyster att lefva och dö.“	14. „Jo, här har jag fader, och här har jag mor!
Och här har jag syster, och här har jag bror!“
5. Men hvar är du född, och hvar är du buren?
Och hvar hafver du dina hofkläder skuren?“	10. „Och hör, ridder Olof! kom följ nu med mig,
Drick ur min silfkanna det klaraste vin.	15. „Hvar har du nu åkrar, och hvar har du äng?
Och hvar står nu bäddad din brudesäng?“
6. „På kejsarens gård är jag födder och buren,
Och der hafver jag mina hofkläder skuren.	11. Hvar är du nu född? och hvar är du buren?
Och hvar har du nu dina hofkläder skuren?“	16. Och hvar har du nu din fästemo tro?
Med den du vill lefva, med den du vill dö?“
17. „Här har jag min åker, här har jag min äng!
Här hafver jag bäddad min brudesäng!	18. Och här hafver jag min fästemo tro,
Med dig vill jag lefva, med dig vill jag dö!“	

*) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 7.

Andante.

Nr. 24. Herr Äster och fröken Sissa.

(Vestergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Herr Ä - ster ri - der sig der sö - der un - der ö, — Så väl - sig - ne! — Han fä - ster Sis - sa lil - la, så
— Så väl - sig - ne! —

Tutti.

vä - ner en mö. Stor sorg bär han väl för hen - ne.
Stor sorg bär han väl för hen - ne.

2. Herr Äster rider sig uti rosenlund;
Der lyste Sissa lilla att hvila en stund.

3. Herr Äster breder ut sin kappa blå,
Der födde Sissa lilla de sönerna två.

4. Herr Äster klappa Sissa lill' på hvitblommand' kind:
„Hvem är nu väl fader till små barnen din?“

5. „Så hjelpe mig Gud utaf all min nöd,
Som inte jag vet, om han är lefvand' eller död.

6. Min fader han var en så underlig man,
Han byggde min bur så nära vid strand.

7. Elfva voro de, som min bur nederbröt',
Det var ej mer än en, som min ära åtnjöt.“

8. Hr. Äster klappar Sissa lill' på hvitblommand' kind;
„Och hvad fick du väl då för äran din?“

9. „Och han gaf mig en harpa utaf gull;
Han bad, att jag skull' leka, när jag är sorgfull.

10. Och han gaf mig en silkesydder särk,
Den hafver jag slitit med sveda och värk.

11. Och han gaf mig det röda gullband,
Det bant han om min snöhvita arm.

12. Och han gaf mig ett par sölfspända skor,
Dem hafver jag slitit med så mycken stor oro.

13. Och han gaf mig en sölfboddan knif;
Christ give, han satt i hans hjerta och lif!“

14. „Och hör du, Sissa lilla, du tala inte så!
Jag är nu fader åt små barnen de två.“

15. Hr. Äster klappar Sissa lill' på hvitblommand' kind:
„Hvart skall vi nu göra af små barnen din?“

16. „Det ena lägga vi under bredan sten;
För det bära vi så lönligen mehn¹⁾.“

17. Det andra lägga vi under grönan torf;
För det bära vi så lönligen sorg.“

18. „Och hör du, Sissa lilla, nu tala inte så!
Min syster bor inte så långt härifrån.

19. Min syster hon bor inte så långt ifrån by;
Hon fostrar upp de barnen, om de än voro try.“

20. Hr. Äster klappar Sissa lill' på hvitblommand' kind:
„Orkar du nu rida i gullsadelen din?“

21. „Så litet orkar rida jag i gullsad'len min;
Jag fruktar, när jag framkommer, din moder spottar mig!“

22. Herr Äster han rider sig till Hvitborgs led;
Der ständar hans moder och hvilar sig vid.

23. „Du vare välkommen, kär sonen min!
Hvar hafver du fått den unga bruden din?“

24. Och hjelpe mig Gud utaf all min nöd,
Som jag såg aldrig så väner en mö!“

25. De ledde Sissa lilla i bruarehus²⁾;
Riddaren och små svenner de bar för henne blus.

26. Alla drucko mjöd, och alla drucko vin;
Herr Äster lagad' mat åt allrakärasten sin.

¹⁾ mehn o: Skyld, Brøde. ²⁾ bruare, et gammelt Adjectiv; bruarehus for brudehus.

Nr. 25. Sven Svanevit.*)

Andantino.

(Upland.)

1. Sven Sva - ne - hvit ri - der sig den vä - gen fram, Så möt - te där ho - nom en val - la - re - man¹): „Och hör du,
2. — „Spörsmål dem haf - ver jag al - drig läst²); I går slog jag I - se - lands ko - nung i - hjel.“ „Och har du sla - git

val - lar - man, hvad jag månd sä - ga dig: Och kan du de spörs - mål, som jag spör - jer dig?“
I - se - lands ko - nung full - väl, Så var det min fa - der, du sla - git i - hjel.“

3. Sven Svanevit drager sitt blågula svärd:
„Nu skal du få fara³) en ömkelig⁴) färd!“
Sven Svanevit slog honom i stycken så små,
Som lindelöf på marken om hösten falla må.
4. Sven Svanevit reste den vägen fram,
Där mötte det honom en annan vallarman.
„Och hördu, vallarman, hvad jag månd säga dig,
Och kan du de spörsmål, som jag nu spör dig?“
5. Hvad är det, som är rundare än ett hjul?
Och hvar finner du den fagraste jul?
Och hvar hafver solen sitt säte?
Hvartutåt⁵) ligger dödmannens fötter?
6. Hvad är det, som bygger den bredaste bro?
Och hvar gångar fisken som stridast i flod?
Hvart bär den väg, som är bredast?
Och hvar ligger människan som ledast?
7. Hvad är väl svartere än ett kol?
Och hvad är snabbare än lärkvingar små?
Och hvad är hvitare än svanor?
Och hvad ropar högare än tranor?“
8. „„Jo, solen är rundare än ett hjul,
I himlen du finner den fagraste jul,
I vestern hafver solen sitt säte,
Åt öster ligger dödmannens fötter.“
9. Och isen han bygger den bredaste bro,
Derunder går fisken som stridast i flod;
Åt helvetet går vägen den bredast,
Och där ligger människan som ledast.
10. Synden är svartare än ett kol,
Själän är snabbare än lärkvingar små,
Englar äro hvitare än svanor,
Och tordön ropar högare än tranor.“
11. De drucko i dagar, de drucko i tre:
„Och vet du allt detta, så vet du väl mer!“
Sven Svanevit tog gullringar utaf sin hand,
Dem månne han gifva den vallareman.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 2. — ¹) vallareman (af valla o: vanke om, reise) forekommer ofte i de gamle Folkesange i de forskjellige Betydninger af Pilegrim, Røver, Hyrde. ²) læst o: læst, udtydet. ³) fara o: erfare. ⁴) ömkelig o: ynkelig. ⁵) hvartutåt o: hvorhen ad.

Nr. 26. Liten Kerstin befriar sin broder.*)

Andante.

(Upland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Li - ten Ker - stin hon går sig åt stal - let in, Kär - le - ken drar — Där skå - dar hon få - lar - ne
2. — Hon skå - dar den hvi - ta, hon skå - dar den grå; Kär - le - ken drar — Den bä - sta läg - ger hon

p *p* Kär - le - ken drar — *mf*

Tutti.

al - la fem. Man spe - lar i pa - ve - lun.
sa - de - len på. Man spe - lar i pa - ve - lun.

p

Man spe - lar i pa - ve - lun.

3. Liten Kerstin rider på konungens gård,
Konungens frilla för henne står.

4. „God dag, god dag, kär frilla fin!
Är konungen hemma, herren din?“

5. „„Och inte är konungen hemma,
Han ridit har till tinget.

6. Och kungen till tings är gången,
Tar dom ut åt rika fången.““

7. Men Kerstin sporrar gång'ren omkring,
Då får hon se kär broderen sin.

8. „God dag, god dag, kär broder fin!
Och huru hafver du kommit här in?“

9. „„Här har jag legat i femton år,
Men ingen dom jag af kungen får.““

10. Och jungfrun hon sparkade med sin fot,
Och hårda låset den tog emot.

11. Och jungfrun sparkad' annan gång,
Så hårda låset slapp ifrån.

12. Liten Kerstin gjorde sin gångare spak,
Så lyfte hon brodern på gångarens bak.

13. Liten Kerstin satt' sig på gångaren grå,
Så rider hon ifrån konungens gård.

14. Men när hon kom i blomsteräng,
Då möter hon kungen och alla hans män.

15. „God dag, god dag, liten Kerstin fin!
Hvar har du ta't rika fången min?“

16. „„Den har jag tagit på konungens gård
Med hårdan magt genom lås och stål.““

17. Liten Kerstin satt på gångaren grå,
Så rider hon sig så fort derifrån.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 86.

Nr. 27. Sven i rosengård.*)

(Vermeland.)

Andante.

Solo.

1. Hvar har du va - rit så län - ge, Du Sven i ro - sen - gård? — „Jag har va - rit i stal - let, Kä - ra mo - der

Tutti.

vår!“ I vän - ten mig sent; men jag kom - mer al - drig.

I vän - ten mig sent; men jag kom - mer al - drig.

2. Hvarför är din' kläder så blodig,
Du Sven i rosengård?
„Hvita folan spjernte ¹⁾ mig,
Kära moder vår!“

3. Hvarför är din skjorta så blodig,
Du Sven i rosengård?
„Jag har mördat broder min,
Kära moder vår!“

4. Hvert skall du då ta' vägen,
Du Sven i rosengård?
„Jag skall rymma af landet,
Kära moder vår!“

5. När kommer du tillbaka,
Du Sven i rosengård?
„När korpen han hvitnar,
Kära moder vår!“

6. Och när hvitnar korpen,
Du Sven i rosengård?
„När gråsten han flyter,
Kära moder vår!“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 93. — ¹⁾ spjernte o: sparkede.

Nr. 28. Den blodiga sonen.*)

(Finsk Melodie.)

Andante.

1. Hvarfrån kom du? Hvar-från kom. du? Gla - de so - nen min! „Från hafs-stranden, från hafs - stran-den. Kär huld-mo - der min!“
 2. Och hvadgjor-de du der bor - ta? Gla - de so - nen min! „Mi - na hä - star har jag vatt - nat. Kär huld-mo - der min!“

*) I 6te til 10de Vers synges saaledes:

6. „Gånge i sko-gen och hug-ge han ved der, Al-drig han vän-te mig me-ra till - ba - ka. Kär huld-mo - der min!“

3. Hvar din rock med ler du fläckt?
 „Hästen den tråmpat, hästen den tråmpat.“

4. Hvar ditt svärd med blod du sölat?
 „Ende brodern har jag mördat.“

5. Hvarthen ernar du dig sedan?
 „Hän till andra fjerran länder.“

6. Hvar din gamle far du lemnar?
 „Gånge i skogen och hugge han ved der,
 Aldrig han vänte mig mera tillbaka.“

7. Hvar din gamle mor du lemnar?
 „Sitte i knuten¹⁾ och spinne der blåren,
 Aldrig hon vänte mig mera tillbaka!“

8. Hvar din unga hustru du lemnar?
 „Gånge hon smyckad och tage en annan,
 Aldrig hon vänte mig mera tillbaka!“

9. Hvar din unge son du lemnar?
 „Gånge i skolen och slite der risen,
 Aldrig han vänte mig mera tillbaka!“

10. Hvar din unga dottér du lemnar?
 „Gånge i skogen och plocke der bären,
 Aldrig hon vänte mig mera tillbaka.“

11. Men när kommer du derifrån åter?
 „Då, när solen från nordpolen lyser!“

12. När från nordpolen lyser väl solen?
 „Då, när på vattnet stenarne rulla!“

13. När rulla stenarne uppå vattnet?
 „Då, när fjädren sjunker till botten!“

14. När till botten sjunker då fjädren?
 „Då, när alla till domen anlända!“

*) Sidestykke til foregaaende Vise. — ¹⁾ knuten 3: Krogen.

(Öfversättning från Finskan.)

Andantino.

Nr. 29. Den lillas testamente.

(Østergothland.)

1. Hvar har du va't¹⁾ så län - ge? Lil - la dot - ter kind! „Jag har va't i Bän - ne²⁾ Hos bro - de - ren
 min! — Aj, aj, ondt haf - ver jag, jag.“

p *mf* *p*

2. Hvad fick du der att äta?
 Lilla dotter kind!
 „Stekter ål och peppar,
 Styfmoder min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

3. Hvad gjorde du af benen?
 Lilla dotter kind!
 „Kasta dem för hundarne,
 Styfmoder min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

8. Hvad ger du din styfmoder?
 Lilla dotter kind!
 „Helvetes bojor,
 Styfmoder min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

4. Hvart kommo de hundarne?³⁾
 Lilla dotter kind!
 „Remna i femton stycken,
 Hundarne små! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

5. Hvad ger du då din fader?
 Lilla dotter kind!
 „Godt korn i lador,
 Faderen min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

6. Hvad ger du då din broder?
 Lilla dotter kind!
 „Vida skepp i floder,
 Broderen min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

7. Hvad ger du då din syster?
 Lilla dotter kind!
 „Guldskrin och kistor,
 Systemen min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

9. Hvad ger du då din amma?
 Lilla dotter kind!
 „Helvetet samma,
 Amman min! —
 Aj, aj, ondt hafver jag, jag.“

¹⁾ va't (varit) o: væ't (været). ²⁾ Bänne, et Bynavn. ³⁾ Hvorledes bekom de Hundene?

Larghetto.**Nr. 30. Liten Kerstins bröllop och begrafning.**

(Upland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Stall-bro - der tal - te till stall - bro - der sin Så gla - de - lig: — „Får jag li - ten Ker - stin, skön
 sy - ster din?“ Så fal - ler min hug till hen - ne.
 Så fal - ler min hug till hen - ne.

p *p* *Så gla - de - lig — mf*

2. „Liten Kerstin hon är ju så liten och ung,
 — Så gladelig —
 Hon kan icke bära gullkronan så tung.“
 Så faller min hug till henne.
3. „Och vore liten Kerstin än aldrig så ung,
 — Så gladelig —
 I år skall hon bära gullkronan så tung.“
 Så faller min hug till henne.
4. Så lyfte de bruden på högan häst,
 — Så gladelig —
 Och kungens små svenner de redo henne näst.
 Så faller min hug till henne.

5. De ledde den bruden på kyrkogård,
 — Så gladelig —
 Gullvirkade kläder och gullfätadt hår.
 Så faller min hug till henne.
6. De ledde den bruden i kyrkan in,
 — Så gladelig —
 Hennes tårar de tillra så tidt ned på kind.
 Så faller min hug till henne.
7. De ledde den bruden i brudestol;
 — Så gladelig —
 Hennes tårar de tillra så tidt ned på jord.
 Så faller min hug till henne.

11. De buro det liket på snöhvitan sand,
 — Så sorgelig —
 Och sjelfva Guds englar de for henne sang.
 Så faller min hug till henne.

12. De lade det liket i svarten mull,
 — Så sorgelig —
 Guds englar de resta så korset af gull.
 Så faller min hug till henne.

8. „Och herre Gud fader! och hör min bön,
 Så sorgelig:
 Tag bort liten Kerstin me'n skogen står grön.“
 Så faller min hug till henne.
9. Och Pingestdag var det, den bönen hon bad,
 — Så sorgelig —
 Och midsommarsdagen hon lades i graf.
 Så faller min hug till henne.
10. Så lade de då liten Kerstin på bår,
 — Så sorgelig —
 Och sjelfva Guds englar de kring henne står.
 Så faller min hug till henne.

Con moto.**Nr. 31. Liten vallpiga.**

(Vestergothland og Upland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Li - ten vall - pi - ga hon tul - la - de vall; Så väl hon kan — Hon sjun - ger så vac - kert för get - ter - na

p *mf*

Så väl hon kan —

Tutti.

all. Så väl hon qvå - da kun - de.

p

Så väl hon qvå - da kun - de.

2. Och konungen vakna', i högan loft låg:
„Hvad är för en fogel, så väl sjunga må?“
3. „Det är ingen fogel, fast eder tyckes så;
Men liten vallpiga med getterna små.“
4. Och konungen talte till småsvenner två:
„I bedjen liten vallpiga inför mig gå.“
5. Och småsvennen talte till vallpigan så:
„Lyster liten vallpiga för konungen ingå?“
6. „Och huru skall jag inför konungen gå,
Som int' är klädd i annat än valmaret grå?“
7. „Konungen aktar din' kläder ej på;
Vallvisan den lyster han höra uppå.“

8. Och konungen talte till tärnorna små:
„I kläden af den vallpigan valmaret grå!“
9. Då tog' de af henne det valmaret grå,
Så klädde de henne i sabel och mård.
10. Liten vallpiga gångar på högavalsbro,
Med silk'sydda strumpor och gullspända skor.
11. Liten vallpiga in för konungen steg,
Och konungen henne med blida ögon neg.
12. „Och liten vallpiga, qväd visan för mig!
En silkestickad kjortel den gifver jag dig.“
13. „En silkestickad kjortel den passar jag ej på;
Jag hellre vill gå vall med getterna små.“

14. „Och hör du, liten vallpiga, qväd visan för mig;
Ett gångand' skepp i floden, det gifver jag dig.“
15. „Ett gångand' skepp i floden jag passar ej på;
Jag hellre vill gå vall med getterna små.“
16. „Och hör du, liten vallpiga, qväd visan för mig;
Min faders halfva rike det vill jag gifva dig.“
17. „Din faders halfva rike jag passar inte på;
Jag hellre vill gå vall med getterna små.“
18. „Och hör du, liten vallpiga, qväd visan för mig;
Min tro och min ära dem gifver jag dig.“
19. „Din tro och din ära dem kan jag ej få;
Men väl kan jag sjunga min visa ändå.“
20. Så begynte hon en, så begynte hon två;
Då började skeppen i floden att gå.
21. Och så qvad hon fyra, och så qvad hon fem;
Då dansade konungen och alla hans män.
22. „Och det mig är lofvadt, det låt mig nu få;
Och låt mig så gå till getterna små.“
23. „Och det dig är lofvadt, det kan du väl få;
Men aldrig skall du mer med getterna gå.“
24. Och tärnor och jungfrur de krusa' hennes hår,
Och konungen sjelf satte gullkronan på.

Allegretto.

Nr. 32a. Inga liten qvarnpiga.*)

(Nerike.)

Solo

1. — Ko-nun-gen han vak-na-de, i hö-gan loft låg: „Hvem är det, som på min gull-har-pa

Tutti.

slår?“ In, in - - un - der e - ke - lund så grö - nan.

In, in - - un - der e - ke - lund så grö - nan.

2. „„Ingen är det, som på gullharpa slår,
Det är Inga lilla i qvarnen hon mal.““

4. Huru skall jag kunna inför konungen gå?
Jag är ju bara klädder i valmaret grå.

6. „Inga lilla, Inga lilla, qväd visan för mig;
En silfverstickad kjortel den vill jag gifva dig.“

3. Konungen han talte till småsvenner så:
„I bedjen Inga lilla inför mig gå.“ —

5. Inga lilla in genom dörren steg,
Och konungen henne med blida ögon neg.

7. „„En silfverstickad kjortel den passar jag ej på;
Men nog så kan jag qvada visan ändå.““

8. „Inga lilla, Inga lilla, qväd visan för mig;
Ett skepp i kungaflo den vill jag gifva dig.“

9. „„Ett skepp i kungaflo den passar jag ej på;
Men nog så kan jag qvada visan ändå.““

*) En Variant af foregaaende Vise.

Allegretto.**Nr. 32b. Inga liten qvarnpiga.**

(Östergothland.)

Solo.

1. — Ko - nun - gen han vak-na-de, i hö - gan loft låg: „Hvem är det, som på min gull - harpa slår?“

Tutti.

Mån - de jag få dig, In - ga li - ten och vä - na!

Mån - de jag få dig, In - ga li - ten och vä - na!

10. „Inga lilla, Inga lill', qväd visan för mig;
Mitt halfva kungarrike det vill jag gifva dig.“

12. „Inga lilla, Inga lill', qväd visan för mig;
Mitt eget unga lif det vill jag gifva dig.“

14. Hon qvädde en och hon qvädde två,
Då började liken utur grafvarna uppstå.

11. „„Ditt halfva kungarrike det passar jag ej på;
Men nog så kan jag qväda visan ändå.““

13. „„Ditt eget unga lif det passar jag ej på;
Men nog kan jag qväda visan ändå.““

15. Hon qvädde tre och hon qvädde fem,
Då dansade konungens alla hofmän.

16. Hon qvädde fem och hon qvädde sju,
Då dansade konungen med sin unga brud.

17. Inga lilla satte sig på rödan gullstol,
Och konungen sjelf satte gullkronan på.

Andantino.

Nr. 33. Vedergällningen.*)

(Mel. fra Vestergothland og Vermeland.)

1. „Om al-la des - sa ber - gen de vo - ro ut - af gull, Allt vatten vo - re vändt ut - i vin; Fast
2. „Hvarfö - re har ni en så star - kan å - trä, En så star - kan å - trä till mig? Hvar -

hellre så - ge jag, den - na skö - na - ste jung - fru Hon vo - re al - dra - kä - ra - sten min.“
fö - re far ni ic - ke up - på min fa - ders gård, Med ä - ran att bed - ja om mig?““

3.
„Jag var på eder faders gård i går;
Eder fader han svara mig nej.
Nu ber jag, min skön jungfru tar rådet af sig sjelf,
Med äran att följa med mig!“

4.
„Ack, huru skall jag kunna taga rådet af mig sjelf,
Intet taga mina vänner till råds?
Och när som jag kommer i fremmande land,
Så visserlig så blefve jag försmädd!“

5.
„Hvi skulle jag eder svika dock,
Ni är intet fattig mans barn,
Ni är den förmögnaste och skönaste jungfru,
Som tjenar vid konungens hof!“

6.
De lade tillhopa en stämma¹⁾ då
Allt uti den gröna äng;
Tillhopa sufvo de den natten så lång,
Till solen skinte öfver deras säng.

7.
Den jungfrun hon så länge sof,
Till fogeln han sjöng uppå qvist;
Då vaknade hon upp med ett sorgfullt mod,
Hon hade sin ära bortmist.

8.
„Nu må jag väl önska mig döden när’,
Och lagd under denna här lind!“ —
„Hvad skulle det gagna eller hjälpa er,
O, ni aldrakarasten min!“

9.
„Christ gifve, jag lefde den dagen så god,
Att jag öfvervunne min harm;
Den riddaren, som mig så skändelig bedrog,
Han vorde både usel och arm!

10.
Christ gifve, jag lefde den dagen så god,
Att jag öfvervunne min nöd;
Den riddaren, som mig så skändelig bedrog,
Han ginge för min dörr och bad om bröd!“

11.
„Och väl lefver ni den dagen så god,
Att ni öfvervinner er harm;
Men aldrig lefver ni den dagen så god,
Att jag blir både usel och arm.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 70. — ¹⁾ lägga en stämma o: aftale et Stevnemøde.

12.
Och väl lefver ni den dagen så god,
Att ni öfvervinna er nöd;
Men aldrig lefver ni den dagen så god,
Att jag går för er dörr och ber om bröd.

13.
För sadel hafver jag af det rödaste gull,
Och betselet likaså,
Och penningar det hafver jag kistorna full,
Ej mera jag passar uppå!““

14.
Det var intet mer än sju dar och sju år,
Den jungfrun öfvervann sin harm;
Den riddaren, som henne så skändelig bedrog,
Han vardt både usel och arm.

15.
Det var intet mer än sju dar och sju år.
Den jungfrun öfvervann sin nöd;
Den riddaren, som henne så skändelig bedrog,
Han gick för hennes dörr och bad om bröd.

16.
„Ständer upp, ständer upp, mina söner två,
I skären eder fader bröd!
Jag minns väl honom den dagen så god,
Han viste af ingen nöd.

17.
Ständer upp, ständer upp, mina söner två,
I skänken eder fader vin!
Jag minns väl honom den dagen så god,
Han var aldrakärasten min!“

18.
Upp ständar jungfruns gamle far.
Han sitt förgyllande svärd utdrog,
Och så högg han riddarens hufvud utaf,
Så att det föll neder till jord.

19.
Han tager det blodiga hufvud upp,
Han kastar det i sin dotters knä:
„Och har du hållit den riddaren så kär,
Så visserlig begråter du hans död!“

20.
„Jag orkar ej att gråta mer,
Mitt hjerta det är så klämdt:
Jag hafver så mycket gråtit se'n,
Så mina ögon äro så skämd!““

Andantino.

Nr. 34. Skön Rosamö.

(Vestmanland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Det var skön Ro - sa - mö, Ror sig bort till fa - ger ö. Löf, löf och grö - nan skog. Och när hon kom till

2. Der fick hon se up - på, Hur som Svar - ter bar sig åt. Löf, löf och grö - nan skog. Han kun - de hvars - ken ¹⁾

3. „Tre år och månar fem
Har jag lågat ²⁾ här med skam;
De bundo mig, de basta mig,
De kasta mig på öna hit.“

4. Och jungfrun får sitt spann ³⁾
Uti svarta mannens hand.
Så stod han up en riddare,
Och jungfrun börjar till att le.

5. Det var den riddaren,
Tager jungfrun i sin famn;
Så bär han henne brådt till strand,
Och segla' henne till fremmand' land.

¹⁾ hvarken. ²⁾ legat. ³⁾ spann, egentlig: saa vidt, som man kan spände med Fingrene; her: et Greb, et Haandtag.

Andantino.

Nr. 35. Rövaren Brun.*)

(Östergöthland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Brun han ri-der sig till jung-fruns gård, — Brun sof-ver al-le-na — U-te för ho-nom jung-frun

Brun sof-ver al-le-na —

mf *p*

Tutti.

står. Det blå-ser och det reg-nar nor-dast ut-i fjäl-len, der hvi-la och tre Nord-män.

Det blå-ser och det reg-nar nor-dast ut-i fjäl-len, der hvi-la och tre Nord-män.

p *f*

2. „Och hör du, min jungfru! hvad jag säger dig,
Och vill du nu resa af landet med mig?“

3. „Och väl vill jag resa af landet med dig,
Men jag har så många, som akta på mig.“

4. Och Brun han breder ut kappan blå,
Och sjelf så lyfter han jungfrun uppå.

5. Och Brun han rider till rosende lund,
Der lyster han hvila en liten stund.

6. „Och hör du, min jungfru! hvad jag säger dig,
Här hafver jag mördt¹⁾ elfva jungfrur för' dig.“

7. Jungfrun hon satt och tänkte vid sig:
Den gerningen skall du vist aldrig göra mig.

*) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 9. — ¹⁾ mördat.

8. „I hafven varit i min faders gård,
Men aldrig löska jag ert fagergula hår.“
9. „„Väl kan I få löska mitt fagergula hår,
Om I ej i sömnen forråden mig då.““
10. „Sannt hjelpe mig Gud evinnerlig,
Att jag ei i sömnen forråda skall dit lif!“
11. Och Brun han lad' sig i jungfruns sköt,
På honom så rann en sömn så söt.
12. Jungfrun tog af sina strumpeband,
Så band hon honom från hufvud och till hand.
13. „Statt upp, du Brun, så hastelig!
Jag vill ej i sömnen förgöra dig.“
14. „„Och, kära min jungfru, du släpp mig lös,
Det var inte annat, än jag skämta' med er.““
15. „Och var det inte annat, än du skämta med mig,
Så skall du se, jag skall ej skämta med dig.“
16. Och jungfrun tog upp sin förgyllande knif,
Så stack hon den i Bruns unga lif.
17. „Och ligg nu här båd för hund och för ramm¹⁾,
Ännu skall jag bära mit jungfru-namn.
18. Och ligg nu här på svartan mull,
Ännu skall jag bära mit jungfru-gull.
19. Och ligg nu här på svartan jord
Ännu skall jag dra' mina jungfru-skor!“

¹⁾ ramm (ramn) ☉: Ravn.

Andantino.

Nr. 36. Herr Peders sjöresa.*

(Östergöthland.)

The musical score is for a piece titled 'Herr Peders sjöresa' in 'Andantino' tempo. It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part consists of a right-hand treble clef and a left-hand bass clef. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is common time (C). The score includes dynamic markings such as *mf*, *f*, *mf*, and *p*. The lyrics are written below the vocal line.

1. Det varden un-ga herr Pe - der, Han kammar och krusarsitt hår, Så gångar han sig för sin fo-stermor, Frågte henne, hvad död han skull' få?

2. „Och intet dör du på sotesäng,
Ej heller dör du i krig;
Men akta dig väl för de böljorna blå,
Att de ej förkorta ditt lif.“
3. „„Ja, blifver jag intet på sotesäng död,
Ej heller slagen i krig,
Nog aktar jag mig för de böljorna blå,
Att de ej förkorta mitt lif.““
4. Det var den unga herr Peder,
Han gångar till sjöstrand
Der låter han bygge sig ett skepp
Allt uppå den hvita sand.
5. Det skeppet var utaf hvalfiskeben,
Och masterna var likaså;
Men flöjan hon var utaf rödaste gull,
Som suto derofvan uppå.
6. „I afton skolom vi dricka,
Allt medan vi ölet kan få;
I morgon så skolom vi segla,
Ja, om vi vind kunna få.“
7. Det var den unga herr Peder,
Han sköt det skeppet från land:
Han glömde bort Gud fader.
Guds son og den helige and.
8. De seglad' i dager, de seglad' i två
De seglad' i dagarne tre.
Men när som de kommo på villande haf,
Begynte det skeppet at stå.
9. Herr Peder tok upp sin tärningebok,
Han kastade tärning på bord:
„Vi skola nu alla kasta den lott,
Hvem som är den syndaren stor!“
10. De kastade upp en tärning
Och kastad' på bredaste bord;
Men lotten han föll på herr Peder,
Som var en syndare stor.
11. „Och är det nu sannt, som I sägen för mig,
Att jag är en syndare så stor,
Så lät mig dock falla för Herren Gud ner,
Att göra min syndabot¹⁾:“
12. I kyrkor hafver jag röfvat,
Och kloster hafver jag bränt;
Och mången adelig jungfru
Båd' heder och ära förkränkt.
13. I skogen hafver jag vandrat,
Bedrifvit både rån och mord,
Och mången redlig bondeson
Lätit sätta qvicker²⁾ i jord.
14. Om någon af eder skull' komma i land,
Min fostermor frågar efter mig,
Så säg, att jag tjenar i konungens gård
Och står mig ridderlig.
15. Om någon af eder skull' komma i land,
Min fästemo frågar efter mig;
Så säg, att jag ligger i böljorna blå,
Bed henne nu gifta sig!“
16. De togo den unga herr Peder
Och kastade venster öfver hand;
Men då fick skeppet sin rätta gång,
Fast de hade mistat en man.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 91. — ¹⁾ At gjøre Bod for min Synd. ²⁾ qvicker ☉: levende.

Larghetto.**Nr. 37. Pehr Tyrssons döttrar i Vänge.*)**

(Ostergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.* *Tutti.*

1. Pehr Tyrssons döt-trar i Vän - ge — Kal-ler var de - ras skog — De suf-vo en sömn för län - ge. Me'n sko-gen löf - vas.

— Kal-ler var de - ras skog — Me'n sko-gen löf - vas.

p

2. Först vaknade den yngsta,
Så väckte hon upp de andra.

3. Så satte de sig på sängestock;
Så fläta de hvafandras lock.

4. Så togo de på sina silkesklä'r,
Så gingo de sig åt kyrkan.

5. När som de kommo på Vängelid,
Der möta dem tre vallare¹⁾.

6. „Och ant'en vill I bli' vallarevif,
Eller vill I mista ert unga lif?“

7. „„Inte villa vi bli' vallarevif,
Heldre miste vi vårt unga lif.““

8. De höggo deras hufvu'n på björkestock,
Så rann der strax tre källor opp.

9. Kroppen grofvo de ned i dy²⁾:
Kläderna buro de fram till by.

10. När som de kommo till Vänga-gård,
Ute för dem fru Karin hon står.

11. „Och vill I köpa silkes-särker,
Som nio jungfrur ha' stickat och virkat?“

12. „„Lös upp edra säckar och låten mig se:
Kan hända jag tör känna dem alla tre.““

13. Fru Karin slog sig för sit bröst,
Hon gångar för Pehr Tyreson opp.

14. „Det håller tre vallare uppå vår gård,
De hafva gjort af med döttrarne vår'.“

15. Pehr Tyrsson ta'r sitt svärd i hand,
Han högg ihjäl de äldsta två.

16. Den tredje lät han lefva,
Tills han fick honom fråga:

17. „Hvad heter eder fader?
Hvad heter eder moder?“

18. „„Vår fader — Pehr Tyrsson i Vänge;
Vår moder — fru Karin i Stränge.““

19. Pehr Tyrsson går sig åt smedjan,
Han lät smida sig jern om medjan.

20. „Hvad ska' vi nu göra för syndamehn?“³⁾
„„Vi ska' bygga upp en kyrka af kalk og sten.““

21. Den kyrkan skall heta Kerna⁴⁾;
Den skall vi bygga upp så gerna.““

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel“, Nr 107. — ¹⁾ vallare (af valla o: vanke omkring) o: Stumænd, Røvere. ²⁾ dy o: Dynd. ³⁾ syndamehn o: Syndebod.
⁴⁾ Kerna-Kirke ligger i Nærheden af Linköping.

Allegretto.

Nr. 38. St. Staffans visa.*)

(Smaaland og Vestergothland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.* *Tutti.*

1. Staffan var en stal-ledräng, Vi tackom nu så ger-na—Han vatna' si-na få-lar fem—Allt för den lju-sa stjernan. In-gen da-ger sy-nes än,
Vi tackom nu så ger-na
Allt för den lju-sa stjernan. In-gen da-ger sy-nes än,

Stjer-nor-na på him-me-len De blän-ka.
Stjer-nor-na på him-me-len De blän-ka.

2. Två de voro röda,
De tjente väl sin föda.

3. Två de voro hvita,
De va' de andra lika.
4. Den femte han var apelgrå,
Den rider sjelfva Staffan på.
5. Innan hanen galit har,
Staffan uti stallet var.
6. Hastigt lägges sadeln på,
Innan solen månd' uppgå.
7. Skinnpåls och mössa,
Hundar och bössa.
8. Framme han till skogen var,
Innan någon vaknat har.
9. Orrar och tjädrar¹⁾
Hundarne vädra²⁾.
10. Sjelfva björnen i sit bo
Ej får vara uti ro.
11. I den fula vargens³⁾ spår
Fort och oforskräckt han går.
12. Räfvan den röda
Måste ock blöda.
13. Stackars haren, skrämnd och rädd,
Måste stupa i sin bädd.
14. Dagen den lider,
Folan fremskrider.
15. Nu är eld uti hvar spis⁴⁾,
Julegröt och julegris.
16. Kära mor i spisen,
Giff oss ett stycke af grisen.
17. Kära mor vid lullan⁵⁾,
Låt oss smaka bullan⁶⁾.
18. Ett åre, då vi komma igen,
Så står en vagga vid ungmors säng.
19. Nu rider Staffan å gåle⁷⁾
Kommer ej igen förr'n ett åre.
20. Uppå julen, broder Knut,
Som på visan gör han slut.

*) s. Anmärkningerne. — ¹⁾ Orrar och tjädrar : Urhaner og Tiurer ²⁾ vädra : opspore. ³⁾ varg : Ulv. ⁴⁾ spis (spisel) : Skorsteen, Arne. ⁵⁾ lullan : Vuggen.
⁶⁾ bullan : Bollen (Julekagen). ⁷⁾ å gåle : af Gaarde.

Andante con moto.

Nr. 39. Stenen i grönan dal.

I den æoliske Toneart.

1. Then Ru - ne - skrift hon ly - der allt så, Som jag vill lå - ta e - der för - stå, Thet
 The Sven - ske ta - ga vid frem-man-de se - der Och ther-med för - krän - ka lan - dets he - der; Dock står

är ett kla - ge - tal: Thet är man - ne vart¹⁾ Och up - pen - bart, Thet är nu
 ste - nen i grö - nan dal.

så till - gån - git: O - se - der haf - va vi und - fån - git, Land-sens ä - ra och he - der

mf *f* *mf*

¹⁾ Det er for Manden (hver Mand) tydeligt. Manne, gl. Dativ; vart, af vara o: blive vaer.

bor - - - ta, Go-da dyg - der vi af - kor - ta.

2.
 Tå kyrkor varda fångahus,
 Gudstjenesten mister sitt rätte ljus,
 Så står än stenen vid lag.
 Som nu är skedt i några år,
 The fattige Christne fara som får,
 Och qväljas både natt och dag:
 The ondas lust
 Är vin och must,
 Som sådant komma tillväga,
 Sig sjelfva thermed förgifva:
 The få thet sjelfva röna,
 Tå Gud vill allom löna.

3.
 När skalkar och bofvar¹⁾ trifvas,
 Och ärlige män fördrifvas,
 Så står än stenen vid magt.
 Som nu är skedt och daglig sker,
 Thet hvar man nog för ögon ser,
 Thet är dock ett ondt compact;
 Thet är thetas art.
 O Gud! kom snart,
 Förvänd thetas mod och sinne.
 Låt oss dina nåder finna,
 Förhindra thetas vilja,
 Som oss vilja från thig skilja.

4.
 När präster varda bönder,
 Och bönder blifva vidunder,
 Tå ligger stenen omkull.
 Som nu är skedt, och hvar man vet,
 Han ligger i grönan lunde.
 O Gud! var tu oss hull!
 Nu drifs thet spel,
 Hvar gör hvad han vill;
 Then räknas nu vara then bästa,
 Som ondt kan mest stadfästa,
 Och undertrycka then fromma;
 Theraf sig daglig berömma.

5.
 Thet är ej under, att så går till,
 Ty verlden sådant hafva vill
 Emot sin sista stund;
 Hon måste nu brytas och rasa fast,
 Och öfva sig i skam och last
 Med alla list och funder²⁾.
 Thet är länge spått,
 Som vi hafva förstätt,
 Af propheter och skrifter många,
 The fromma skola komma i vända.
 Nu ligger stenen med alla,
 Till Thig, Herre! vilje vi falla.

6.
 Hvad nu vill mera tillstunda,
 Kunna vi förstå någorlunda
 Af thet, som nu sagt är.
 Verlden vill sitt föröka,
 Gud vill the fromma försöka,
 Som skriften vittne bär.
 Högfärd och bramm
 Klifver allstädes fram,
 Och andra odygder flera
 Sig daglig dags förmera.
 O Gud! se vårt elände,
 Och vänd till en god ände!

Anm. Denne Vise siges at være „lagt“ om en Spaadom, indgravet paa en Runesteen i Jemteland, som St. Staffan, een af Christendommens første Lærere i Sverrig, skal have opreist, og til dens Fald knyttet den i Sangen indflattede Prophetie. Texten og Melodien ere aftrykte i „Svenska Folk-Visor“ efter et Haandskrift fra Begyndelsen af det 17de Aarh., som findes paa det kongl. Bibliothek i Stockholm. Visen har rigtignok aldrig været eller kunnet være „en Folkevis“, men den er optagen her, fordi den slutter sig til samme Legende, som den foregaaende Vise, ligesom den er knyttet til et Sagn, hvorom Afzelius i sine „Svenska Folkets Sago-Häfder“ (2den Deel, Stockh. 1840, S. 42-43) siger: „På samma sätt, som med den beryktade fogel Phœnix, hvilken blott finnes i sagnar och indbildningens werld, lærer det ock förhålla sig med runskriften på Stenen i grönan dal; den har aldrig blifvit funnen af dem, som farit till det uppgifna stället, för att underrätta sig om dess innehåll.“ — ¹⁾ bofvar o: Skjelmer. ²⁾ funder o: Kneb.

Andante.

Nr. 40 a. Magdalena.

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. — Mag - da - le - na stod i grö - nan lund, När so - len sig haf - ver röd - nat — Och sjelf Gud fa - der till

När so - len sig haf - ver röd - nat —

dolce *mf* *p*

Tutti.

hen - ne kom Allt ut - i lun - den grö - na.

Allt ut - i lun - den grö - na.

mf

2. „Magdalena gif mig vattnet rent; Ty jag vet ingen källa ren.“
3. „Jag har ej bytta, jag har ej spann, Kan ej er dricka ge ur bara hand.“
4. „Had' du intet varit i manna våld, Så skull' jag druckit ur din bara hand.“
5. Magdalena svor sin konung bälld, Att hon aldrig varit i manna våld.
6. „Magdalena, svär dig intet bort, Du hafver aflat foster tre!“
7. Magdalena föll på sina bara knän: „Sjelf Gud fader mig skriftar här!“
8. „Och ingen annan lön skall du få, Än uti skogen i sju år gå.“
9. Ingen annan mat skall du få, Än äta knoppar af träden små.

Andante.**Nr. 40b. Magdalena.**

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Magda - le - na stod i grö - nan lund, — So - len ski - ner öf - ver e - - na — Och sjelf Gud

— So - len ski - ner öf - ver e - - na —

Tutti.

fa - der till hen - ne kom Allt un - der lin - den grö - na.

Allt un - der lin - den grö - na.

10. Ingen annan drick skall du få,
Än suga daggen af bladen små.
11. Ingen annan ro skall du få,
Än ibland björnar och lejon gå.
12. Ingen annan säng skall du få,
Än uppå törnen och taggar små.““
13. När de sju åren voro om,
Sjelf Gud fader till henne kom.
14. „Hvad tyckes dig om lönen din?“
„Väl tyckes mig om lönen min.“
15. Väl tyckes mig om lönen min;
Ty jag har fått min förtjenta lön.““
16. „Hören, I englar, släpp qvinnan in;
Ty hon har lidit för synderna sin’!
17. I himmelen är bygd din stol,
Och ibland englar får du din ro.“

Andante.**Nr. 41. Underbar syn.**

(Norrland.)

Solo.

1. Nu haf - ver jag sett, det jag al - drig förr såg, Att grå - ste - nen fly - ter, och man - nen sit - ter på.

Tutti.

Gud fin - nes väl un - der - ti - den.

Gud fin - nes väl un - der - ti - den.

2. „Jag är ingen man, fast eder tyckes så,
Jag är en Guds engel under himmelen blå.“
3. Och är du en Guds engel under himmelen blå,
Så säg du mig, hur uti himmelen tillstår.
4. „I himmelen där är både glädje och ro:
Salig är den, som i himmelen får bo.
5. Där sitta enkor och faderlösa barn;
De sitte uti himmelrike, englar på det arf.
6. Där sitter den, som litit hafver nöd,
Sitter uti himmelrik, i Abrahams sköt.“
7. Och är du en Guds engel under himmelen blå,
Så säg du mig, hur det i helfvete tillstår?
8. „Där sitter sonen, som bannat har sin far,
Han sitter uti helfvete, men aldrig är han glad.
9. Där sitter dottren, som bannat har sin mor,
Hon sitter uti helfvete, men aldrig får hon ro.
10. Nog kunna de få nåder, [hvars syndaskuld är stor,]
Men aldrig få de nåder, som bannat far och mor.“

Andante.

Nr. 42. Herr Peder och hans syster.*)

(Mel. fra Nerike.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Och ko - nun - gen skul - le till Ni - din - gen¹⁾ fa - ra, Me'n fo - ge - len sjun - ger i sko - gen — Herr
 Fo - ge - len sjun - ger i sko - gen — p

Tutti.

Pe - der och li - ten Ker - stin skull' hem - ma va - ra. Mig väc - ker en stolts jung - fru - ga.
 Mig väc - ker en stolts jung - fru - ga.

2. „Och hör, du liten Kerstin, hvad jag säger dig:
Kan jag nu få god vilje med dig?“
3. „„Intet får du din vilje med mig,
Der faller så svåra synder dervid.““
4. „Och får jag intet min vilje med dig,
Så skall jag dikta en lögn på dig.“
5. „„Du dikta nu, hvad du dikta vill,
Jag hoppas, min fader han tror icke dig.““
6. När konungen hem från Nidingen kom:
„Och huru mån I²⁾, som hemma ha varit?“
7. „„I föl mördad' Kerstin de barnen två,
I år har hon satt ett barn qvickt³⁾ i jord.““
8. Och konungen slog sina händer ihop:
„Och aldrig kan jag tro så grymmeliga ord!“

9. „„Och huru skall gräset på marken kunna gro,
När fadren intet vill sonen tro?““
10. Och konungen sade till småsvenner två:
„I går åt skogen och huggen ett bål!“
11. De satte liten Kerstin på högan häst,
Herr Peder, hennes broder, skull' gå dernäst.
12. När som de kommo till kyrkogård,
De kastad' liten Kerstin på rödaste bål.
13. „Min bolster⁴⁾ är röder, min blöja⁵⁾ är blå;
Gud nåde mig liten Kerstin, som skall sofva derpå!“
14. Liten Kerstin hon ropade, och bålet det brann:
„I gifven mig dricka i Jesu namn!“
15. De satte et horn uppå ett spjut,
Hennes broder hvar endaste tår slog ut.

16. När bålet i högsta brand det står,
Då ståndar liten Kerstin och kammar gult hår.
17. När bålet var brunnet och fallet i glöd,
Då satt liten Kerstin på gullstolen röd.
18. Det kom ett par dufvor af himmelen ned,
Och när de flögo bort, så voro de tre.
19. När som hon kom i himmelen in,
Så bad hon om nåder för broderen sin.
20. Hon bad om nåder för far och mor,
Men aldramest för herr Peder, sin bror.
21. „Väl fader och moder kan nåder få,
Men herr Peder, din broder, skall i helvetet gå!“
22. Der kommo två ramar⁶⁾ af helvetet opp;
De togo herr Peder med själ och kropp.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 38. — ¹⁾ Østre og Vestre Herred af Jönköpings Lehn i Smaaland kaldtes forudm Nydingeland og Niudung, hvoraf Arwidson udleder Navnet Nidingen. ²⁾ mån I : befinde I Eder (gl. Dansk: maae I). ³⁾ qvickt : levende. ⁴⁾ bolster : Dyne. ⁵⁾ blöja : Svøb. ⁶⁾ ramar : Ravne.

Larghetto.**Nr. 43. „Näfvervisan.“*)**

1. Ej - a! mitt hjer - ta, hur in - ner - lig Är fröj - den, Hvad lust och gläd - je, som un - nas mig Af

höj - den! När jag be - tän - ker, Att död - sens län - ker Har Chri - stus bru - tit och lif - vet skänker Af nå - de.

2.
 Liksom en fågel vid ljusan dag
 Sig gläder,
 Så af Guds herrlighet fröjdas jag
 Och qväder:
 Dig vare ära,
 O Jesu kära,
 Som lifsens krona mig vill beskära
 För evigt!

3.
 Ack, när jag verdens uselhet
 Besinner,
 Hur all dess glädje, förrn man det vet,
 Försvinner,
 Då vill jag fara
 Till hemmet klara
 Och hos min himmelska konung vara
 I friden.

4.
 Mitt hopp derföre på Jesum Christ
 Jag bygger,
 Med tröst i trone¹⁾ jag väntar visst,
 Helt trygger,
 Att mitt elände
 Skall få god ände.
 O Gud! min sorg du till glädje vände
 Rätt snarligt!

*) s. Anmärkningerne. — ¹⁾ trone ☉: Troen.

5.

När synden gör mig ett sorgset mod
 Och kränker,
 O Jesu kär, på din dyra blod
 Jag tänker,
 Som kan allena
 Från synd mig rena
 Och hjertats sår som en balsam lena,
 Så kraftigt.

6.

Jag vet: mig döden och Satans makt
 Ej stjelper ¹⁾,
 Min Jesus, han som dem nederlagt,
 Mig hjälper.
 När jag insomnar,
 Han mig omfamnar;
 Uti hans sköte i himlen hamnar
 Jag salig.

11.

Eja, Gud gifve den sälla tid
 Må komma,
 När han vill samla uti sin frid
 De fromma;
 Min Jesus vände
 Allt mitt elände
 I frid och glädje förutan ände
 Rätt snarligt!

7.

Ack, der skall klarare då än gull,
 Än solen
 Min kropp få skina så ärofull
 För stolen ²⁾;
 Den gode Guden
 Iklär mig skruden,
 Som sjelf han lofvat att gifva bruden,
 Den kära.

8.

Der får gullskinande silke jag
 Till kläder,
 När för min brudgom, min själs behag,
 Jag träder;
 Der skall mig smycka
 Min frid och lycka,
 Den ingen mer skall ifrån mig rycka,
 Det vet jag.

9.

Guds stad och gator de skola gull
 Ock vara,
 Grundvalen af ädla stenar full,
 Så klara.
 En ljuftig klang
 Utaf englars sång
 Skall höras, at tiden ej skall bli lång
 För glädje.

10.

En evig ro, en osäglig fröjd
 Der blifver,
 Den fridens förste i himmels höjd
 Mig gifver;
 Der Jesu vänner
 Med palm i händer
 Lofsjunga lammet, som gerna känner
 De sina.

12.

Beredder håll mig, o Jesu Christ,
 Att vänta
 Din uppenbarelse, när du sist
 Vill hemta
 Ur jemmerdalen
 Från sorgen, qvalen,
 Din brud till dig uti himlasalen.
 Ja, amen!

Ellen Annersdotter (svensk Psbg. 1695); — J. L. Runeberg (svensk Psbg. 1858).

¹⁾ stjelper o: styrter. ²⁾ stolen o: Thronen.

Andantino.

Nr. 44. Spelmannen.

(Nerike.)

1. En vi - sa vill jag sjun - ga, Fast or - den tryc - ka mig, En vi - sa vill jag sjun - ga, Fast or - den tryc - ka

dolce.

mig, Allt om den ra - ska drän - gen, Som dog så ha - ste - lig, Som dog så ha - ste - lig.

pf *p* *p*

2.
: Den drängen kunde spela,
Han spelade så väl; :
Han spela' på fiolen
: Tills Herran tok hans själ. :

3.
: Så lade de det liket
Allt uppå en bår, :
Och jungfrur och mamseller
: De krusade hans hår. :

8.
: Den ena var Gud fader,
Den andra var hans son, :
Den tredje raska drängen,
: Som skildes härifrån. :

4.
: Så buro de det liket
Allt öfver ena äng, :
Och tårarne de föllo,
: Som här det faller regn. :

5.
: Så buro de det liket
Allt söder under ö, :
Och tårarne de föllo,
: Som här det faller snö. :

9.
: Han kastade fiolen
Och fick en större fröjd; :
Nu spelar han for englar
: Hos Gud i himmels höjd. :

6.
: Så buro de det liket
Allt uti kyrkan fram, :
Och alla Herrans englar
: Framföre gick och sang. :

7.
: Så kom der ifrån himmelen
Två hvita dufvor ned; :
Men när som de uppforo,
: Så voro de visst tre. :

Nr. 45. Den yttersta domen.

(Skaane.)

Andante.

1. En her - re - dag i hög - den är blif - ven be - slu - ten Af ko - nun - gen ut - i det him - mel - ska land,
Att han skall hit - kom - ma med mång' si - nom tu - sen Och kal - la till do - men båd' qvin - na och man

Med eng - lar - nes röst, De trog - ne till tröst, Men svi - dan - de skott i de o - - trog - nes bröst.

2.
All världen uppfylles med basuna-röster,
Och härskri skall höras till vatten och land;
Ja hafvet och jorden samt kyrkor och kloster
De skola framgifva de döda försann,
 Båd' stora och små,
 De skola uppstå
Så många, som menniskolif hafva fått.

3.
Den himmelske konung på domstolen sitter,
Hans ansigte lyser af vrede och nåd,
Han skiljer sin' får ifrån djefvulens getter,
Som hafver här brukat mång listiga råd;
 De skola då gå
 Till svafvelsjön blå,
Och aldrig Guds ansigte skåda få.

4.
„Kom hit, I min faders välsignade vänner,
Som ha'n¹⁾ varit trogne och hört mina röst!
Ert namn är upptecknad, jag eder visst känner,
Nu skolen I få både hugnad och tröst;
 Jag räcker er hand,
 Kom till mitt fröjdland
Med skinande kläder och palmer i hand!

5.
Gån bort, I förbannade, som aldrig visat
Mig någon välgerning bland lemmanne min',
I hafven mig från edra dörrar bortvisat,
I skolen ej slippa i himmelen in.
 Si, helvetes dörr
 Står öppen för er
Med svafvelblå djupet och brinnande glöd.“

6.
Ack, mildaste Jesus! föröka oss trona,
Att vi må beredda och vakande stå,
Att vi ej förlora vår salighets krona,
Och att vi din nåd ej mer sakna må;
 Och räck oss din hand,
 Vår frälsareman!
Och för oss till himlens lycksaliga land.

¹⁾ hafven.

Andantino:

Nr. 46. Tofva lilla.*)

(Vermeland.)

Solo. *Tutti* (Soprani ed Alto.) *Solo.*

1. Lill' Tof - va hon tjen - te på ko - nungens gård, -- Vo - re jag så fa - ger, som Tof - va lil - la var — I

p

Tutti (Soprani e Bassi.)

fem - ton vec - kor och der - till ett år. Men Tof - va var ko - nun - gens fril - la.

mf

Men Tof - va var ko - nun - gens fril - la.

2. Konungen talte till småsvenner två:

„I bedjen lill' Tofva inför mig gå!“

3. Lill' Tofva hon axlade kappan¹⁾ blå,
Så månde hon in till konungen gå.4. Lill' Tofva in genom dörren steg,
Och konungen henne med blida ögon neg.5. Han klappar henne på rosenblommand' kind:
„Christ gifve, du vore allrakärasten min!“6. „Min nådige konung! I talen ej så,
Vår drottning hon ständar och lyder uppå.“7. „Ja, höra hon, hvad hon höra må;
Christ gifve, hon var döder och lagder på bår!“8. Och drottningen talte till småsvenner två:
„I bedjen lill' Tofva inför mig gå.“9. Lill' Tofva hon axlade kappan blå,
Så månde hon in till drottningen gå.10. Lill' Tofva hon in genom dörren steg,
Drottningen henne med vreda ögon neg.11. Hon henne slog på rosenblommand' kind:
„Hvad har du för tal med kär konungen min?“12. „Till mig friar en af hans småsvenner två,
Och nu var jag inne att fråga om råd.“13. „Du lög, lilla Tofva! ditt tal var ej så;
Du önska' mig döden og lagder på bår.“14. Drottningen talte till småsvenner två:
„I skola tillreda ett brinnande bål.“15. Ej huggen I ek, ej huggen I asp,
I huggen den veden, som brinner väl fast.“16. Lill' Tofva hon rider sig söder om äng:
„Gud trösta mig för slik brudesäng!“30. En liten smådräng kom för konungen att stå:
„Drottningen tillreder ett brinnande bål.“31. Drottningen tillreder ett brinnande bål,
Och der skall Tofva lilla brännas uppå.“32. De lyfte lill' Tofva på högan häst,
Och konungen sjelf rider henne näst.33. Lill' Tofva hon rider till sjöarestrand,
Der alla små skeppen de segla i land.34. Lill' Tofva satte sig i främsta stam,
Och så sköt konungen skeppet från land.35. Lill' Tofva hon somna' i konungens famn,
Hon vakna' ej förrn i tredje kungaland.*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 44. — ¹⁾ axla kapp (skinn) o' svøbe Kappe (Pels) om sig

Larghetto.

Nr. 47. Konung Eric och spåqvinnan.

(Upland.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Och ko - nun - gen tal - te till hof - män - nen två — Och den un - ga — : I mor - gon sko - len I för spå - qvin - nan

p — Och den un - ga —

Tutti.

gå. I be - dan al - la väl för un - ga ko - nung E - ric.

I be - dan al - la väl för un - ga ko - nung E - ric.

2. Och hofmännen in för spåqvinnan stå:
I morgon skall ni upp för konungen gå.

3. „Och hur' skall jag kunna för konungen gå,
Jag står nu klädd i valmaret grå!“

4. Och spåqvinnan in för konungen gick,
Goda svar hon af honom fick.

5. Och konungen klappar på bolstrarna blå:
Behagar liten spåqvinna hvila häruppå.*)

6. „Och hur skulle jag kunna hvila häruppå,
Derinunder ligga de pennknifvar två.“

7. „Och vet du nu detta, du vet välan mer.
Vet du, hur många hofmän jag har i mitt hof?“

8. „Trettio hofmän har du i ditt hof,
Men intet flera trogna än baraste två.“

9. Den ena han passar på konungens säng,
Den andra bär konungens skrinnycklar små.“

10. „Och vet du allt detta, du vet välan mer.
Vet du, hur många fröknar jag har i mitt hof?“

11. „Trettio fröknar har du i ditt hof,
Men intet flera trogna, än baraste två.“

12. Den ena hon passar på drottningens säng,
Den andra bär drottningens skrinnycklar små.“

13. „Och vet du allt detta, du vet välan mer.
Vet du, hur länge drottningen lever efter
mig?“

14. „Och drottningen gångar sig med svenbarnen två,
Och aldrig kommer hon med lifvet derfrå.“

15. „Och vet du allt detta, du vet välan mer.
Vet du, hur länge som jag lefva får?“

16. „Och det kunde jag väl äfven säga dig,
Men jag är rädd, du förräder mitt lif.“

17. „Och inte så skall jag förråda ditt lif,
Så länge du lefver, du födan har hos mig.“

18. „Det blir en förmörkels'dag i norden i vår,
Då ligger våram drottning på fögyllande bår.“

19. Det blir en förmörkels'dag i norden i höst,
Då tändes upp en sjukdom i konungens bröst.“

20. Konungen svartnade i ögonen som jord,
Det var på tvenne timmar han talte ej ett ord.

21. „Min nädigaste konung, ni blifven ej förskräckt,
För er står två stolar i himmelen bredt.“

*) V. 5—7 slg. med „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 18, V. 4—6.

Con moto.

Nr. 48. Konung Göstaf I. och Dahlkarlarne.*)

1. Ko-nung Gö - staf ri - der till Dah - lar - ne, Han tin - gar med Dahl - kar - lar sin'; Men Chri - stiern

lig - ger for Sö - der - malm, Han ä - ter stu - lin svin; Chri - stiern sit - ter in - för¹⁾ Stock-

holm; Han dri - cker både Mjödth och Vin.

The musical score consists of three systems. Each system includes a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (grand staff with treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 6/4. The piece concludes with a double bar line.

*) Text og Melodie af et Haandskrift fra Aaret 1600, der findes paa det kongelige Bibliothek i Stockholm. — ¹⁾ Haandskriftet har blot i.

2.
„Hören I, mine Dahlekarlar,
Allt hvad jag bjuder uppå:
: Velen I mig följa till Stockholm
Och slå the Jutar åf?“ :

3.
Thå svarade the Dahlekarlar,
De svarade alle i sänder¹⁾:
: „Thet stod ett slag om Långfredag²⁾,
Wi minnas thet alle än.“ :

4.
Så svarade och Konung Göstaf,
Han svarade för sig så:
: „Wi bedje Gud Fader i himmelrik,
Os må nu full bättre gå!“ :

5.
Thå svarade och the Dahlekarlar,
De svarade allt förthy:
: „Welen I vara vår Höfvidzman
Allt inför Stockholms by?“ :

6.
Snöskrafr³⁾ och Furufnatten⁴⁾
Rätt pilen han råkar uppå:
: Christiern hin Bloderacken⁵⁾
Må nu ej bättre gå!“ :

7.
„Gerna är jag eder Höfvidzman,“
Konung Göstaf svarar så,
: „Welen I vara mig trogne
Allt under min fana blå?“ :

8.
Thå svarade the Dahlekarlar,
The svarade all' en man:
: „Vi blod och lifvet våga
Mod en så grymmer Tyrann.“ :

9.
The Dahlekarlar begynte sig rusta,
The rusta sig i dagar två,
: The vilja följa Konung Göstaf,
Hvart ut han lägger på. :

10.
Så gladelig rider Konung Göstaf,
Utöfver Tuna bro;
: Fler' åtte han Dahlekarlar,
Än Danske månde tro. :

11.
The Dahlekarlar börja sig sträckia
Allt öfver den Tuna hed;
: Fler' voro the Dahlekarlar,
Än Konung Göstaf kund' öfverse :

12.
The Dahlekarlar började vanka
Allt inför Stockholms by.
: Fler' voro the Dahlepilar,
Än hagel faller af sky. :

13.
The Dahlekarlar begynte att skjuta,
The skjuto all' och en man;
: Tjockare röko the Dahlepilar,
Än sanden på sjöstrand. :

14.
Ut kommer man af huse
På Stockholms gatu lång;
: Thet var stor lust att skåda,
Hur Juten från hesten språng. :

15.
Thet var en Ryttrar Eric,
Så skriad' han som fler':
: „Herre Gud nåd' oss Jutar!
Vi se ej Jutland mer!“ :

16.
Konung Göstaf han rider på högan häst
I fältet af och ann;
: „Tacka vill jag, mine Dahlekarlar,
För eder trohet sann. :

17.
I hafven med mig ståndit
Som trogne Svenske män;
: Vill Gud mig lifvet unna,
Jag gör eder godt igen!“ :

¹⁾ alle i sänder : Alle ad Gangen (Alle som Een). ²⁾ — ved Upsala 1520, mellem de Svenske og Danske. ³⁾ Snöskrafr (Snökräfvor, Snöripor), en Art Ryper. ⁴⁾ Furufnatten : Egern. ⁵⁾ Bloderacken : Blodhund.

Andante.

Nr. 49. Gothlands-visan.*)

I den hypodoriske Toneart.

1. — Her - rar och För - star, bå - de min - ste och stör - sta. Bå - de Rid - da - re och sven - ner,
Bön - der och bo - kar - la, bå - de sent och ar - la I hol - len öf - fwer e - na! Swen - ske

män, I wack - ten e - der än, och wa - ren ic - ke se - na.

2.

Wärien edert land med wäriande hand,
Som Däner wilia tagha;
Gud gifwe fredh, som wi tarffwa wedh
I wärä lifsdaga.
Swenske män, I läten eder än
öffwer ena dragha.

3.

Allsmäcktigh Gudh, han haffwer them wiss,
Som Swerige äro troo,
Både nu och förra, förutan all twist:
Gud gifwe them roo!
Swenske män, I sägen amen!
som i Sweriges rike boo.

*) Denne Vise samt dens Melodie er aftrykt i „Svenska Folk-Visor“ efter et Haandskrift fra Aaret 1500. Den omhandler hine Tidens Kampe mellem de Svenske og Danske, navnlig det Gullandske Felttog. Her meddeles et Par af Slutningsversene.

Andante.

Nr. 50. Vaggvisa.*)

1. Lil - la Carl, sof sött, i frid! Ty du får tids nog va - ka, Verl - den är en sør - ge -
Tids nog se vår on - da tid Och hen - nes gal - la sma - ka.

sempre p e legato.

ö: Bäst man an - das, skall man dö Och bli mull till - ba - ka.

2.
En gång, der en källa flöt
Förbi en skyl i rågen¹⁾,
Stod en liten gosse söt
Och spegla sig i vågen:
Bäst sin bild han såg så skön
Uti böljan, klar och grön,
Straxt han inte såg'en.

3.
Så är med vår lefnad fatt,
Och så försvinna åren:
Bäst man andas godt och gladt,
Så lägges man på båren.
Lilla Carl skall tänka så,
När han ser de blommor små,
Som bepryda våren.

4.
Sofve, lulla, lilla vän!
Din välgång alla gläda.
När du vaknar, sku vi se'n
Dig klippa häst och släda;
Se'n små hus af kort — lull lull —
Sku vi bygga, blåsa kull,
Och små visor qvåda.

5.
Mamma har åt barnet här
Små gullskor och gullkappa;
Och om Carl beskedlig är,
Så kommer rättnu pappa,
Lilla barnet namnam ger.
Sofve, lulla! ligg nu ner
Och din kudde klappa!

C. A. Selman.

*) Melodien skal høre til en Vuggevise for Carl d. 12te (s. Anmærkningerne). — ¹⁾ en skyl i rågen o: en Hob af Traver i Rugen (i Rugmarken).

Nr. 51. Carl d. 12tes marsch vid Narva.

mf

f

f

mf

f

f

f

Con moto.Nr. 52. Kung Carl d. 12tes bild.

1. [Kung Carl den Tolf-te var en] lång Och väl upp-väx-ter hjel-te, Den man kund' se ej en-da gång Sitt

f e marcato.

kar - la - hjer - ta fäll - te. Hans ö - gon vo - ro o - för - skräckt', Lik - som på un - ga ör - nar; Hans

styf - ve näf - var knyt - tes käckt, Som ram - mar up - på björ - nar.

2.
Hans korta hår, som kändes opp,
Afbildade en krona,
Som var åt en så dugtig kropp
En zirlig hufvudbona';
Hans armar, ben vor' full af merg.
Hans skuldror utaf styrka,
Hans länder voro liksom berg,
Og marmorn i vår kyrka.

3.
[Hans dräkt det var] en svensker rock
Af blått passabelt kläde,
Han hade elghuds köller ock,
Som aldrig låg i tråde¹⁾,
Och hand-kar utaf samma slag,
Som långt på armen räckte;
Tror, knappt manchetten satt i lag,
Den styfva kragen täckte.

4.
Ett tjockt gehäng, tre finger bredt,
Var spändt på blåa rocken,
En gruflig pamp²⁾, den mången sett,
Nedsabla hela flocken,
Satt, dragen till en tredjedel,
I detta gula bälte:
Och ville ut, ge den sin del,
Som trotsat denne hjelte.

5.
[Ett dunder hördes, när han] gick
Med sina stöflar store,
Som sutto uti krigsmans skick
Och föga blanke vore;
Han hade sporrar uppå dem,
Så stora, att de passa
Åt sådan fot och karlalem,
Med sina kringlor³⁾ hvassa.

Anders Odell (f. 1718, d. 1773).

¹⁾ låg i tråde o: laa brak (ubenyttat). ²⁾ pamp o: et stort Sværd, Pallask. ³⁾ kringlor o: Sporehjulene.

Tempo di marcia.**Nr. 53. Måns Stenbocks visa.**

1. Kong Fred - rik i Dan - mark han satt på sin stol, Stort bul - ler mån - de han gjö - ra: „Om

jag är en ko - nung, som jag var i fjol, Så skall jag de Sven - ska, för - gjö - ra.

2.

Kong Carol han är nu fjerran om lands,
 Af nästan alla förlåten,
 Jag vill med hans rike begynna en dans,
 Fast det skall kasta mig plåten.¹⁾

3.

Fransosen han spelar, och jag vill i dans,
 Zar Peder han vill och tillika
 Med mig förderfva till sjö och till lands
 Kong Carols blodiga rike.

¹⁾ plåten o: Penge.

4.

Up, mina kämpar, I modige män,
Som åskan skola vi dundra,
Så skola vi bry kong Carol igen,
Som han brydde oss sjuttonhundra.“

5.

Straxt kom der en Räfvenklo¹⁾, dryger var han,
Men, tro mig, han var ingen fåne²⁾;
Han samkade adertontusende man,
Och förde dem öfver till Skåne.

6.

„Den, nånsin går bort utur Sverge, med fog
Han visst må heta en tyfver;
Ty hemma kåstar öss födan nog,
Men här slätt icke en styfver.“

7.

Kong Carol han hade sin' trogna män;
De månde hans rike försvara;
Så arger var Juten aldrig än,
Hela riket sväfvar i fara.

8.

Man sätter svärdet på Sveriges strup';
Ack! hvar äro nu våra vänner?
I tio veckor så satte de up
Månge tusende unge krigsmänner.

9.

„Hvem skola vi gifve det folket i hand?
Måns Stenbock vele vi ropa;
För var han bekanter i många land,
Och nu kring hela Europa.“

10.

Den Räfvenklo började med stort rop
De svänske männer förackta:
„Måns Stenbock, kom hit med din lilla hop,
Dina getter måste jag slackta!“

11.

„Jag kommer, vänta mig hvar en dag:
Men getter hafver jag inga;
De äro alle bockar som jag,
På din rygg så skola de springa.““

12.

År sjuttonhundra och tio dertill,
Den sista i Göje-månad,
Vid Helsingborg, om man veta vill,
Fick Jutens hjerta en blånad.

13.

Den Räfven, som eljest var stor i sin trut,
Han teg som muren så stilla:
„Jag resar med kungen till Seland förut;
Ty här så lucktar det illa!“

14.

Måns Stenbock förde sina männer i fält,
Som bockar begynte de stånga,
De slogo toltusende Jutar ihjäl,
Och fångade gruffigen många.

15.

De öfrige flydde bort öfver sjön,
I kalla vattnet de blödde;
De fingo sin välförtjenta lön,
Ty nästan alla de dödde.

16.

Kong Fredrik gret, och Räfven han log:
„Du vill dina råd icke höra;
Man bad dig bli hemma och sitta i ro,
Där hade du intet att göra!“

17.

Gud fader, Gud son och den Helige And'
Vare prisad förutan al ände,
Som oss och vårt älskade fädernesland
Har frälsat ur detta elände!

¹⁾ Rewentlow. ²⁾ fåne o: Taabe.

Con energla.**Nr. 54. „Stenbockens marsch.“**

1. Marsch, bus-sar! gån på ut - i Her - rans namn, Spännen ha - nen friskt upp, läg-gen

se-dan if-rikt an, Gif-ven fyr, bräc-ken af, ta'n pli - ten ut - i land, Gån på! fruk-ten ej hvar-ken mord el - ler

brand, Gån på för vårt fä - der - nes - land! Att vå - ga sitt lif för sin ko-nung och slägt, Det

f *mf* *f* *mf* *f* *mf*

är bå-de Gu-di och men-niskom täckt. Der - fö-re ska vi käckt, I vår blå drägt, Gå på, stå, dun-dra och slå, Ja, dem

klå al-la så, Att de, dö-da, lig-ga ne - der som strå. 1. 2. 3. 2. Fast bi!

2.
 Fast litet förskräcker oss fjendens hop,
 Skönt han skulle komma med mordiskt skri och rop,
 Med sina stolta bussar. till oändeligt tal,
 Till häst och till fot öfver berg och dal;
 Doch göra de oss intet qual.
 Ty himlen, som vet, att vår sak hon är god,
 Han gifver oss styrka af krafternas flod,
 Och styrker vårt blod
 Till oändeligt mod,
 Så att man kan spörja för sann,
 Huru städer och land
 Blifva frälste genom vår tappra hand.

3.
 Allo! mina bussar! hör trumman hon går,
 Walthornen de klinga, och marschen man nu slår.
 I Svea landsens hjeltar! I ställen eder opp,
 Gån på! sluter väl uti fullan tropp,
 Gån på med friskt mod och hopp!
 Helt litet vi akta, att vi äro få,
 I Gudi så äro vi många ändå.
 Ja! låt oss gå på,
 Och redeliga stå,
 Så att vi måga si,
 Huru de skola fly liksom bi.
 Ännu så står Gud Sverges konung bi!

Nr. 55. Hönsgummans visa.

Andante.

1. { Ha - nar å hö - nor å kyck - lin - gar små, Spring glät - tu - ga nu:
Qväd, mi - na pul - lor å tup - par, hå, hå; Sjung kue - ku - li - - - ku. Lät si, hvar en hop - par I - kring si - na

2. { Fy - ra tiog¹⁾ år, å så nit - ton der - till, Å min ål - der i dag.
Fol - cke må tro mäg, så myc - ke di vill, Men al - drig vet jag, Min hog va - ri bät - tre, För - nög - der å

1. kop - par Å näb - ba - na dop - par. Jag or - kar il - la gå, Sit - ter gam - mal å grå, Men qvå - der än - då.
2. lät - ter, Båd da - gar och nät - ter, Än han ha va - rit nu På sex år el - ler sju, För nån herre och fru.

3.

Fem stora herrskap på herrgålen vår²⁾,
Allt efter hvar ann,
Mins jag så väl, som de varit i går;
Och derföre kan
Min åldriga tunga
Om herrskapet siunga,
Bå gamla å unga:
Den, som ha vari mä,
Må ju veta, hur dä ä,
Var man säker på dä³⁾.

4.

Års gammal var jag, då fröken for bort⁴⁾,
Då hörd' jag, di sa',
Hur hon ha hushålla, rundt⁵⁾ eller torrt⁶⁾,
Då va, som då va:
Men bort vill hon resa
Te den, som kan läsa
Bakfram i Catkesa.
Lika hva di sa',
Nog ha fröken vari bra:
Men di narra'na sta⁷⁾.

5.

Sen var en herre på gålen⁸⁾, jag mins,
Han va väldug med art;
Yppare husbonde näppliga fins,
Men han dödde så snart.
Å frun, som var änka⁹⁾,
Fick sörja och täncka,
Hvad hon skulle skänka
Te dem, som mä mackt
Uppå gålen hade ackt,
Och om ägora vakt.

¹⁾ tjog 3: Snese. ²⁾ a. Kong Carl d. 10de (Gustav) og Dronn. Hedvig Eleonora; b. Carl d. 11te og Ulrica Eleonora; c. Carl d. 12te; d. Ulrica og Frederik d. 1ste; e. Adolph Frederik og Lovisa Ulrica. ³⁾ 3: Det kan man være sikker paa. ⁴⁾ Dronn. Christina, der nedlagde Regjeringen 1654, gik over til den katholske Religion og drog til Rom. ⁵⁾ rundt 3: rundeligt. ⁶⁾ torrt 3: knapt. ⁷⁾ 3: Men de narrede hende afsted. ⁸⁾ Carl d. 10de. ⁹⁾ Hedvig Eleonora.

6.

Bästa, som frun i sitt hus hade kvar,
 Var en endaste son¹⁾,
 Fyra års herre, som miste sin far:
 Men mins, han va mohn²⁾
 Om åkrar å ängar
 Å flitiga drängar,
 Om ägor å pengar:
 Han föga var stor,
 När han fölgde sin mor
 Å kring ägona for.

7.

Gransämja³⁾, hemfred å styr på sitt hus
 Hölt han som en kar.
 Frun, som han fick, var ett dygdenes ljus⁴⁾,
 En fröken så rar,
 Så from å gudfrucktig,
 Så sedig å tuktig,
 I hushållet dugtig,
 Att af detta par
 Är åminnelse kvar
 Alla verldenes dar.

8.

Arfvingar fingo den herre å fru,
 Jag mins inte grant: —
 Som jag kan tycka, så voro de sju —
 Jo, jo, då va sant;
 Ty fyra de siste
 Små herrar, jag viste,
 Att herrskapet miste:
 Den älsta va kvar⁵⁾,
 Å så fröknar et par⁶⁾,
 Med moder å far.

9.

Herrskape sielfva, de lefde så kort,
 Jag mins, hur vi gret,
 När som vår nådiga fru dödde bort.⁷⁾
 Den sorgen var het
 Å svår för oss alla,
 Som bittraste galla;
 Vi gick här å valla
 Bå nätter å dar,
 Å den ömaste var
 Vår bedröfvade far.

10.

Fyra så när som et fierendels år
 Han lefde derpå:
 Men, tamikatten! när han stog på bår⁸⁾,
 Hur di glunkade⁹⁾ då.
 Di sa': vi få värre
 Bå större å smärre;
 Vi miste en herre,
 Som ville å fick
 Hålla ordning å skick.
 Gissa på, hur å gick.

11.

Sonen¹⁰⁾ tog hushälle först uti akt,
 Men sen for han ut,
 Reste med junkrar å drängar på jagt,
 Hade kulor å krut.
 Men trålla dä krute,
 Di hölts mä der ute!
 Dä välde, på slute,
 Att räfvana log
 Åt dä skotte, som tog,
 Då vår husbonde dog¹¹⁾.

12.

Endaste systemen var frommer å go¹²⁾,
 Som ärfde sin bror;
 Att hennes herre¹³⁾ på lofven å tro,
 Som han henne svor,
 Fick styra å ställa,
 Så de blefvo sälla,
 Som hade vari snälla.
 Å sen ha dä gått,
 Bå mä stort å mä smått,
 Såsom han ha förmått.

13.

Nog va dä mer än halft anna tiog år,
 Då herrskape här
 Rådande voro på herrgålen vår
 Med mycket besvär.
 Nu å di döda¹⁴⁾
 Från omsorg å möda,
 Vår ögon å röda;
 Ty jemmer å gråt,
 Va vår dagliga lät
 Hela tiden bort åt.

14.

Men huru väl ha den Högste försett
 Vår herregål igen?
 Må både herre å fru, Han ha gett¹⁵⁾,
 Så jag aldrig vet än,
 Sen jag börja lära
 Ta maten å bära
 Te pullorna kära,
 Dä låti så väl
 För bå junker å hä¹⁶⁾,
 Bå te kropp å te siäl.

15.

Herrskape läser å sjunger å ber,
 Dä märker väl jag:
 Unge små herrarna lära ju mer
 Hvar endaste dag.
 Aldri ska höras,
 När orätt få göras,
 Ell' någon ska töras,
 Te peka säg fram,
 Å biu te någon skam,
 Munser ell' madam.

16.

Herre Gud, signa di dygdiga två,
 För al ordning å tukt!
 Himlen bevare de plantorna små,
 Deras härliga frukt!
 Så den må bli mogen,
 Te dygd redebogen,
 Rättrådig å trogen!
 Ty då bli dä gott,
 Te få del i den lott,
 Som jag ha nu fått.

17.

Solen å månan å stjernorna ge
 Sin härliga glants;
 Djuren på markene nöje bete
 Med lek uti dants.
 Hela jolen hoppar,
 Å mustiga droppar
 Gör lustiga kroppar.
 Flicka qvick å ung,
 Kan du bättre, så siung;
 Jag å gammal å tung.

Ø. Cardius (Sognepræst i Huddinge i Södermanland, omtr. 1750).

¹⁾ Carl d. 11te, f. 1655. ²⁾ mohn (män) o: omhyggelig. ³⁾ gransämja o: Venskab med Naboer. ⁴⁾ Ulrica Eleonora (den ældre). ⁵⁾ Kronprindsen Carl, f. 1682.
⁶⁾ Hedvig Sophia og Ulrica Eleonora. ⁷⁾ 1693. ⁸⁾ Carl d. 11te døde 1697. ⁹⁾ glunkade o: mumlede, snakkede i Krogene. ¹⁰⁾ Carl d. 12te. ¹¹⁾ d. 30te Nov. 1718.
¹²⁾ Ulrica Eleonora. ¹³⁾ Frederik d. 1ste. ¹⁴⁾ Ulr. Eleonora døde 1741; Frederik d. 1ste 1751. ¹⁵⁾ Adolph Frederik og Lovisa Ulrica. ¹⁶⁾ hä o: Bondeknøs.

Nr. 56. Dalvisa.

Andantino.

1. Om som - ma - ren skö - na, när mar - ken hon gläds Vid Da - la två elf - ver - na vi - da,
Från Tu - na å strand till Gag - nå - mäns näs Så fa - gert det då är att ri - da. Gud gläd - je och

styr - ke de män, som der bo, Gud gläd - je och styr - ke de män, som der bo, Vid elf - vom, på berg och i da - lom.

2. Der hörs en fornöjelig näktergals sång,
Och djuren i lundarne gånga,
Vid Åhl ut med land, på sjö och på strand,
Om vårtiden leka så många.
Gud glädje m. m.

3. Vid Leksand möter man Siljanom,
Den sjö sig så vida utsprider
I fyra de delar, som löpa rundt om,
Men öster ut Rättviken vider.
Gud glädje m. m.

8. Guds ande i Nordlanden hvilar nu sig,
Ja längst upp i världens ända.
Vår himmelske fader! vi rope till dig:
Du värdes din nåd till oss sända.
Gud glädje m. m.

4. Från Rättvik och Ore man färdas också
Till Mora-mäns nöjsamma stränder,
Dit upp ifrån Fahlun de handelsmän gå,
Så sjöleds som ock uppå landen.
Gud glädje m. m.

5. Der hafver vår sol formerat en ö,
Som Siljan så kärligt omfamnar,
Der tusentals fiskar de lemna sitt frö
I gräsrika vikar och hamnar.
Gud glädje m. m.

6. Från Venjan och Orsa till Elfvenes dal,
Och så öfver bergen till Särna,
Der elgar och renar till tusentall
I skogarna vistas så gerna.
Gud glädje m. m.

7. Från Öster- till Vester-Dalmännernas bo
Man kommer och der får beskåda
Båd' Lima och Malung och Äppellebo,
Tillika med Jerna, Nås, Floda.
Gud glädje m. m.

9. Allt detta blef fattadt en midsommarsdag
På Mora-mäns nöjsamma ångar,
Vid Utmelands by, med lust och behag,
Bland blomstrande, grönskande sängar.
Gud glädje m. m.

Anders Wallenius (Provst i Mora; död 1653).

Andantino.

Nr. 57. Vermelands pris.

1. Ack Ver-me-land, du skö - na, du herr - li - ga land! Du kro - na för Sve - a - ri - kes län - der! Ja, der vill jag
Ja, om jag kom-me midt i det för - lof - va - de land, Till Vermland jag än - då å - ter - vän - der.

lef - va, ja, der vill jag dö; Och en-gång i - från Vermland jag ta-ger mig en mö, Så vet jag, att al-drig jag mig ång - rar.

2. Ja! när du engång skall bort och gifta dig, min vän,
Då skall du till Vermeland fara;
Der finnes nog guds gåfvor med flickor kvar igen.
Och alla ä' de präktiga och rara.
Men friar du der, så var munter och glad!
Ty muntra gossar vilja Vermlands flickorna ha;
De sorgsna — dem ge de på båten.

3. Och Vermelands gossen han är så stolt och glad,
Han fruktar för intet uti världen;
När konungen bjuder, då drager han åstad
Bland kulor och blixtrande svärden.
Ja! vore det Ryssar till tusendetal,
Han ej dem alla fruktar, han vill ej annat val.
Än dö eller segra med ära.

4. Och skulle han ej strida med glädje och med mod,
Och lifvet sitt våga, det unga?
Der hemma sitter moder och beder för hans blod
Med bruden, den älskade, unga;
En Vermelands flicka, så huld och så skön!
För kung och land han strider, och hon skall bli hans lön.
Ho kan honom då öfvervinna?

A. Fryxell.

Andantino.

Nr. 58. Necken.

1. Djupt i haf - vet på de - man - te - hä - len Nec - ken hvi - lar i grö - nan sal.
 Nat - tens tär - nor spän - na mör - ka pel - len Öf - ver skog, öf - ver berg och dal. Qväl - len herr - lig står i

svar - tan hög - tids - skrud; När och fjer - ran ej en sus - ning, in - tet ljud Stör det lugn, öf - ver nej - den rår, När

haf - vets kung ur gyll - ne bor - gen går, När haf - vets kung ur gyll - ne bor - gen går.

2.
 Ägirs döttrar honom sakteliga
 Gunga fram på den klara sjö.
 Harpans ljud de gå så sorgeliga,
 Söka fjerran en våg att dö.
 Fast hans öga står åt dunkla himmelen;
 Ingen stjerna bådard nattens drottning än:
 Freja smyckar sitt gyllne hår,
 : Och Necken så sin sorg på harpan slår: :

3.
 „O, hvar dväljs du, klaraste bland stjernor!
 I den blånande skymningsstund?
 Du, som fordom, en af jordens tärnor.
 Var min brud uti hafvets grund,
 Och, när hjertat brann vid mina ömma slag,
 Smög så skön och blyg de tjusande behag
 Mot min barm i den svala flod,
 : Och gyllne harpan stum på vågen stod: :

4.
 Men dig Oden bød högt öfver jorden
 Evigt stråla från Gimles famn.
 Med sin harpa sångarn enslig vorden,
 Qvar blott äger din bild, ditt namn.
 Men en dag, när Midgårdsormen reser sig,
 Gudar väpnas, allt förlossas — då höll dig
 Skall jag åter på vågor blå
 : För nya verldar gyllne harpan slå.“ :

5.
 Så den sorgsne. Men vid himlaranden
 Freja huldt genom natten ler.
 Evigt på den guldbeströdda stranden
 Sina tårar hon glänsa ser.
 Och sin vän på hafvet helsar hon så mild;
 Vågen speglar darrande den huldans bild;
 Necken höres på böljan blå
 : Så gladelig sin gyllne harpa slå: :

6.
 Nattens tärnor, klara stjernor alla
 Gå till dans i den stilla qväll,
 När de skära silfvertoner skalla
 Öfver stranden från håll till håll.
 Men när blodig dagens drott i östern står,
 Bleknande och rädd den blida stjernen går;
 Sorgligt afsked hon blickar ner,
 : Och gyllne harpan klingar icke mer. :
 A. A. Afjelius.

Andante.

Nr. 59. Drottningens visa.

(Vermeland.)

2.
 Alla mina glada dagar
 Uti sorg förvandlat sig.
 Här är ingen, som jag känner,
 Fastän alla så känna de mig.

3.
 När himm'lens klockor klämta
 Sista timman efter mitt lif,
 Då blir mig den glädjen uppenbarad,
 Som har varit fördolder för mig.

Andante.**Nr. 60. „O tysta ensamhet.“*)**

1. O, ty - sta en - sam - het, Hvar skall jag nöj - e fin - na! Bland sorg, som in - gen vet, Skall mi - na dar för -

p

svin - na: En bör - da, tung som sten, Mig mö - ter, hvar jag går; Bland tu - send' finns knappt en, Som vänskap rätt för - står.

p

2.

Det är den tyngsta sorg,
Som jorden månde bära,
Att man skall mista bort
Sin aldradjertans kära;
Det är den tyngsta sorg,
Som solen öfvergår,
Att man skall älska den,
Man aldrig nånsin får.

3.

Had' jag dig aldrig sett,
Tillfreds jag hade varit;
Men dina ögon blå,
De hafva mig bedragit.
Allt intill denna tid,
Ja, intill denna stund,
Har jag ej annat trott,
Än du skull' bli min vän.

4.

O, store Herre Gud
Gif' dig så mycken lycka,
Som tårar jag har fällt
På detta pappersstycke!
Den första du, som jag
I världen älskat har;
Den sista blir ock du.
Till dess jag läggs i graf.

5.

Fast det nu fägnar dig,
Att mina tårar flyta.
Skall tro och redlighet
Hos mig dock aldrig tryta.
Jag önskar dig allt godt,
Jag önskar innerlig,
Att Gud för hårdhet din
Ej rättvist straffar dig!

Olof von Dalin (f. 1708).

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 100 og tilhørende Anm. S. 279.

Andantino.

Nr. 61. Oväntad bröllopsgäst.

(Vestergothland.)

1. Det var två så - ta vän - ner, Som höll' hvar - an - dra kär; Den e - na for till främmand' land I -

från sin fä - ste - mö — Den e - na for till främmand' land I - från sin fä - ste - mö.

2. Den ungersven skulle bortresa
Ifrån sin hjertans vän:
„Låt ingen dig bortlocka,
Till dess jag kommer igen!“	5. När ungersven detta veta fick,
Fick han ett annat sinn:
Han vände sina kläder
Och gick i brudstugan in.	8. Hvarför är hon så bleker,
Hvarför är hon så blyg?“
„En annan har mig lockat,
Se'n du var rest af by.	11. Han satte sig att skriva
Det långa afskeds bref;
Så tog han fram sitt timmeglas,
Som väntar på hans lif.
3. När ungersven var bortrester,
Fick hon en annan kär,
Som henne väl behagade,
Allt efter sitt begär.	6. Så bad han att få dansa
Med bruden liten stund;
Men hennes hjerta bäfvade
Och blek var jungfruns kind.	9. Jag må väl vara bleker,
Och kinden icke röd;
En annan har mig lockat,
Han såde, du var död.“	12. När glaset var utrunnit,
Och tiden var förbi,
Så tog han sitt förgyllande svärd
Och stack uti sitt lif.
4. När ungersven detta spörja får.
Fick han ett annat mod;
Han sadlade upp sin gångare grå,
Red sig dit bröllopet stod.	7. Så börja' han att dansa
Den långa dans till slut.
„Ack! hör min sköna jungfru!
Hvarför är hon så blek?	10. Och när han hade dansat
Den långa dans till slut,
Så sprang han in i kammaren,
Slog dörren igen om sig.	13. När blodet börja' rinna,
Som strida strömmar plä',
Så öppnade han dörren,
Bad sköna jungfrun se.
14. Så kommen, flickor alla!
Och sen, hur svårt det är,
Med falsker tunga tala,
Och ha' en annan kär.	15. Men hvem kan' hämta rosor
Utaf de hårda berg?
Och hvem kan finna kärlek,
Der ingen kärlek är? *)		

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 123 a, sidste Vers.

Andante.**Nr. 62. Styfmoderen.*)**

(Gulland.)

Solo.

1. Och ko - nun - gen red sig sö - der un - der ö, Så få - ste han Silf - va, så vän en

Tutti.

mö. Du ä - de - la min, den skö - na - ste!

Du ä - de - la min, den skö - na - ste!

2.
Han reste med henne öfver vatten och land,
Tills han kom hem till sitt eget land.

3.
De lefde tillsammans i årena sju,
Hon födde honom de tre barnen nu.

4.
Men sedan kom döden uti deras gård,
Fru Silfva blef lagt uppå svartan bår.

5.
Och konungen reste söder under ö,
Så fäste han fru Fröjdenborg.

6.
Han reste med henne öfver vatten och land,
Tills han kom hem i sitt eget land.

7.
Hon var inte der mer än dagarne två,
De styfbarn ströko¹⁾ hvar i sin vrå.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 29. — ¹⁾ strök o: krøb.

8.
Det ena hon hata, det andra hon slog,
Det tredje hon tog uti håret och drog.

9.
De småbarnen de gingo till fader och bad,
Att de skull' få gå på sin moders graf.

10.
„Och väl kan ni få gå på er moders graf;
Men inte hämta I någon tröst derutaf.“

11.
De småbarnen togo sit eget beråd¹⁾,
Så gingo de sig till kyrkogård.

12.
Och när de kommo till kyrkogård fram,
Så satte de sig på sin moders graf.

13.
Det ena gret tårar. det andra gret blod,
Det tredje gret sin moder ur jord.

14.
„Hvad är det som snyftar uppå min graf?
Jag tror, det är mina tre små barn!“

15.
I går nu-hem, mina barn så små,
I morgon skall jag för er styfmoder stå!“

32.
De tvenne hon värmer vid moderlig barm,
Det yngsta hon hvyssar på snöhvitan arm.

16.
Fru Silfva hon gick till Gud fader och bad,
Att hon skull' få gå på jorden i dag.

17.
„Och väl får du gå på jorden i dag,
Men kom blot igen, förrn hanen gal.“

18.
Fru Silfva hon gick uppå konungens gård,
Och ute för henne fru Fröjdenborg står.

19.
„Hvad är det för klagan, hvad är det för ljud?
Mina barns suckar gå ända till Gud!“

20.
Jag hör deras klagan, jag hör deras gråt,
På griften jag hörde en ömklig låt.

21.
Och efter mig lemnades åker och jord;
Men mina små barn gå svultne från bord.

22.
Och efter mig lemnades åker och äng;
Men mina små barn gå svultne i säng.

23.
Och efter mig lemnades bolstrarne blå;
Men mina små barn få ligga på strå.

33.
Och der blef stor sällhet i konungens gård,
Och aldrig var Fröjdenborg mera så hård.

24.
Men vill du vara mina småbarn för mor,
I himmelen skall då byggas din stol.

25.
Men är du mina barn en styfmoder slem,
I helvete skall då byggas ditt hem!“

26.
Fru Fröjdenborg föll på sina knän:
„Och kära fru Silfva! förlåt mig det här!“

27.
Och aldrig dina barn skall lida någon nöd;
Jag lofvar och håller det intill min död.

28.
Må ormarne fräta mitt hjerta ur barm,
Om jag nånsin gör mera dig någon harm.

29.
Och aldrig skall jag vara hård emot din släkt;
Men visa dig aldrig i sådan en dräkt!“

30.
Och der blef stor ändring i fru Fröjdenborgs hus,
För barnen hon tände facklor och ljus.

31.
Hon tager dem alla i moderlig famn,
Och nämnar dem alla med älskliga namn.

¹⁾ beråd =: Overlæg, Beslutning.

Andantino.

Nr. 63. Liten Peder och den väna Kerstin.

(Bohuslehn.)

The musical score is written in 2/4 time and consists of two systems. The first system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano part is marked *mf*. The second system also includes a vocal line and a piano accompaniment, marked *p*. The lyrics are written below the vocal lines.

1. Li - ten Pe - der han tje - na i kun - gens gård, Med sor - rig - fullt hjer - ta — i kun - gens gård. Han lo - va li - ten
Ker - stin, det vä - na nor. Eg gid - der in - te lef - va så lån - gan tid.

2. Han lockade henne båd' tidt och trått¹⁾,
Med sorrigfullt hjerta — båd' tidt och trått.
Allt intill han hade hennes vilje fått.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
3. Och då han hade hennes vilje fått,
Med sorrigfullt hjerta — hennes vilje fått,
Så reste han seg af landet bort.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
4. Liten Kerstin hon gångar i stenstuan ind,
Med sorrigfullt hjerta — i stenstuan ind,
Och der födde hon det lidet kind.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
5. Hon svepte det kind i qvitan lin,
Med sorrigfullt hjerta — i qvitan lin,
Så lade hon det i förgyllande skrin.
Eg gidder inte lefva så långan tid.

6. Hon satte det skrinet på böljan blå,
Med sorrigfullt hjerta — på böljan blå:
Lad komme till lands, om Gud vill så!
Eg gidder inte lefva så långan tid.
7. Liten Peder han rider vid sjöstrand,
Med sorrigfullt hjerta — vid sjöstrand.
Då fann han det skrinet på qvitan sand.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
8. Och det stod skrifvet på skrinets lock,
Med sorrigfullt hjerta — på skrinets lock:
„Min fader han tjenar i kungens gård.“
Eg gidder inte lefva så långan tid.
9. Och det stod skrifvet på skrinets bånd:
Med sorrigfullt hjerta — på skrinets bånd:
„Min moder hon hvilar i hafsens grund.“
Eg gidder inte lefva så långan tid.

10. Liten Peder han red seg lite längre fram,
Med sorrigfullt hjerta — lite längre fram;
Så fann han liten Kerstin på qvitan sand.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
11. Han klappade henne på qvitan kind,
Med sorrigfullt hjerta — på qvitan kind:
„Christ gifve du lefde, då vore du min!“
Eg gidder inte lefva så långan tid.
12. Och för' det var dager och dager ljus,
Med sorrigfullt hjerta — och dager ljus,
Då förde de tre lik ur liten Peders hus.
Eg gidder inte lefva så långan tid.
13. Och det var liten Peder och så hans mö,
Med sorrigfullt hjerta — och så hans mö.
Det tredje var hans moder, af sorgmånd' hon dö.
Eg gidder inte lefva så långan tid.

¹⁾ trått α : vedholdende, idelig.

Andante.

Nr. 64. Unger Svens sorg.*)

(Östergothland.)

Solo.

1. — Un-ger Sven han gick för sin her - re att stå, Han vri - der si - na hän - der mju - ka: „Kä - re, min her - re, I gif - ven mig för - lof, Jag haf - ver sport min kär'sta va - ra sju - ker!“ Så lön - de - li - gen bär han den sor - gen.

Tutti.

Så lön - de - li - gen bär han den sor - gen.

2. „Hafver du sport din kär'sta vara sjuk,
Så Gud han stilla hennes vånda;
Men när du kommer i buren, der hon är,
Du veta får, hur månd' med henne stånda.““
3. Unger Sven han red sig den vägen så lång,
Igenom de skogarne många;
Han hade ej annat att trösta sig med,
Än foglarne i luften de sjöngo.
4. När som han kommer midt uppå skog,
Der mötte han jungfrunes broder;
Först frågad' han efter sin hjerteliga kär,
Förr än efter fader och moder.

5. „Din käreasta har den sotena¹⁾ fått,
Hon kan den aldrig öfvervinna.
Gud nåde mig, som detta sad',
Jag ser dina tårar rinna!“
6. Unger Sven han reser till jungfrunes gård,
Der bandt han sin häst vid en stätta²⁾,
Och så går han sig i stenstugan in,
Der fruor och jungfruor de greto.
7. Unger Sven han klappa på blekblommand' kind,
Som förr varit rosende röder:
„Herre Gud trösta hvar fager ungersven,
Som skall se sin kär'sta ligga döder!“

8. Ögon hade hon så dägeliga små,
De brunno som en morgonstjerna;
Om än det vore mörke midnatts tid,
Jag ginge till min käreasta så gerna.“
9. In kom jungfrunes bröder sju,
De honom vill' en annan utvälja:
„Nej, aldrig finner jag i sju konungaland
Den, som är min jungfrus like!“
10. Nej, aldrig finner jag i detta land,
Eller i sju konunga rike,
Den, som jag kan räcka min snöhvita hand,
Och säga vara hennes like!“

*) Med denne og de to følgende Viser slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 78, og „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 18 og 25. — ¹⁾ soten. ²⁾ stätta ♂: Stænte, ogsaa et Led.

Nr. 65. Olof Adelin.

(Vermeland.)

Andante.

1. O - lof A - de - lin han tjen - te på ko - nun - gens gård För gull och för väll - skod - da klä - der.

Så li - tet som han åt, och dess - min - dre som han drack, Han tänk - te på sin hjer - tans al - dra - kä - ra.

2. Olof Adelin han gångar sig för konungen in,
Han gjorde alla tjänster, som han kunde;
Så bad han sin konung aldrämjukaste¹⁾ om lof
Att få gå till rosendelunden.

3. „Ja, inte fattas mod, och inte fattas lof,
Och inte fattas kläder eller föda;
Men säg mig förvisst, och säg mig försann,
Hvad du i rosenlunden har att göra?“

4. „Jo, jag har fått en tidning allt uppå denna dag,
Som säger, att min käresta är sjuker,
Och jag har fått ett bref ifrån rosendelund,
Som säger, att min käresta är döder.““

11. Så ställde de sig alla upp i en ring,
Och bådo Olof Adelin att välja:
„Nej, hennes like finnes hvarken här eller der,
Ej heller i sju konungariket.“

5. „Ja, hör du, Olof Adelin, säg, hvad du säga vill;
Det var dock inte mera än en qvinna;
Och du skall få välja i hela mitt hof,
Och du skall få den yppersta grefvinna.“

6. „„Nej, inte vill jag välja i hela ditt hof,
Ej heller ha' den yppersta grefvinna.
Långt hellre vill jag till rosenlunden gå
Och följa min käresta till grafven.““

7. „Du har varit den trognaste i hela mitt hof
Bland alla de grefver och baroner;
Derföre vill jag gifva dig en hederlig god skänk:
Tolftusende danska gullkronar.“

8. Och hästen och gullsadeln den vill jag gifva dig,
Och gångaren den yppersta bland alla;
Och sedan vill jag din krop och din själ
I Herrans Guds händer befalla “

9. Olof Adelin han gångar sig på hästestallen in
Och selte²⁾ på gångaren den gråda³⁾.
Se'n rider han långt fortare, än fågeln flög,
Allt öfver de nordiska fjällen.

10. Olof Adelin han kommer till rosenlunden fram,
Då selte han af gångaren den gråda.
Se'n gångar han sig åt sorgesalen in,
Der fröknar och mamseller de suto.

12. För händer had' hon hvita, och fötter had' hon små,
Och ögon had' hon blå, likt en dufva;
Och dertill had' hon hår, som spunnet var af gull
Och flätadt likt en liten silkeshufva!“

¹⁾ aldrämjukast. ²⁾ selte o: lagde Selen paa. ³⁾ grå.

Andantino.

Nr. 66a. Den sörjande.

(Vestmanland.)

1. Så ri - der jag mig öf - ver tolf - mi - lan skog, Der fick jag hö - ra kloc - kor - na de rin - ga — Klin - ge - li

klang, och klin - ge - li klang — Der fick jag hö - ra kloc - kor - na de rin - ga.

2.
Så rider jag mig litet längre fram,
Me'n andra så söteligen sofvo,
Klingeli klang, klingeli klang,
Me'n andra så söteligen sofvo.

3.
„God dag, god dag, mina ringaremän!
För hvem ringen I denna ringning!“

4.
„Vi ringa alltför en ungersvens mö,
Som skall uti jorden att sofva.““

5.
Så rider jag mig litet längre fram;
Der stodo de gräfvare och grofvo.

6.
„God dag, god dag, mina gräfvaremän!
För hvem gräfvnen I denne grafven?
Klingeli klang, klingeli klang,
För hvem gräfvnen I denne grafven?“

7.
„Vi gräfva den för en ungersvens mö,
Som skall uti jorden att hvila.““

8.
Så rider jag mig till min svärfaders gård,
Och frågar efter svärfar och svärmor.

9.
Se'n frågar jag efter kärestan min,
Som förr har varit rosende röder.

10.
Så kommer jag mig litet längre in;
Der stodo två och henne svepte
Klingeli klang, klingeli klang,
Der stodo två och henne svepte.

11.
Jag krusar och kammar mitt fagergula hår,
Och ville följa henne till grafven.

12.
Och fröknar och jungfrur de togo i en ring,
De sad', jag skull' få välja ut en annan.

13.
Men sådan en flicka, såsom hon var,
Fins ej i sju konungariken.

Nr. 66b. Den sörjande.*)

(Nerike.)

Andante.

1. „Kär An - ders, kär An - ders, kär An - der - sen min! Du sad - le dig och mig ett par hä - star — Kling

kling - li klang, kling kling - li klang — Du sad - le mig och dig ett par hä - star!“

2. Och när som de kommo den vägen fram,
De hörde, huru klockorna de ringde,
Kling klingli klang, kling klingli klang,
De hörde huru klockorna de ringde.	6. „God dagen, god dagen, kära gräfvaremän!
För hvem gräfven I denna grafven?
Kling klingli klang, kling klingli klang,
För hvem gräfven I denna grafven?“	10. „God dagen, god dagen, kära bäraremän!
För hvem bären I denna bären?
Kling klingli klang, kling klingli klang,
För hvem bära I denna bären?“
3. „God dagen, god dagen, kära ringaremän!
För hvem ringen I denna ringning?“	7. „„Vi gräfva denna grafven för den skönaste ros,
Som nu uti jorden skall hvila.““	11. „„Vi bära den bären för den skönaste ros,
Som nu uti jorden skall hvila.““
4. „„Vi ringa denna ringning för den skönaste ros,
Som nu uti jorden skall hvila.““	8. „I gräfven den grafven så djup och så bred,
Att två deruti kunna hvila.“	12. „Sätten ned, sättet ned, kära bäraremän!
Att jag nu min vän månne skåda.
5. Och när som de kommo litet längre fram,
De sågo, hvar de gräfvare de gräfde.	9. Och när som de kommo litet längre fram,
De sågo, hvar de bärare de buro.	13. Och här ligger du nu så bleker om kind,
Som förr var så rosenderöder.“
14. Och ungersvennen drager sitt förgyllande svärd,
Så sticker han det i sitt hjerta.	15. Nu hafver ungersvennen forvunnit all harm,
Han hvilar vid sin kärestas sida.	

*) Til denne Variant af foregaaende Vise har jeg benyttet det samme Omkvæd istedetfor det med Visens alvorlige Indhold mindre stemmende Ved disse smaa Noder er Inddelingen af Omkvædets Noder antydet.

Andantino.

Nr. 67. Unga Hillevi.

(Södermanland.)

1. Och rid-da-ren han tal - te till un-ga Hil - le - vi, Och rid-da-ren han tal - te till un-ga Hil - le - vi: „Hur

p e legato *mf*

län-ge vill du vän - ta, om jag bort-re-sar nu? Hur län-ge vill du vän - ta, om jag bort-re-sar nu, — I-bland ro - sor?“

mf *poco riten.*

2. „I femton runda år jag dig vänta väl må;
Och kommer du intet då, så väntar jag ändå —
Ibland rosor.“

3. Och Hillevi hon somna' uti riddarens famn;
Hon vakna' intet opp förr'n i sjunde kungaland —
Ibland rosor.

4. Och när hon vakna' opp och hon såg sig omkring,
Hon såg då intet mer, än himmel och haf —
Ibland rosor.

5. Hon såg då intet mer än himmel och haf,
Och tie granna tärnor, som satta kronan på —
Ibland rosor.

6. Hon såg då intet mer än himmel och haf,
Och tretti unga riddare för henne buga sig —
Ibland rosor.

Moderato.

Nr. 68. „Der stod två jungfrur i rosenlund.“

(Skaane.)

1. Der stod två jung - frur i ro - sen - lund, Och sy - strar vo - ro de bå - da; Den e - na var så
2. Och sy - ster sa - de till sy - ster sin: „Hvi sör - jer du så svå - ra? Och in - te är din

hjer - tans glad, Den an - dra sörj - de så svå - ra.
fa - der död, Ell' har du mi - stat din ä - ra.“

3.

„Och inte är min fader död,
Och Gud bevarare min ära.
Jag sörjer mest för den ungersven,
Som har oss båda så kära.“

4.

„Hvi sörjer du för den ungersven,
Som har oss båda så kära.
Väl tar han mig, som rikdom har,
Och lar¹⁾ den fattiga fara.“

5.

Den ungersven stod ej långt derfrå,
De jungfrur hörde han tala;
Han bad så hjertlig en suck till Gud:
„Säg du mig, hvem jag skall taga!“

6.

Så kom en röst från himlen ned:
„Den fattiga skall du taga;
Ty hon sin rikdom har hos Gud,
Den blir I värdiga båda.“

7.

Och ungersven steg ur busken fram
Och gaf den fattiga handen:
„Dig gifver jag min hand och tro,
Dertill mitt redliga hjerta.“

8.

Den rika sad' till ungersven:
„Hvi ge den fattiga handen?
Och ta ej mig, som rikdom har,
Och la den fattiga fara?“

9.

„Och tar jag dig, som rikdom har,
Och lar den fattiga fara.
Så gråter hon i all sin dar
Och faller sorgsamma tårar.“

10.

Och rikdom är ett lån af Gud,
Den kan så snarligt försvinna;
Den, som är rik, kan fattig bli,
Den fattiga blifva riker.“

11.

Och äpplet vexer ju ej så högt,
Det må till jordena falla²⁾;
Det vexer högt och det smakar sött,
Men lika sött ej för alla.“

¹⁾ låter. ²⁾ Samme Billede forekommer i „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 108.

Andante.

Nr. 69. „Och ungersvennen talte.“

(Nerike.)

Solo. *Tutti.* *Solo.*

1. Och un - ger - sven tal - te till kä - re - stan sin: — Och blom - ma och lil - ja och ro - sa — „I mor - gon så

p — Och blom - ma och lil - ja och ro - sa —

Tutti.

far jag från lil - la vän - nen min.“ Men jung - frun är så sor - ge - li be - dröf - vad.

p Men jung - frun är så sor - ge - li be - dröf - vad.

2.
„Och far du i morgon från lilla vännen din,
Så skall det ingen annan komma i mitt sinn.““

3.
Och ungersven segla' till fremmande ort,
Och jungfrun hon går sig på höga berget opp.

4.
Hon skådar, hon skådar öfver djupaste haf:
„Du gångande sjö, visst blifver du hans graf.“

5.
Det var sköna jungfruens ädla far,
Trolovvade henne en unger riddersman.

6.
Så klädde de henne i bröllopskläder hvit,
De silkesbanden brusto kring hennes unga lif.

7.
Det var jungfruns moder, hon satte kronan på.
„Kär moder, jag kan ingen krona bära få.“

8.
Det var ungersvennen, lägger skeppen i land,
Så gångar han sig till höga slottet fram.

9.
„Go'dagen, go'dagen, båd' herre och fru,
Hvar är eder dotter, jag fäste i fjol?“

10.
„Och fästen I, herre, vår dotter i fjol,
Så ligger hon nu uti svartan jord!““

Moderato.**Nr. 70. „När jag var ett litet barn.“**

(Vestmanland.)

1. När jag var ett li - tet barn, be - graf - de de min mor; In - tet var jag gam - mal, när de jor - da - de min

far. Hvad, skul - le jag in - tet sör - ja?

2. När jag kunde valla, vea¹⁾, se'n ock vända slag,²⁾
Intet var för tungt för mig, och intet var i lag.
3. Allramäst så sörjer jag den vän, jag gaf min tro;
Långt är himmelen från jord, långt gick han från sitt ord.³⁾
4. Fyra långa år så har jag väntat på min vän;
Kommer han tillbaka, blir det bättre igen.
5. Liten fogel qvillar⁴⁾ uppå rosendeqvist;
Sorgeliga sjunger den, som vännen sin har mist.

¹⁾ vea o: hugge Ved og føre det hjem. ²⁾ vända slag o: vende Skaarene (en Forretning ved Høsten). ³⁾ slg. „Danske Folke-S og Mel.“, Nr. 124, 2det Vers
⁴⁾ qvillar o: piber (br. om Fugle).

Moderato.**Nr. 71. „En gång i bredd med mig.“**

1. En gång i bredd¹⁾ med mig Pre - sten skall frå - ga dig, Om du vill haf - va din ut - val - da vän?
2. Pre - sten tar bo - ken fram, Spör - jer oss hvar om ann²⁾, Se'n tar han rin - gan af rö - da - ste gull.

mf *mf*

¹⁾ bredd o: jævnsides. ²⁾ hvar om annan o: hver især.

Om du då svi-ker mig, Lik-mye-ket gör det mig, Nog får jag den i-gen, som äl-skar mig.
Sät-ter den på din hand, Det är ett fäst-ningsband, Då har du blif-vit min ma-ka så huld.

Larghetto.**Nr. 72. Den öfvergifne. *)**

1. Jag ser up-på di-na ö-gon, du har en an-nan kär; Ack! skön-sta lil-la vän-nen, säg, hvem det då
är. Då vil-le jag så ger-na va-ra re-de-lig mot dig, Så län-ge som mitt hjer-ta det rö-res i mig.

2. |: Dina svartbruna, sköna ögon, din rosenröda mun, :|
Hafva lagt uppå mitt hjerta en börda så tung.
Halsbandet uppå halsen det glimmar som rödan gull,
Derföre vill jag vara lilla vännen så huld.

3. |: En vän utan kärlek den liknar jag vid :|
Det trädet utan näring, som ingen frukt bär.
Den är icke värd att kallas för min vän,
Som tager sig en annan och lemnar mig allen.

4. |: Men när jag blifver döder och lagder uppå bår, :|
Ack, skönsta vännen lilla, om kärleken står,
Gack först till min säng, gack sedan till min graf;
Der hvilar lilla vännen, som dig älskat har.

*) slg „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 137.

Andantino.

Nr. 73a. Riddaren Bryning.*)

(Mel. fra Upland.)

1. Det var en gång en rid - da - re, en rid - da - re - son, Han gjor - de sin fa - der så
 öd - mjuk en bön Om or - lof och för - lof Att ri - da un - der ö Och få - sta sig en mö.

2. Den herren for till Engeland, hans hug stod derhån; Der hade han stor lycka och oformärkt en vän.
 Han lycklig dit kom,
 På ridderligt maner,
 Som andra riddare fler.
3. Den skönaste prinsessa, som någon hade känt,
 Var konungens dotter af Engeland, och den
 Herr Bryning har så kär
 Som tusend tunnor gull,
 Dock hemligt och fördoldt.
4. Herr Bryning så svåra i jungfruns tankar låg,
 Och hennes blod sig förändrar, när honom hon såg;
 Den riddaren likaså
 Af kärleken sin
 Måst bära blekan kind.
5. Den engelske konung till honom talte så:
 „Herr Bryning, I sörjer: jag kan det väl förstå.
 Begären I nu af mig —
 Utan gullkronan fin
 Och dertill dotter min.
6. Du håll nu upp att sörja, och aflägg sorgen svår;
 Jag vet så rik ett adelsvif; af er skall bli ett par!
 En enka af min släkt
 Hon har en dotter prud,
 Och det skall bli din brud.“
7. „Stor tack, min nådig herre, i djupaste respect!
 Men aldrig jag tager den mö till min äkt;
 Om jag än half ert land
 Med henne kunde få,
 Jag tog henne ej ändå.“
8. „Och hör du, riddar' Bryning! föraktar du mitt land,
 Dertill min slägtnings dotter, den däglig liljavann!
 Den skall dig icke mer
 Tilljudas någon tid;
 På kungaord du lit.“
9. Kong Edvard han lät bjuda alla sina goda män:
 „I binder mig herr Bryning, i tornet honom sänd,
 Tills morgon den dag
 Sit lif han låta må,
 För han oss svarat så.“
10. Då trädde elfva riddare der fram med stor hast,
 För konungen i ödmjukhet knäfölla de strax
 Och bådo för honom så:
 „O nådig' herre kär!
 Den riddar'n nådig var!“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 94.

Allegretto.

Nr. 73b. Riddaren Bryning.

(Mel. fra Gulland.)

1. Det var en gång en rid - da - re, en rid - da - re - son, Han gjor - de sin fa - der så öd -
 mjuk en bön Om or - lof och för - lof Att ri - da un - der ö Och få - sta sig en mö.

11.
 Då svarade den konung: „Jag skänker honom lif,
 Men fången hårdt till döden den riddaren må bli!
 Och sät honom strax
 Uti det mörka torn,
 Från måne och från sol!“

12.
 En tid derefter fiender det land belade så,
 Att Edvard den konung sjelf måste med utgå;
 Ty redde¹⁾ han sig till
 Att fara hän sin väg;
 Han länge töfva' ej.

13.
 Nu jungfrun tiden så fordref, och den var henne lång,
 Att öppna till herr Bryning sitt hjertelag en gång.
 Emedlertid kom bud
 Från stående ett krig,
 Att kongen han stod lik.

¹⁾ redde o: berede.

14.
 Som hon då stod och klagade, då in åt dörren komm'
 De högborne riddare och adelskap så fromm';
 De svoro henne tro;
 För henne lif och blod
 De höllo ej för god.

15.
 Hon riksens råd mänd kalla. Der de nu samlad' var:
 „Jag har ett ord till eder; vill I mig gifva svar,
 Och unna vill mig den
 I tro att lefva med,
 Som jag nu sjelf begär?“

16.
 Der stod mång' riddare, som mod dervid mänd få;
 Hertigar, förstar bälde, tänkte vid sig så:
 „Det vara kan väl mig“;
 Hvarför de alla svor'
 Att lyda hennes ord.

17.
 Hon märkte deras tankar och talte så till dem:
 „Jag vill begära fången, som är i tornet gömd;
 Herr Bryning heter han,
 Han är den enda nu,
 Jag hafver i min hug.“

18.
 De herrar henne svara: „Hvad hennes vilja är,
 Det långt från oss skall vara, annat att begär'.
 Låt hemta honom hit,
 Den riddaren lyckelig,
 Den riddaren så rik.“ —

19.
 „Se här, I förstar bälde och riddare mannerlig,
 Här ser I hos mig stånda den, jag har utvalt mig.“
 De bugade alla då:
 „Till lycka, konung bälde!
 Till lycka tusenfalt!“

Nr. 74. Vermlands-Polska.

Allegretto.

1. Å jän - ta¹⁾ å ja²⁾, å jän - ta å ja allt up - på lan - da - vä - gen—Å ja—Å jän - ta å ja, å

jän - ta å ja allt up - på lan - da - vä - gen, Der möt - te ho mej en mor - go så klar, Å so - la den sken på

him - me - lå så rar, Å vac - ker som lju - sa da - ger ho var; Mit hjer - ta! hvar tog de vä - gen?

¹⁾ jänsta o: Pigen (det Norske: Jente). ²⁾ jag.

2. |: Å jänta å ja:| allt i Ramsäters kyrka
— Å ja —

:| Å jänta å ja:| allt i Ramsäters kyrka,
Der blicka ho på mej so himmelensblåt,
Å öga de for så blixtrande brådt,
Å aldri nånsin har ja töcke salfva fått¹⁾,
Ja miste kav²⁾ min hela styrka.

3. |: Å jänta å ja:| allt i misommars vaka³⁾
— Å ja —

:| Å jänta å ja:| allt i misommars vaka,
Då mötte ho mej mä fräsande fröjd,
Å aldri nånsin har ja känt mej så nöjd,
Ja kasta mina ben i himmelens höjd,
Å hoppa öfver alla taka.

4. |: Å jänta å ja:| allt uti polske dansen
— Å ja —

:| Å jänta å ja:| allt uti polske dansen,
För der tog ja tag uti hennes hand,
För ögat skymdes bort båd' himmelen å land,
Hur dansen den gick det vet ja inte gran,
Förrän ja kom till sansen.

5. |: Å jänta å ja:| allt uti gröna lunden
— Å ja —

:| Å jänta å ja:| allt uti gröna lunden,
Der tog ja en kyss så rosende röd,
Å klagade för henne hela min nöd,
Å frågte, om ho ville dela mitt bröd,
Å ho svarte ja på stunden.

6. |: Å jänta å ja:| allt i Ramsäters kyrka
— Å ja —

:| Å jänta å ja:| allt i Ramsäters kyrka,
Der stodo vi då vid altaret just,
Å lofvade tro i nöd och i lust,
Å allt intill lifvets sistaste pust
Troget hvarannan dyrka.

¹⁾ Og aldrig nogensinde har jeg faaet en saadan Salve (— er jeg bleven saa skudt). ²⁾ kav (kaf) o: aldeles. ³⁾ vaka o: Vaagestue; saaledes kaldes i Vermeland Almuens Sammenkomster til Dands i Sommernætterne (s „Svenska Folk-Visor“ af Geijer og Afzelius, II, 209).

Allegretto.

Nr. 75. Födelsedagen.

1. Hvad är det för dag? Den nit-ton-de, tror jag; Kors, jag bör-jar bli till å-ren. Jag sit-tir här,

Su-rer och tvär, Rätt-nu kom-ma grå-a lå-ren.

2. |: Hoppfalala lala!
Herre, hjälp oss alla;
Gud nåd den, som går och väntar.:|
: Ingen syns till,
Som fria vill,
Ingen på dörren gläntar.:|
3. |: Kors, hvad tiden slinker!
Snart en spelevinker¹⁾
Kommer, frågar: „Vill du ha mej?:|
: Ja eller nej?“
Pappa! Mamma! säg,
Ska jag låta honom ta mej?:|

¹⁾ speleviuker o: lystig Fyr.

Nr. 76. Den väntande.

Allegretto.

(Vermeland.)

1. Rätt - nu af mi - na blom - strings - är Ej mån - ga å - ter - stå! Och in - gen fri - a-re

har jag Och in - gen lär jag få.

2.

Jeg är så flitig och så snäll
Allt vid mitt rockehjul;
Och sist, då jag för spegeln stod,
Jag syntes ej så ful.

3.

Hvar söndag klär jag mig så grann,
Och fram till kyrkan går;
Ja, der står man, ja man vid man —
Min fästman der ej står.

4.

Ja, den och den, jag ser på den,
Men ingen ser på mig!
De andra finge tio män,
Men jag får aldrig en!

Andantino.

Nr. 77. Dalvisa.

1. Kri - stal-len den fi - na som so - len månd ski - na, Som stjer-nor-na blan-ka i skyn. Min vän, min vän och älskogs-
Jag vet en fli-cka, i dygden den fi - na, En fli - cka i den-na här byn.

dolce

blomma, Ack! om vi kun-de till - sam - mans kom-ma, Och jag vo-re vän - nen din, Och du al-dra-kä-ra-sten min, Du

ä - de - la ros och för - gyl-lan - de skrin.

2.

[: Om jag än reste till världens ända,
Så ropar mitt hjerta till dig, :|
Till dig, min vän och älskogsblomma:
Ack, om vi kunde tillsammans komma!
Och jag vore vännen din,
Och du aldrakärasten min,
Du ädela ros och förgyllande skrin.

Andante.**Nr. 78. Afskedet.**

(Vermeland.)

Far - väl, min far! far - väl min mor! Så min sy - ster och min bror! Nu går jag till min vän -

Vän - nen, som är i him - me - len.

Andantino.**Nr. 79a. Norrländsk folkvisa.**

1. Och mins du, hvad du lof - va - de, Och mins du, hvad du sa - de, Och när som vi sto - do un - der

him - me - len den blå? Du lof - va - de, du al - drig skul - le svi - ka, Och li - ka - fullt så

bju'r du till att gö - ra det än - då! Du lof - va - de, du al - drig skul - le svi - - ka, Och

li - ka - fullt så bju'r du till att gö - ra det än - då!

*) Sidste Linie er af Rich. Dybeck ubetydeligt forandret.

III.

2.

Och mins du, hur du talade,
 Och mins du, hvad du sade,
 Och när som du var uppå ditt adertonde år?
 Du sade, att du drömde om vännen din;
 Den drömmen var som strömmen, min lilja och
 min ros. :|*)

Andantino.

Nr. 79b. „Ack hör, du lilla vännen!“

(Kolmorden*).

1. Ack hör, du lil - la vän - nen! så säj, Hvar - fö - re har du öf - ver - gif - vit mej? Har du nå - gon
 2. Och mins du, hvad du lof - va - de mej: Al - drig du skul - le öf - ver - gif - va mej? Nu har hjer - tat

or - sak, så säj, Att du svi - kit mej? Är det nå - gon ut - i din slägt, Som har gjort ditt hjer - ta förskräckt?
 blif - vit så kallt, Som för va - rit varmt! Ack, den nit och af - vund så stor, Som i den - na verl - den här bor,

Låt det va - ra för mig upp - röjdt, Si, så är jag nöjd.
 Mån - ga fal - ska vän - ners för - tal Fö - ra mig i qvall!

p *mf* *p*

*) Kolmorden er en skovbevoxet Bjergstrækning, som adskiller Södermanland fra Östergothland.

Allegretto.

Nr. 80. „Hvad jag har lofvat.“

(Södermanland.)

1. Hvad jag har lof - va', det skall jag hål - la, Att al - drig nån - sin äl - ska mer än tre; Hvad
2. Hvad jag har lof - va', det skall jag hål - la, Att va - ra tro - gen den, jag hål - ler åf; Hvad

p *colla voce.*

jag har lof - va', det skall jag hål - la, Att al - drig nån - sin äl - ska mer än tre. Och en för ro skull, och
jag har lof - va', det skall jag hål - la, Att va - ra tro - gen den, jag hål - ler åf, Ett år så län - ge, ja

f *p*

en för nöd skull, Den tre - dje den skall bli min lil - la vän.
väl i två, Och se'n så blir dä' fäl - le ¹⁾ nå - gon rå'.

¹⁾ fälle (fuller) ∴ visselig, sagtens.

Andantino.

Nr. 81. Sparfvens visa.

1. Hör du, sparfver lil-la, Far du in-tet il-la, När som vintren blir så sträng och kall?
U - tan mycken mö-da Lär du dig ei fö-da, Som är nästan minst bland fog-lar all. Kan du, fo-gel nät-ta, Mig helt kort be-rät-ta,

Från det al-dra-för-sta, Min-sta med det största? Säg, om dig be-ha-gar, Om din lef-nads da-gar I-från bör-jan till ditt lef-nads slut.

2.
„När som vintren ändas,
Våren börjar tändas,
Pappa, mamma leka med hvaran.
Bädden bäddas mjuker,
Mamma blifver sjuker,
Pappa bergar sig så godt, han kan.
Innan några veckor
Skalet sönder spricker,
Jag blir kläckt med möda,
Pappa skaffar föda,
Jag blir klädd med fjäder
På mit fina läder;
Innan kort blir jag en mogen man.

3.
Jag ei länge biar,
Jag går sta och friar,
Slögder idkas ej uti vår slägt.
Mannen not ej binder,
Hustrun aldrig spinner,
Sådant ej, men älskas, öfvas rätt.
Ofta skifta maka; —
Men att brygga, baka,
Många rätter koka,
Slöjda, oxar oka,
Är ej våra seder;
Men förlåt, jag beder,
Kärlek är vårt högsta tidsfördrif!

4.
Jag tar mig en flicka,
Hjertat börjar picka,
Vingen börjar på at sloka ner.
Honan stilla sitter,
Jag af kärlek spritter, —
Nog utaf. jag säger intet mer.
Knappt blir månan fuller,
Innan många kullar
Utaf ägg och ungar,
Drottningar och kungar,
Som sig sedan para
Och ej kärlek spara,
Så högt slägte, till mång tusend led.

5.
När som dagen börjar,
Gud för födan sørjer,
Fast jag intet något hushåld har.
Sommarn, rik af gröda,
Ger mig nog till föda,
Bordet dukas af en nådig far.
Jag har ingen styfver,
Men min tunga klyfver
Många skära toner
In i millioner.
Jag natursens lagar
Lyder alla dagar;
Det är all den skatt, Gud af mig får.

6.
Hökar, glador, skiöttar
Gör mig något trötter,
När de mordiskt stämpla om mitt lif;
Och när skotten knalla,
Många af oss falla
Under vårt menlösa tidsfördrif.
Men min' vingar snälla,
När det månede gälla,
Frälsa mig från fara,
Från mång skott och snara;
På Guds magt jag undrar,
Och när åskan dundrar,
Gömmer mig i hålen, helt förskräckt.

7.
Hösten ymnigt mättar
Mig med alla rätter,
Säd och frö då vankas öfver allt.
Jag på axet sitter,
Många korn jag hittar,
Dricka får jag utan något malt.
Stinner i min kräfva,
Hämtat utan näfva,
Klara vattudroppar,
Utan silfverkoppar;
Dricka, mat och kläder
Får jag, och mig gläder,
Ty min Gud all omsorg om mig drar.

8.
Lustig, nögd och glader
Jag min Gud och fader
För det minsta grynet lof hembär.
Stundom kroppen ryser,
Och när foten fryser,
Gömmer jag den uti mina klä'r.
När det mörker bliver,
Jag till sängs mig gifver;
Uti kalla nätter
Jag mitt hufvud sätter
Under vingen lilla,
Såfver sött och stilla,
Vaknar glad om morgon, lof hembär.

9.
Luften tyckes svalkas,
Vintren börjar nalkas,
Dimba, töckn, stiga mycket opp.
Dagar blifva mulna,
Nättren kalla, kulna,
Sådant tvingar nog min lilla kropp;
Regn med slask, oväder,
Skämmer mina kläder;
Snö och fräst de linda,
Jorden hårdt de binda;
Marken öde ligger,
Jag far kring och tigger,
Staten drages in och brö blir knapt.

10.
Men natursens amma,
Som är ock min mamma,
Har mig lärt, att högmod är en last.
I stall, fähus, skogar,
Och hvad fins på logar,
Pläckar jag, som lemnas efter qvast.
Blott jag får ett stycke,
Gör mig lika mycke
Då och då en kärna
Tar jag ganska gärna;
Endast jag blir mätter,
Kräseliga rätter
Min natur är intet vaner vid.

11.
Nu jag vet beskrifva,
Och i korthed gifva
Sparfvens födsel och dess lefnads sätt;
Men vår ålder finna,
Til hvad tid vi hinna,
Kan jag icke minnas, veta rätt.
Gud vet år och dagar,
Gör hvad han behagar.
Honom med vår tunga
Vi låf säga, sjunga,
Tills vår tid blir ute.
Kort sagt, det blir slute:
Födvas, lefva, dö, till intet bli.

12.
Vil du, männ'ska kära,
Något häraf lära,
Du, som större vett och gåfvor fått.
Lär din vilje böja,
Och dig allt åtnöja,
Tag emot förnögd båd' ondt och godt.
Var ej karg, förmäten,
Fly de stygga näten,
Lid för syndsens lagar,
Gör, hvad Gud behagar;
Och när döden galler,
Då först blir det qväller,
Kroppen dör, men själen tages upp."

Andantino.

Nr. 82. „När jag var en liten gosse.“

1. — När jag var en li-ten gos-se, och jag tänk-te jag var karl, jag var karl, Jag val-de mig en flic-ka och fick hen-nes ja.

2.
Den flickan, som jag valde mig, hon var uppå de femton år;
Jag satte mig på renen¹⁾ och drack hennes skål.

3.
„Din skål den vill jag dricka, och tänka vill jag uppå dig,
Så länge som lifsådran slår varm uti mig.“

¹⁾ ren o: Markskjel, Græsvold.

Andante.

Nr. 83. „Af hjertat jag dig älskar.“

1. Af hjer - tat jag dig älskar I all min lef - nads - tid; Men det kan jag väl tän -
 2. Ack, om jag kund' be - skrif - va Den kär - le - ken så svår, Som mån - gen kan väl bä -

p *mf*

ka, Jag får väl al - drig dig. Sjelf du mig haf - ver lof - vat, Att du skull' tro - gen
 ra Ut - i sin lef - nads - år. Den, som sin vän bort - mi - ster, Sin gläd - je mer ej

p

bli; Men jag är allt - för fat - tig, Det kan ju al - drig ske!
 får; En så - dan sorg och ängs - lan All an - nan öf - ver - går.

Andantino.

Nr. 84. „Och jungfrun gick åt killan.“

(Skaane.)

1. Och jungfrun gick åt kil - lan¹⁾, Hon skul - le häm - ta vann²⁾; Der stod en li - ten has - selgren, Han var så myc - ket grann.

2.
„Ack, hör du liten hasselgren,
Hvarför är du så grann?“
„Jag äter mull, jag dricker vann,
Derför är jag så grann. —

3.
Ack, hör hon liten jungfru,
Hvarför är hon så fin?“
„Jag äter socker, dricker vin,
Derför är jag så fin. —

4.
Ack, hör du liten hasselgren,
Försmå du ej min ord:
Jag har två bröder på kungens gård,
De hugga dig i rod!³⁾

5.
„De hugga mig om vinteren,
Om sommarn står jag grön;
Men mister jungfrun äran, — se'n
Hon får den ej igen.“

¹⁾ källan. ²⁾ vatten. ³⁾ rot.

Nr. 85. Blomman bland blommorna.

(Fra Vestmanlands Skovegn.)

Con moto.

1. Och jungfrun gick sig åt än - gen En fa - ger mor - gon - stund, Att häm - ta sig de ro - sor, Båd' rö - da och blå.

2.
|: Och när hon kom uti ängen
Bland rosor röda och blå, :|
Det hände sig, att kärleken
Den rann i hennes håg.

3.
|: „God dag, min sköna jungfru,
God dag, min blomma fin! :|
Jag såg väl ingen fagrare
I denna äng, än I.“

4.
|: „Har du ej sett någon fagrare
I denna ängen, än jag; :|
Se dessa liljebloster då,
Som hvälfva uppå strå.“

5.
|: Och ungersven han dröjer ej,
Tar jungfrun uti sin hand. :|
„Trolofva mej, trolofva mej,
Om det är ert behag.“

6.
|: Och ungersven han dröjer ej,
Tar jungfrun uti sin famn. :|
„Nu är jag din, och du är min
Bland alla blommor små.“

Allegretto.

Nr. 86. „Jag tror, jag får börja.“

(Vestnamland og Dalarne.)

1. Jag tror, jag får bör - ja Öf-ver-ge, att sör-ja, Fast he-la verl-den står mej e - mot; Fast - än en flic-ka Gjør-de min o-lyc-ka,
 2. Jag tror, jag får bör - ja Öf-ver-ge att sör-ja; Flic - kan hon blifver mun-ter och snäll. Fin, som en blomma, Vill hon till mej komma;

Der-för är jag vid godt mod. Fäg-rin-gen, den du bär på din kropp, Den lif-var he-la kär - le-ken opp; Ö - go-nen di-na,
 Flic-kan väntar up-på mej. Hjert-un-ge lil-la! här har du mej, Al - drig i verden svi - ker jag dej; In-te ska' du grå-ta,

Täc - ka och fi - na, Föt - ter-na gå i dans.
 Vi ska' bli så så-ta; Lägg du din hand i min!

Nr. 87. „Allt under himmelens fäste.“

Andante.

(Gulland.)

1. Allt un - der him - me - lens fä - ste Der sit - ta stjer - nor små, Allt un - der him - melens fä - ste Der

dolce *riten.* *a tempo*

sit - ta stjer - nor små; — Den vän - nen, som jag älskar, Den kan jag aldrig få! Åh!

piu lento

åh, åh, åh, åh, åh, åh!

p *pp*

III.

2.
 |: Han föll uti mitt tycke,
 Det rår jag inte för. :|
 Han lofte bli mig trogen
 Intill min bleka död.
 Åh, åh!

3.
 |: Och se'n så for han från mej,
 Och se'n fick jag en an'n; :|
 Jag fick den, jag ej ville,
 Och sorgen heter han.
 Åh, åh!

Nr. 88. Den längtande.

(Östergothland.)

Andante.

Som stjer - nan up - på him - me - len Hon läng - tar till sitt rum,
Så läng - tar jag till dig, min vän, Hvar tim - ma och hvar stund. Hvar

tim - ma är som en må - nad lång, En må - nad som ett år; — Så läng - tar jag till dig, min

riten. *a tempo*

vän, Fast jag dig al - drig får.

Andantino.

Nr. 89. „De rosor och de blader.“

(Fra Calmar-Egnen.)

1. De ro - sor och de bla - der De gö - ra mig så gla - der, Helst när som jag gån - gar mig i
 2. A - djö, du hul - da fa - der, Så och du hul - da mo - der, A - djö, du lil - la sy - ster och du

p *sempre cresc.*

1. ro - sen - de lund. ro - sen - de lund. Men kan hän - da, att det er för - tre - tar, Att
 soc - ker - sö - ta vän. soc - ker - sö - ta vän. Min re - sa den gäl - ler långt åt Nor - den, Och

poco riten. *p* *riten.* *p*

jag tar lil - la vän - nen i fam - nen en stund.
 Her - ren ut - i him - len vet, om vi träff's mer i - gen!

Nr. 90. Jungfrun och sjömannen.

Andantino.

(Nerike.)

1. Det gick en jung - fru ut - i en ha - ge, Till hen - ne kom der en ung sjö - man: „Och hvar - för

går hon så der al - le - na? Gif mig sitt hjer - ta, som jag be - gär!“

2.
„På er begäran kan jag ei svara,
Förty jag är utaf för ringa stånd;
Er tjenarinna kan jag väl vara,
Men allrakärestan kan jag ej bli.

3.
Jag har en vän — ja, om han lefver —
Som för sju år sen for bort från mig;
Och lefver han, så har han mitt hjerta,
Och är han döder, så har Gud hans själ.“

4.
„Jag är den vännen, som för sju år sen —
Som för sju år sen for bort från dig.
Kom, sköna jungfru, i mina armar!
Jag är den vännen, ja visserlig.“

5.

„Och är det sanning allt, som du säger,
Så vis' mig ringen, som du fick af mig.“
„Ja, här är handen! Ja, här är fingret!
Och här är ringen, som jag fick af dig!“

6.

Och jungfrun skådar, hon skådar ringen,
Till dess hon bleknade och föll till jord;
Så tog han henne på sina armar,
Och kysste henne så innerlig.

7.

Och hören, flickor! — ja, flickor alla!
Och denna visan läggen på ert sinn:
Ja, varen såd'na mot edra gossar,
Som denna flickan var mot gossen sin.

Nr. 91. „Om dagen i mitt arbete.“

Andante.

Om da - gen i mitt ar - be - te Är du ut - i mitt sinn, Om nat - ten, då jag sof - ver, Är du ut - i min

dröm; Om mor - gon, då jag vak - nar, Hvem sak - nar jag väl då? Jag sak - nar en - da vän - nen, Som är långt här - i - från!

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The piano part is divided into two systems, each with a grand staff (treble and bass clefs). Dynamics include piano (p) and crescendos. The tempo is marked 'Andante'.

Andantino.

Nr. 92. „Glädjens blomster i jordens mull.“

(Upland.)

Glädjens blom-ster i jordens mull, ack, visst al-drig gro;
Kär-lek sjelf ju för-sätlig¹⁾ är för ditt hjertas ro. Men der of-van för hopp och tro blomstra de e-vigt fri-ska!

p *mf*

Hör du ej, hur an-dar ljuft om dem till hjer-tat hvi-ska? Hör du ej, hur an-dar ljuft om dem till hjer-tat hvi-ska?

p *poco rallent.* *pp*

¹⁾ försätlig o: farlig (eg. listig).

Andante.

Nr. 93. „Jag unnar dig ändå allt godt.“

(Upland.)

Jag un-nar dig än-då allt godt, Du lil-la en-gel fin;
Fast-än du från mig haf-ver gått, Är du i ho-gen min. Så tac-kar jag för

sempre p

kär - le - ken, Jag nju - tit har af dig, min vän, Till den - na dag och stund.

Andante.

Nr. 94. Norrländsk folkvisa. *)

1. Jag gick mig ut en af - ton-stund, Jag gick mig ner till stran-den; Der möt - te mig en gos-se ung, Han räck-te
2. Han la - de hand ut - i min hand, Han sad' med tår på kin - den: „Ack, dit du vill, dit vill och jag!“ Och - ljuft sjöng

mig då han - den: „Du flic-ka huld, hvar ska vi bo? Hvar ska vi bo på den-na jord, På den-na jor - de - lan - den?“
af - ton-vin - den, Och må-nen steg så klar ur skyn, Ur skyn den skred, men han till byn, Till byn lopp snabb som vin - den.

*) Den sidste Linie af 1ste Vers og hele 2det Vers ere nyere.

Allegretto.**Nr. 95. „Och inte vill jag sörja.“**

(Dalarne.)

Och in-te vill jag sör - ja och sör - ja än-då; Han kommer väl i-gen om ett år el-ler två, När lil-jor-na de

blom-stra i mar - ken; Han kommer väl i-gen, Min hjertans lil-la vän; För kär-le-ken slu-tar så se - na.

Allegretto.**Nr. 96. „Flickan gick på ängen.“**

(Dalarne.)

Flickan gick på än-gen och räf-sa-de hö; Gos-sen han sa-de: „För dig vill jag dö!“ Och det

log hon åt — Ja, ja, ja — Och det log hon åt.

mf *p*

Moderato.**Nr. 97. Michaelidagen.***(Vermeland.)*

1. Om Mi - cha - e - li - da - gen, som fal - ler in i år, Tän - ker jag till att flyt - ta här - i - från. Och
2. Och läng - tat haf - ver jag ef - ter dig, min lil - la vän, Lik - som fåglen ef - ter lju - san - de dag. Och

p *mf*

in - gen har jag då, Som mig sör - ja må, Ej hel - ler jag skall fäl - la nå - gon tår!
hvar och en - gång då, Jag di - na ö - gon ser, Så blif - ver jag så hjer - te - li - gen glad.

p *mf*

Nr. 98. „Jag kommer väl åter.“

(Vestergothland.)

Andante.

1. Jag kom-mer väl å - ter, me'n sko-gen står grö - ner, Jag kom-mer väl å - ter, me'n so-len stån-dar rö - der; Den
2. Jag kom-mer väl å - ter, me'n fo - ge - len sjun-ger, Me'n stjer-nor - na blän-ka ut - i af - to - ne - stun-der. Den

al - dra - hjer-tans kä - ra - sten han kom-mer al - drig mer!
al - dra - hjer-tans kä - ra - sten han kom-mer al - drig mer!

Larghetto.

Nr. 99. „Det var om en sommarqväl så sena.“

(Upland.)

1. Det var om en sommarqväl så se - na, Ung Hed-vi hon gån-gar sig i lund, De fa-gra ro - sor till att
2. Och när som hon kommer ut - i lun - den, Det mörknar, det mörk - nar allt mer, För ro - sor får hon tör - net i

hem - ta sig, Så väl, så gla - de - lig.
hvi - tan hand, Så rö - da blo - det rann.

Andante.**Nr. 100. „Öfver allt, öfver allt på jorden.“***(Vestmanland.)*

1. Öf - ver allt, öf - ver allt på jor - den Dig ja' ä - l - ska och trod - de väl;
Trodde vän - nen på fa - sta - or - den, An - nat va' de — nu vet ja' dä! Ba - ra le - ka, Och

så te!) ne - ka — Om - si - der väl - ja dig ut en an'n!

1) te o: til at.

2.
När du säger, ja' ska' int' gråta,
Då så gråter ja' allramäst;
När så ögona de bli våta,
Då så ler du som allrabäst —
Då så ler du,
För då så ser du,
Att vännen sörjer sig uti graf.

Andante.**Nr. 101. „Sju år ha varit långa.“***(Jemteland.)*

Sju år ha va - rit lån - ga, Sju kan väl va - ra än; Jag ön - skar än - då

kom - ma Till dig, min lil - la vän; Jag ön - skar och jag ön - skar mig Till dig i - gen!

p *mf* *pp*

Detailed description: This is a musical score for a song. It consists of two systems of music. Each system has a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The first system is marked 'Andante' and 'p' (piano). The second system is marked 'mf' (mezzo-forte) and 'pp' (pianissimo). The lyrics are in Swedish and describe a longing for a friend.

Moderato.**Nr. 102.***(Mel. til en Fiskersang fra Kullen.)*

legato

Detailed description: This is a musical score for a piece titled 'Nr. 102'. It is in 3/4 time and marked 'Moderato'. The score is for piano and consists of two staves (treble and bass clefs). The tempo is 'Moderato' and the articulation is 'legato'. The key signature has one sharp (F#).

*) Förste Gang forte, anden Gang piano, og saaledes afvexlende (s. Anmærkningerne).

Poco allegretto.

Nr. 103. Den försmådde friaren.

(Gulland.)

1. Tån-ker dån¹⁾, att ja' för - lo - ra - der jär²⁾, Fast ja' dån³⁾ gunst aj har? Naj, dån mast⁴⁾ va - ra för - sä - krä der - pa, Ja'
 2. Ja' sär¹²⁾ di' nå till ditt be - slät¹³⁾, Ja' vill di' in - tä' ha; Um dån o'¹⁴⁾ varst kledar äj¹⁵⁾ for-gyl-lån-dä skräud¹⁶⁾ U

har ä⁵⁾ an-nänn i val! Så sannt sum 'jär⁶⁾ fin-nes vat - ten u⁷⁾ väjn⁸⁾, Så sannt hart⁹⁾ dån va-rä' al-drä - kä - räten mäjn¹⁰⁾,
 mi' um vännskapp ba': — Naj ja' svor u sägg-dä¹⁷⁾ väl da: — Vänn-ska - pi jär nå¹⁸⁾ så långt' 'jär i-från, Att

Sum un-dar him - mä - lenn finns. Männ nå jär ja' läj-kä¹¹⁾ lu - stu' u glad U sin-gar fal - lä - ral - lä - ral - lä - ra.
 all - dri dänn¹⁹⁾ kumbar²⁰⁾ jär majr. Männ nå jär ja' läj-kä lu - stu' u glad U sin-gar fal - lä - ral - lä - ral - lä - ra.

¹⁾ du. ²⁾ är. ³⁾ din. ⁴⁾ må. ⁵⁾ en (ä er Femininum). ⁶⁾ här. ⁷⁾ och. ⁸⁾ vin. ⁹⁾ har. ¹⁰⁾ min. ¹¹⁾ lika. ¹²⁾ säger. ¹³⁾ beslut. ¹⁴⁾ ock. ¹⁵⁾ i. ¹⁶⁾ skrud.
¹⁷⁾ sade. ¹⁸⁾ nu. ¹⁹⁾ den. ²⁰⁾ kommer.

Andante.

Nr. 104. „Du har sörgit nu igen.“

(Smaaländ.)

1. Du har sör - git nu i - gen, Du har grå - tit, lil - la vän! Ef - ter den, du
2. „Nej, det är visst dagg, du ser I - från löf - ven fal - la ner; Snart, när löf - ven

äl - ska må, Ef - ter den, du all - drig får.
viss - nadt är! Fal - ler ej dag - gen mer!“

Andante.

Nr. 105. „En gång, men aldrig mera.“

(Vermeländ.)

1. En gång, men al - drig me - ra, Du hål - lit har min hand; Då trod - de jag mig va - ra Ut - i ett bätt - re
2. Det var den go - da ti - den, Då du var mig så kär; Nu tror jag, lil - la vän - nen Jag är blott till be -

land, Ut - i det go - da lan - det, Der so - len ej går ner, Der al - la små Guds eng - lar E - mot oss
svär. Ack, sö - ta lil - la vän - nen! Jag är för dö - den böjd, Om jag der-med kan gö - ra Dig ro el - ler

pp

ler. La la la la la la la la la la la la la la la la
fröjd!

p *p*

la la la la la la la la la la la la la la la la.

dolce *p* *pp*

Andantino.**Nr. 106. Den sorgsna.***(Vermeland.)*

I ängs - lan jag sit - ter, i sor - gen jag går, Den sor - gen mig föl - jer allt

är i - från år. Den sor - gen är långt tun - ga - re, än men - ni - skor kan tro, Den sor - gen är långt

tun - ga - re, än sten up - på vår jord.

Nr. 107. „Ack, om jag dock hade mig vingar.“

Andante.

Ack, om jag dock ha - de mig vin - gar, Som fog - len i luf - ten han far, Så hast' - li - gen

p

skull' jag mig svin - ga, Der so - len hon ly - ser så klar, Allt bort i den grön - skan - de dal, Der

mf

käl - lan hon fly - ter så sval; Der skul - le jag lil - la vän - nen fin - na, Som kär i mitt hjer - ta jag har.

p

Andante.

Nr. 108. „Mina tårar hafva runnit.“

(Upland.)

Mi - na tå - rar haf - va run - nit, Ty Gud mitt vitt - ne är, Att jag ej öf - ver - gif - ver Den

vän, jag haf - ver kär; Ty den - na kär - leks - lå - ga, Som sjelf du upp - tändt har, Kan al - drig mer ut -

slock - na, Förr än jag lägg's i graf.

The musical score is written in G major (one sharp) and common time (C). It consists of three systems, each with a vocal line and a piano accompaniment. The piano part is written in grand staff notation (treble and bass clefs). Dynamics include piano (p), mezzo-forte (mf), and piano (p). The tempo is marked 'Andante'. The piece concludes with a double bar line.

Andantino.

Nr. 109. „En vacker vän har jag utvalt.“

(Dalarne.)

1. En vac - ker vän har jag ut - valt, Den jag har äl - skat öf - ver allt; Den, tänk - te jag, skull'

p *mf*

blitt¹⁾ min tröst, Att hvi - la vid mitt öm - ma bröst.

p

2.

Den vännen ej jag glömma kan,
Som gaf sitt hjerta till en ann';
Så ofta jag i lunden gått.
Der månd' jag fällt så mången tår.

3.

Det kom till mig en vandringsman,
Som sade dessa ord till mig:
„Ack, hvarför gråter du, min vän?
Har du dock ingen tröst igen?”

4.

Gråt inte, du min lilla vän,
Ty skaparen han lefver än,
Och han belönar dig igen,
Och straffar den, som narra' dig!“

5.

Adjö, min far, adjö, min mor,
Adjö, min syster och min bror,
Adjö, min vän! Åstad igen!
I himmelen vi samloms än.

1) blifvit.

Allegretto.

Nr. 110. „Flickor 'a vi.“

(Leksand i Dalarne.)

1. Flic-kor 'a¹⁾ vi, å flic - kor få vi, Men in - ga, som vi kan li - ta på, Ty hal - la²⁾ ä - ro de lik de
2. In - te kan vi till er flic - kor kom-ma, Hvarken ri - da åk' håll' gå; Så ni får vänta till den bli - da

löf - ven, Ja lik de löf - ven, som fal - ler haf.³⁾
som - mar, När hal - la beck - ox - ar⁴⁾ bör - ja gå.⁵⁾

1) har. 2) alla. 3) af. 4) beck-oxe, det Samme som farkost o: Fartoi. 5) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 130, 2det Vers.

Allegretto.

Nr. 111. „Å när ja' kommer hem.“

(Nerike.)

1. Å när ja' kom - mer hem te' mi' lil - la - de An - na, Så ska' ho' få e' salm - bok å

hand - skar der - te'. För hopp - fal - le - ra - la - la, För hopp - fal - le - ra - la - la, Ja salm - bok å

hand - skar, om pen - ga' räc - ker te'.

2.

Å när ja' står för prosten mä' lillade Anna,
Så ska' ho' få en ring, som dä' skiner utåf,
— För hoppfalleralala, för hoppfalleralala —
Så ska' ho' få en ring, som dä' skiner utåf.

3.

Å när ja' går i dans mä' mi' lillade Anna,
Så tar ja' 'na¹⁾ i famna, för då så ä' ho' mi',
— För hoppfalleralala, för hoppfalleralala —
Så tar ja' 'na i famna, för då så ä' ho' mi'.

¹⁾ henna (henne).

Nr. 112. „Om ja' en gång giftas skulle.“

(Aangermanland.)

Andantino.

Om ja' en gång gif - tas skul - le, Lil - la Ma - li' så skull' ja' ha'; Ho' ä' gla', ho' ä'

dolce *f* *p*

bra, Ho' ä' fin, ho' ä' min! Kär - le - ken oss väl för - li' - kar, All' - ri' ska' ja' hen - ne svi - ka;

f *p*

Lil - la Ma - li' ho' ä' mitt gull!

p

Nr. 113. „Jag har en vän.“

(Vestmanland.)

Andantino.

1. Jag har en vän, ja, om han än lef - ver, Som för sju år se - dan re - ste bort; Al - drig kan jag den vän - nen

p *mf*

glöm - ma, Nog får jag sør - ja, som ho - nom mist.

p

2.

„Har du en vän, som du här säger,
Som för sju år sedan reste bort,
Då är jag den ungersvennen,
Då är jag vännen, som for från dig.“

3.

Och är det sanningen, som du säger,
Låt mig se ringen, du fick af mig.
„Här är handen, och här är fingret,
Se här är ringen, jag fick af dig!“

4.

Och jungfrun skådar, hon skådar ringen,
Och jungfrun dignar till jorden ner.
Ungersvennen han tager vännen
Och kysser henne så hjertelig.

Andantino.

Nr. 114a. Majvisa.*)

(Skaane.)

A due Soprani.

1. God af-ton, om ni hem-ma är! Maj är väl-kom-men! För-låt oss, om vi väc-ka er.

Tutti.

Som-ma-ren är ljuf-lig för ung-do-men.

cresc.

Som-ma-ren är ljuf-lig för ung-do-men.

2.
Nu komma vi uti er går¹⁾,
Och fråga, om vi sjunga får.

3.
Ty bära vi nu Maj i by,
Och prisa den med sänger ny.

4.
Ty vintrens tvång ur landet är,
Maj är välkommen!

För löf och gräset grönt nu är.
Glädjoms²⁾ nu för en så ljufvig sommar.

5.
Den lilla lärkans ljufva klång
Går upp i sky med Majesång.

6.
Välkommen är Majmånads-tid;
Gud segne denna sommar blid!

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr 99. — ¹⁾ gård. ²⁾ glädjoms (glädjom oss) o: vi glæde os. Dette Slutningsomkvæd beholdes til de følgende Vers.

Poco Allegretto.

Nr. 114b. Majvisa.*)

(Fra Blekinge-Grändsen.)

A due Soprani. *Tutti.* 2 Soprani.

1. Nu kom-ma vå-ra på-gar¹⁾ små, — Hör det, vi nu bed-je: Gif oss lit' och låt oss gå.

p — Hör det, vi nu bed-je — *p*

cresc. *f*

Tutti.

Var oss al-lom nå-dig Gud med gläd-je!

poco riten.

Var oss al-lom nå-dig Gud med gläd-je!

p *cresc.*

7.
Förläna oss ett ymnigt år,
Bevara både hus och går!

8.
Stark humle häng på stänkarna²⁾,
Så bäsk malört på ängarna!

13a).
God natt och tack det skall ni ha,
För gåfvan den var ganska bra³⁾.

9.
Gif mjölk och smör och osten söt,
Bohvetet ock till hvetegröt!

10.
Gif bien vox och håning söt
Till läkdom, mat och ljus och mjöd!

11.
Låt hönan värpa ägg på fat
Till pannekakor och äggemat!

12.
Nu sätta vi löf uti ert tak,
Det skall ni få se i morgon dag.

13b).
Så ligg, och ligg du lada stud⁴⁾,
Till kråkar och ravnar⁵⁾ ska' asa dig ud.

*) Denne Mel. har et andet Begyndelsesvers og Omkvæd, der ganske svare til dem i den danske Maivise. — ¹⁾ pojkar. ²⁾ stänkarna 3: Humlestorer, Humlestænger.
³⁾ Vækker Sangen ingen Opmærksomhed hos Den, til hvem den bliver henvendt, synges istedetfor dette det følgende Vers. ⁴⁾ lata stut. ⁵⁾ korpar.

Nr. 115 a. Bonden och kråkan.*)

(Skaane.)

Allegro.
Solo.

1. Och bon-den han kör - de till fur - re - skog — Hop fa - la - la, tra - la - la la - la —; Der såg han en

mf *f* *mf*

Tutti.

krå - ka, som satt och gol. Hå, hå, hu - ru gick det så?

f

Hå, hå, hu - ru gick det så?

2.
Och bonden han vände då om igen:
„Aj, aj, den kråkan hon biter mej.“

3.
Och gumman hon satt vid sin spinnrock och spann:
„När såg du väl kråkan bita en man?“

4.
Och bonden han spände båge för knä,
Så sköt han den kråkan i högsta trä.

5.
Och kråkan så förde han hem i sitt hus;
Af talgen så stöpte de tolf pund ljus.

6.
Af dunet så gjorde de bolster till säng,
Så att det räckte åt piga och dräng.

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 154 a, og „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 109.

Allegretto.**Nr. 115b. Bonden och kråkan.***(Nerike.)*

1. Och bon - den han kör - de till fur - re - skog, — Tri tri tri tri tril - le ril - le ril - le ril - le

ril - lan - lej — Der fick han hö - ra, hur krå - kan gol. Och tril - le ril - le ril - le ril - le ril - lan - lej.

7.

Och köttet så salta de in uti kar,
Förutan en surstek, som gömdes åt far.

8.

Af skinnet så gjorde de tolf par skor,
Förutan de tofflor, som skänktes åt mor.

9.

Af vingarna gjorde de solefjär',
Som flickorna nyttja i vackert vä'r.

10.

Af skrofvat så gjorde de ett gyllene skepp,
Det största, som uppå hafvet gick.

11.

Af näbben så gjorde de en spira så lång,
Af hufvudet gjorde de en kyrko-topp.

Nr. 116. Brudstassen.

Andante.

Allegro.

(Skaane.)

1. Ja' minns ett bröl-lop i nä-ste gaur¹), Kum fal-li-la! Ja' tror det va i för-le-det aur²), Å mä va Sven An-ner-sen Å

Gö-sta Gammensen, Å Kas-per spe-le-man Å ja' å min fä-ste-man. Knib i hal-se-bin-get³) Ol-le Bengt-sen! Ker-sti mitt i skjuren⁴)!

An-ners Svenssen Å Krin-gel i Krå-gel Å Sam-mel i Brå-gel Å Hans i Sax-hull Å Måns i Dags-hull Å Ni-clas mä!

¹) gård. ²) år. ³) halsebindet; bing, skaansk for bind. ⁴) skjuren o: Ringen, Rundkredsen (i Dands).

2.
Å när de väl blefvo mätta,
— Å värden säl, —
Begynte de villa trätta.
Å mä va m. m.

3.
Å när de kom på den brea bro,
— Bevar oss väl! —
Så ville de alle in på kro.
Å mä va m. m.

4.
Å när de kom på den gröna äng,
— Bevar oss väl! —
Då va de fulla å ville i säng.
Å mä va m. m.

Sen moto.

Nr. 117. Pehr svinaherde.

(Norrländ.)

1. — Svi - na - her - den sat - te sig på tuf - van och sang — Kom fal - le ral - le ral - le ral - li -

lej, lal - li - lej, lal - li - lej, fal - le - lej; Han ön - ska - de en jung - fru ut - i sin famn. Kom

fal - le ral - le ral - le ral - li - lej, fa - ral - li - lej, fa - ral - li - lej, fal - le - lej.

Harm. efter E. Drake.

2.
Och ormen sad', som uti buskarne låg:
„Du vet ju aldrig, hvad lycka du kan få!“

3.
Om morgonen, innan dager blef ljus,
Stod svinaherden utanför konungens hus.

4.
„Om dagarne så går jag och vallar dina svin,
Om nättren får jag ej sofva för dotteren din.“

5.
Och svinaherden tog af sig sin gamla vant,
Så fick man då se en gulldiamant.

6.
Och svinaherden tog af sig sin gamla hatt,
Så fick man då se, hvar gullkronan hon satt.

7.
„Jag är väl ingen svinaherde, fastän ni tycker så,
Jag är den störste konung, som på jorden mände gå.“

Nr. 118. Spelemans-visa.

Allegretto.

1. Hej, dun-kom¹⁾ så län - ge, vi lef - vom. Sjun-gom, spe-lom, haf-vom ro - ligt hvar - je dag! Hej, dric - kom och

kur-ti - se-rom! Så har far min gjort, och så gör jag. För nit-ton da - ler i dag och tju - gu da - ler i går, För

nit-ton da - ler i dag och tju - gu da - ler i går, Och än - då har jag en riks - da - ler kvar.

2.

Och när jag ser, hur flickorna svänga,
Flyger tanken straxt bort till min lilla vän;
Ljufliga klinga då mina strängar,
Aldrig visst hon glömmet mig igen.
För nitton daler m. m.

3.

Ack, den flickan, hvad hon var söter,
Fager som en lilja uppå grönan äng!
Ögon, som gjorde mig blöter,
Kasta hon på mej, jag lycklige dräng.
För nitton daler m. m.

4.

Vin och flickor fröjda spelemans hjerta,
Inte kan han knussla²⁾ och han aldrig spar;
Pengar — dom³⁾ går utan smärta,
Aldrig tänker han på kommande dar.
För nitton daler m. m.

¹⁾ dunkom (gl. Fleertalsform) o: vi slaee [om os]. ²⁾ knussla o: gnie, være paaholden. ³⁾ dom o: de (ligesom i det Norske).

Moderato.**Nr. 119. Den ändlösa visan.**

(Nerike.)

1. Och gub - ben och gum - man de ha - de en calf - Nu ä' vi - san half!
 2. Om som - me - ren kör - de de calf - ven i vall - Nu ä' vi - san all!
 3. Och in - te var väl

den - na vi - sa myc - ke myc - ke lång, Och der - för kan jag sjun - ga hen - ne för er än en gång. Och gub - ben och

Andante.**Nr. 120. Katt-visan. *)**

Och kat - tan låg på sän - gen sjuk, Hon klag' - de sig stor mö - da, Hon had' så ondt i huf - vud sitt, Hon

tänk - te skul - le blif - va dö - da; Ty då var kat - te - mis - sen sju - ker.

*) sgr „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 167.

Nr. 121—141. Vallvisor och Hornlåtar.

Andantino.

Nr. 121. „Stor Ola, lill' Ola.“

(Nerike.)

p
 Stor O - la, lill' O - la! Nu kö - rer jag vall; Kom möt mej, kom möt mej Vid Nä - ste-gårds fall. Nu calf - va' mi
 ko, Nu gri - sa' mi so, Hå, hå! ja, ja! Hvem skall jag väl få, Som grä - set skall slå Om som - ma - ren.

Andantino.

Nr. 122. „Lammen har jag.“

(Dalarne.)

p
 1. — Lam - men har jag, bá' sto - ra och små, Men in - gen har jag, som grä - set kan slå Om som - ma - ren.

2.

Jag slog, jag räfsa', jag lade i sträng,
 Gud gifve, jag hade en fulltrogen vän —
 Om sommaren.

3.

Gud gifve, jag hade en fulltrogen vän,
 Som fola min får om vinteren —
 Till sommaren.

Andante.**Nr. 123. Lock-låt.*)**

(Mora i Dalarne.)

Åh Liss¹⁾, åh kal - vär, kumm! Åh, åh, åh, åh, o, o, åh, Åh, o, åh, åh, o!

pf > dolce *mf >* *p >* *pp >* *p*

Andante.**Nr. 124. Afskedsqväde.**)**

(Eldalalen i Dalarne.)

Fa - rið rät - te uäl! Uir fa - rum nau åv, Uir fa - rum nau åv, Uir kum - mum int' att Föld að å - re.
Fa - ren väl, så väl! Vi fa - ra nu af, Vi fa - ra nu af, Vi kom - ma ej hit Förrn åt å - re.

mf *p* *p*

*) Foredrages recitativisk. ¹⁾ Liss' (Lisskua) o: lille Ko. - **) Den øverste Textlinie i Nr. 124 og 125 giver Visen i Eldalsmaalet, den anden i Skriftsproget.

Larghetto.**Nr. 125. „Limu, limu läima.“***(Elfdalen i Dalarne.)*

Li - mu, li - mu läi - ma, Gu' lä' so - li skäi - na Yf - ver bjär - go - ma blå, Yf - ver ku - lu - ma
 Li - mu, li - mu läi - ma, Gud lät so - len ski - na Öf - ver ber - ge - na blå, Öf - ver flit - kor - na

dolce

molto riten.

små, Sum i mo - ri skul' gå Ong sum - ma - ren!
 små, Som i sko - gen ska' gå Om som - ma - ren!

molto riten.

Andantino.**Nr. 126. Vexelsång.*)***(Dalsland.)*

p

1. Och lå - la, Ka - ri, och lå - la mej! Och är du min vän, så sva - rar du mej; Nu lå - lar jag.

2. „Och låla Ola, och låla mej!
 Och är du min vän, så svarar du mej;
 Nu lålar jag.“

3. Och tack för svaret, som du mej ga'!
 Och lålar du mer, så är det bra;
 Nu lålar jag.

*) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 78.

Nr. 127. Vexelsång.

Andantino.

(Dalsland.)

1. Kom-mer du vall till månd'an, Ma - li? Ma - li lil - la då! „Å ja, å ja, Jon lil - le, Jon lil - le då!“

2. Hvar ska vi mötas, Mali lilla?
Mali lilla då!

„Då ska vi mötas på Ringelands-kolle,
Jon lille då!“

Nr. 128. „Gick jag ut i solegång.“

Andantino.

(Dalarne.)

Gick jag ut i so - le - gång, Tog jag get - tra mä' mej; Ho och ho! — get - tra mä' mej;
Kom jag ut i sto - ra skoga, Sprungo get - tra från mej; Ho och ho! — get - tra från mej;

p

Con piu moto.

Loc - ka jag Doc - ka, ho, ho! Ro - pa jag Bro - ka, ho, ho! För ho och ho! nu kom - ma de!

mf

Allegretto.**Nr. 129. „Mina getter gå i skogen.“*)**

(Dalarne.)

Mi-na get-ter Gå i sko-gen, Gna-ga bar-ken af träd. Kommer ull-ven Öf-ver ber-get, Så slår ja'n i - hjel.

*) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 77.

Andantino.**Nr. 130 a. Vexelsång.**

(Dalstrand.)

Con poco piu moto.

Han: Ker - sti lil - la! Ker - sti lil - la! Lil - le sof - ver i sko - gen — Långt, långt bort i sko - gen! Hon: „Tul - le - ri-

A tempo primo.

lull! Tul - le - ri - lull! Lef - ver han än — Långt bort i sko - gen?“ Han: Jo men gör han, jo men gör han;

Lil - le lig - ger i vag - gan sin - Långt, långt bort i sko - gen! Ta' af dej skon, Och mjöl - ka kon, Och

pp *mf*

ge den lil - le 'go - dric - ka! Hon: { „Jag har för - fall, Jag får'nt' gå vall, Jag går på gä - le och harf - var.“
„Ja, väd - ret blås', Och björ - ka går, Jag får'n - te vys - sja den lil - le!“

pp

Han: { Vin - den blå - ser, och björ - ka går, Och lil - le grå - ter i vag - gan sin, Ker - sti, Ker - sti lil - la!
{ Vä - dret blå - ser, och björ - ka går, Och lil - le sof - ver så snällt än - då - Långt, långt bort i sko - gen!

mf *pp*

Nr. 130b. Vexelsång.

(Vestergothland.)

Andante. Gossen:

Kullan:

1. Tu, lu! kommer du än? „Nej, nej! Jag kommer ej, Har för-fall och får in - te gå vall; — Jag går på gär-det och harf - var.“

2.
Gossen: Tu, lu! kommer du än?
Kullan: „Nej, nej! inte än.
 Mjölka kon och slå i horn,
 Och ge den lille att dricka!

3.
Gossen: Ja, ja! gör han så!
 Björken blåser, och lullan går;
 Den lille han sofver i skogen.

Allegretto.

Nr. 131. „Lilla vallpiga, drag på dig små skona.“

(Medelpad.)

Lil - la vall - pi - ga, drag på dig små sko - na, Ut se'n å' mjöl - ka, å' mjöl - ka så ko - na! Mjolk' först Da - me - lin,
 Så får du hö - ra, hur skäl - lor - na rin - ga! Drag up - på strän - gen, låt get - ter - na sprin - ga! Lös då Da - me - lin,

Å' så Fa - ge - lin;
 Ro - san, Fa - ge - lin. Tu, tu, tu i hor - nen! Ut med dem långt bort i sko - gen!

Andantino.

Nr. 132. „Jag gick mig ut åt rosande lund.“

(Dalaland.)

Jag gick mig ut åt ro - san - de lund Och tus - sa¹⁾ små krä - ka²⁾ så ger - na; Jag läl - la³⁾, jag
Så tap - pa' jag bort min lil - le bjäll - ko, Som het - te den rö - da Gull - stjer - na.

loc - ka, Jag fick in - te i - gen 'na. Så gick jag hem till mor, Och fick en näf - ve korn, Så gick jag hem till

far, Och fick ett káp - pe - slag, För jag tapp - ti bort min lil - la Gull - stjer - na.

¹⁾ tussa o: drive. ²⁾ kräk o: Kreatur. ³⁾ lälla o: synge smaat, lalle.

Allegretto.**Nr. 133. „Har du sett någon skrabbu' get.“^{*)}***(Dalarne.)*

Har du sett nå - gon skrab - bu¹⁾ get Mä' nå' skäl - la? Som skrabbar ut om mor' - nar - na, Och kom - mer sent hem om
 qväl - la, När hon har tap - pa' bort skäl - la!

The musical score for Nr. 133 is in 3/4 time, D minor. It consists of two systems of music. The first system has a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a piano (*p*) dynamic and a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The piano accompaniment is in the left hand. The second system continues the vocal line and piano accompaniment.

*) slg. „Norske Folke-S og Mel.“, Nr. 41. — 1) skrabbug, af skrabba o: være syg.

Andantino.**Nr. 134. „Gubben skulle köra vall korna.“***(Dalsland.)*

Gub - ben skul - le kö - ra vall kor - na, Så tap - pa' han bort den sto - ra bjäll - ko - a. „Ko - sy - ta!
 bjäl - le - ko! kom hem - åt! Jag ska' bin - da på dig en klank och en bjäl - la, Så in - gen skall ha' med

The musical score for Nr. 134 is in 3/8 time, D minor. It consists of two systems of music. The first system has a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The piano accompaniment is in the left hand. The second system continues the vocal line and piano accompaniment.

dig att be - stäl - la." Kling, klang, klang! sa - de bjäl - la, Långt, långt bort i fjäl - la.

Andantino.**Nr. 135. „Jag vill gå vall.“***(Dalarne.)*

Hornlåt.

1. Jag vill gå vall He - la da - gen all Up - på den lån - ga må - sen.
Da - gen är lång, Ma - gen är svång¹⁾, Li - te la' mor i på - sen.

2. Tuppuna²⁾ grå,
Barna mina små!
Tuppuna mina snälla!

Stilla ska' de gå,
Bita på strå,
Se'n ska vi hem te' qvälla.

¹⁾ svång o: tom. ²⁾ tuppuna o: Gederne.

Andante.**Nr. 136—141. Hornlåtar.***(Skaane.)*

III.

Allegretto.**Nr. 137.**

(Skaane.)

Ad libitum.**Nr. 138.*)**

(Gestrikland.)

*) Med „Tilraabet“ spørges Kameraten, om han (hun) har seet noget til en bortkommen Ko, og „Svaret“ indeholder et trøstende Ja.

Ad libitum.**Nr. 139.**)**

(Gestrikland.)

***) Dette „Tilraab“ er om en bortløben Ged, om hvilken „Svaret“ nægter al Kundskab.

Nr. 140.

Andante. (Vestmanland.)

Nr. 141.*)

Andante. (Jemteland.)

*) Synges af „Vallkullan“, naar hun om Aftenen fører sin Hjord hjem.

Nr. 142—163. Sång- och Dans-lekar.**)

Nr. 142. Jullek.

Moderato. (Skaane.)

1. God af - ton i mitt ju - la - stånd, Jung-fru och un - ger - sven! Vil - jen I hvar - an - dra haf - va?

2. Sof nu så säll och väl,
Skyddad till kropp och själ,
Dröm om din kärast.

3. Gif oss lite och låt oss gå,
Derför ä vi svenner två;
Pant, pant vilje vi hafva.

***) s. Anmärkningerne.

Nr. 143. „Gymbur-laiken.“¹⁾

(Gulland.)

Andantino.

Och ha - de jag mig en full - tro - gen vän, Som kun - de fö - da lam - men åt mig Om vin - te - ren till
 som - ma - ren i - gen Och lam - men har jag bå - de sto - ra och små, Men in - gen har jag, som grä - set kan slå Om
 som - ma - ren till vin - te - ren i - gen. Kom in, kom in, kär so - nen min, En fä - ste - mö jag gif - ver! „Jag
 tac - ker, tac - ker, mo - der min, För gåf - van, I mig gif - ver!“ Jag kan in - te an - nat sva - ra, Än om det, som

¹⁾ Gymbur 3: et Faar, der endnu ei har læmmet (Gimmerlam).

godt kan va - ra: Hon är som en sil - kes - ros, Hon är god att va - ra hos, Hon är som en sil - kes - vip - pa,

Hon är god i grä - set hit - ta. Jag kal - lar dig in, [Lars Lars - son Gråd - da!]

Moderato.**Nr. 144. „Behagar ungersven att tage sig en mö.“***(Skaane.)*

Be - ha - gar un - ger - sven att ta - ge sig en $\left\{ \begin{array}{l} \text{mö} \\ \text{dans} \\ \text{kyss} \end{array} \right.$ I - bland de ro - sor och vi - o - ler? Ro - ser - na små,

Blom - mor - na blå, Allt hvad ditt hjer - ta då kan för - må, Ro - sor och vi - o - ler.

Allegretto.**Nr. 145. Domare-dansen.**

Så vil - ja vi be - gyn - na en do - ma - re - dans, Och do - marn är nu sjelf hem - ma! Och al - la

de, som i do - mar - dan - sen gå, De - ras hjer - tan sko - la brin - na. Al - la sä - ga de hå, hå, hå! Al - la

sä - ga de så, så, så! [Haf - ver du en kä - ra - ste fin,] Så skall du åt mig le.

Nr. 146 a. „Och ungersven växer båd' smaler och lång.“**Allegretto.**

(En karl befinner sig inom ringen.)

1. Och un - ger - sven väx - er båd' sma - ler och lång; Der - fö - re är han så stolt i sin gång.

2.
Och ungersven drager det röda gullband;
Så binder han det omkring jungfrunens hand.

3.
„Nå, kära min ungersven, knyt ej så hårdt!
Jag hafver ej tänkt att rymma bort.“

4.
Och ungersven löser det röda gullband
(Då bandet löses, springer frumtimret ur ringen),
Så hastigt den jungfrun åt skoven sprang.

5.
Och jungfrun var borta i årena sju
(Hon återvänder i ringen):
„Och vill du mig något, så har du mig nu!“
(Jungfrun och ungersven dansa om, inne i ringen.)

Nr. 146b. „Ungersven växer båd' smaler och lång.“*)

(Mel. fra Skaane.)

Allegretto.

1. Un - ger - sven väx - er båd' sma - ler och lång, lång; Och der - fö - re är han så stolt i sin

gång, Och der - fö - re är han så stolt i sin gång.

*) Til denne Melodie overspringes den første, korte, Stavelse i alle Versene.

Nr. 147. „Jag ser dej.“

(Østergothland.)

Allegretto.

Jag ser dej, jag ser dej! Ti - ral - la - le ral - la - le ral - la - le - rej. Jag ser dej, jag ser dej! Ti-

ral - la - le ral - la - le - rej. *Fine.* Ser du mej, så tar jag dej! Ti - ral - la la la la la la lej!

Da capo al fine.

Moderato.**Nr. 148 a. „Skära hafre.“**

(Vestergothland.)

1. Och vi skall skä - ra haf - re, och haf - re, Jo, det skall al - dra - kär' - stan min; Hvar skall jag ho - nom fin - na?
Och hvem skall haf - ran bin - da, och bin - da?

2. Och jag såg honom om qvälle, om qvälle,
Med mina ögon snälle, ja snälle.

När hvar tar sin, så tar jag min,
Så har den andra ingen.

Allegretto.**Nr. 148 b. „Skära hafre.“**

(Blekinge.)

Skä - ra, skä - ra haf - ra! Hvem skall haf - ran bin - da? Det skall al - dra - kä - re - stan min, Hur skall jag {hen - ne} {ho - nom}

fin - ne? Jag såg {en} {na} i går af - ton I det kla - ra må - ne - sken, {Han} {Hon} lof - vad' mej att kom - ma

Med stor fröjd och from - ma. När hvar tar sin, så tar jag min, Så haf - ver ud - da¹⁾ in - gen.

¹⁾ udda o: den Tiloversblevne, den Enestaaende.

Nr. 149 a. Kull'dansen.

(Leksand i Dalarne.)

Moderato.

Å bäll¹⁾ int' du, så bäll föll jä, Så bäll jä svin - ka²⁾ mä köl - lo³⁾; köl - lo; Köl - la, köl - la, köl - la,

köl - la, köl - la, köl - la, köl - la, köl - la, köl - la, köl - la, köl - la, köl - la! Hej! svin - ka mä köl - lo.

¹⁾ vill. ²⁾ svinga, svänga om. ³⁾ kölla (kulla) ♀: Pige.

Nr. 149 b. Kull'dansen.

(Fra Grændsen mellem Vestmanland og Dalarne.)

Moderato.

Vill int' du, så vill föll ja, Och vi ska' dan sa mä' kul - lo; Kul - lo, kul - lo, kul - lo,

kul - lo, Kul - lo, kul - lo, kul - lo, kul - lo, Hej! dan - sa mä' kul - lo.

Moderato.**Nr. 150. „Jungfrun hon sitter i gräset.“***(Nerike og Dalaland.)*

1. Jung-frun hon sit - ter i grä - set det grö - na, Suc - kar och sör - jer sin hjer - te - lig kä - ra.

2.
Jungfrun står upp och ser sig omsider;
Får hon se kärestan uti grön lider.

3.
„Räck mig din hand, min hjertelig kär!
Dig vill jag gifva min tro och min ära.“

4.
„Gud signe dig, så vackert du qväder!
Du skall få krona och krans och brudkläder.“

Allegro moderato.**Nr. 151. Stabbdansen.***(Mora Sogn i Dalarne.)*

Hvem skall den - na skå - le - na haf - va, Vår vän så god? Den skall [Gö - sta Gam - men - sen] haf - va Med lu - stigt

mod. Så lu - ta nu till, Drick, drick som du vill, Tre knap - par å ra', å ra', å ra', Så kom - mer du in - tet nå'

bul - ler å - sta'. Och u - tan bul - ler och u - tan bång Skall den - na skå - la haf - va sin gång Till lju - san dag.

Allegretto.**Nr. 152. „Den ellebrand han brann så högt.“***(Södermanland.)*

1. Den el - le - brand han brann så högt, Han brann i tu - sen - de lå - gor. Kun - de jag så väl för - må,
2. Låt oss då lu - sti - ga och gla - da He - la lån - ga nat - ten va - ra. Ja, jag tän - ker vis - ser - lig,

Kun - de jag så väl för - må, Kun - de jag så väl för - må Den skö - na jung - frun att ä - ga!
Ja, jag tän - ker vis - ser - lig, Ja, jag tän - ker vis - ser - lig Den skö - na jung - frun att ä - ga!

Allegro.**Nr. 153. „Se, så, så får du mej.“***(Skaane.)*

Se, så, så får du mej, Och får du mej, så står du dej! Men vill du in - tet ha mej, Får en

an - nan ta mej, Ba - ra jag blir fri från dej!

Allegretto.**Nr. 154. „Höga berg och djupa dalar.“**

(Skaane.)

Hö - ga berg och dju - pa da - lar, Här är den, som mig be - ha - gar! Hej, hopp, min lil - la hjer - te - snopp,¹⁾

Vi ska dan - sa till so - len rin - ner opp, Hej, hopp, min skö - na! Nu ha vi dan - sat i det grö - na.

Hej, hopp, min skö - na! Nu ha vi dan - sat i det grö - na.

¹⁾ hjertesnopp ☉: Hjertetyv. Der synges ogsaa „sockertopp“.

Allegretto.**Nr. 155. „Och flickan hon går i dansen.“^{*)}**

(Skaane.)

1. Och flic - kan hon går i dan - sen med rö - da gull - band, Det bin - der hon om al - dra - kä - ra - stens

^{*)} slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 177.

hand, Det bin - der hon om al - dra - kä - ra - stens hand.

2.
„Och käraste du min flicka, bind intet så hårdt,
Jag ärnar visst ej att rymma bort.“

3.
Och jungfrun hon lossar på röda gullband,
Så hastigt den svennen åt skogen sprang.

Allegretto.

Nr. 156. „Och när som flickorna de gifta sej.“

(Vestmanland og Nerike.)

1. Och när som flic - kor - na de gif - ta sej, Så få de an - nat att tän - ka på; Ta sin lil - la vän,
2. Och kom, min vän, och kom, min hjer - te - ros! Så ska vi bygga oss ett kär - ligt bo; Hål - la af hvarann,

Dan - sa om i fläng, Al - drig nån - sin öf - ver - gif - va den, Förr än döden dem åt - skil - jer.
Hu - stru och man; Lef - va just som duf - ve - pa - ren tro, All - tid äl - ska hvar - an - dra.

Nr. 157. Hök och dufva.

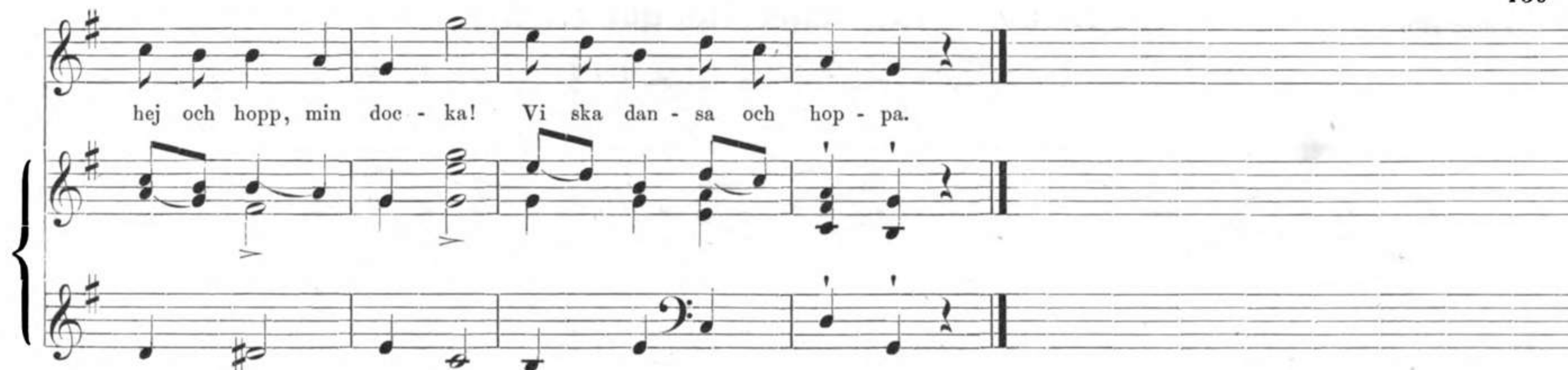
(Dalsland.)

Allegretto.

1. Duf-van flax-ar i bu-ren sin; Aj, ro-san-de lil-ja! Hö-ken svin-gar rundt om-kring, Och
 2. Duf-va lil-la och duf-ve-ros; Hej, ro-san-de lil-ja! Och när som hö-ken far sin kos, Så
 3. Vi ska skrä-ma den hö-ken bort; Hej, ro-san-de lil-ja! Och scho, och scho, du styg-ga hök! Nej,

1. vill den duf-van fån-ga.
 2. får du qvit-tra och sjun-ga.
 3. al-drig får du din vil-ja.
 4 Jag har hop-pat öf-ver berg och bac-kar, Jag har sli-tit ut båd'

skor och klac-kar; Hej hopp, min lil-la hjer-te-knopp! Vi ska dan-sa, te' so-la rin-ner opp, För

hej och hopp, min doc - ka! Vi ska dan - sa och hop - pa.

Moderato.**Nr. 158. „Aldrahögst uppå himlens fäste.“** (*Östergothland, Smaaland og Öland.*)

1. Al - dra - högst up - på him - lens fä - ste Sit - ter so - len med sitt sken, I - bland stjer - nor och pla - ne - ter
2. {Flic - ka} lil - la, ut - i dö - den Är ic - ke du min trog - na vän? Jag har vist dig så stor he - der,
{Gos - se}

Tyc - kes mig du va - ra en. När jag dig i han - den tar, Är ic - ke du mitt ro - sen - blad? När jag
Vi - sa mig tro - het i - gen. In - gen må in - bil - la sig Till att skil - ja dig från mig, Förr än

poco riten. *a tempo*

vak - nar, Jag dig sak - nar, Tyc - ker mig en {flic - ka} ha.
dö - den, Som gör ö - den, Skil - jer al - la vis - ser - lig. {gos - se}

Allegretto.**Nr. 159. „Två vänner de gör ett par.“**

(Södermanland.)

Två vän - ner de gör ett par, Tre vän - ner gör en län - gan rad; Fy - ra gör ett kast ¹⁾, Åt - ta gör ett lass.

Tit - ta in - te på mej! Du kan in - te få mej. Tro mig visst, hvad jag sä - ger dig - För tror du mej, Så - be - drar du dej!

¹⁾ kast bet. et vist Antal, her af „fire Venner“.

Moderato.**Nr. 160. „Der står ett träd på min faders gård.“^{*)}**

(Østergöthland.)

Solo.

1. Der står ett träd på min fa - ders gård, Det bär så un - der - li - ga blom - mor.
Det väx - er äp - ple derup - på, Som är båd' rö - da och grö - na. Och rö - da ro - sor är' så

mf *sempre dolce*

^{*)} slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, Nr. 36.

herr-li-ga, Och vac-kra gos-sar är' så kär-li-ga, Helst när man får den, man vill ha, Är hög-sta nö-je på jor-den!

2. Om alla buskar vore spickemat,
Och alla bäckar vore soppa,
Skull' jag ta mig ett stycke bröd
Och sätta mig till att doppa.
Och röda rosor m. m.

3. Och soln går upp, och soln går ned,
Men jag går ute och väntar;
Min' ögon rinna så stridelig,
När jag på lilla vännen tänker.
Och röda rosor m. m.

4. Jag tänkte, jag skulle ha en vän,
Men jag var så innerligt bedragen;
Jag tänkte, han var af kött och blod,
Men han var af stenen betagen.
Och röda rosor m. m.

5. Väl kan jag väfva rätt och slätt,
Men intet kan jag väfva rutor¹⁾;
Och intet aktar jag på gossar rätt,
Ej heller ger jag några mutor²⁾.
Och röda rosor m. m.

6. Och all den kärlek, jag till dig bär,
Den hänger jag upp i skorsten;
Hvar gång jag uppå spjället drar,
Så faller den ner i aska!
Och röda rosor m. m.

7. Om äpplet är aldrig så rödt och grönt,
Så är det maskar derinne;
Om gossen är aldrig så fager och skön,
Så har han falskhet i sinne.
Och röda rosor m. m.

8. Intet vet jag, hvad de säga om dig,
Men väl vet jag, hvad de glunke;
Och kärleken är mellan dig och mig,
Som vattnet i en gisten bunke³⁾.
Och röda rosor m. m.

9. När jag går till min lilla vän,
Så får de andra ondt i magen;
Så säge de: „hvad skall du med den,
Som är båd' husvill och naken?“
Och röda rosor m. m.

10. Nu lider det åt vår vänskaps slut,
Nu har du intet mer att vänta;
Men jag skall gifva dig en afskedskyss,
Du har väl ingen fått, kan jag tänka!
Och röda rosor m. m.

¹⁾ ruta ∅: Rude (en Plante). ²⁾ mutor ∅: Stikpenge. ³⁾ gisten bunke ∅: utæt Kar.

Nr. 161. Byril.

(Dalarne.)

Moderato.

Allegro moderato.

Nr. 162. Fiskardansen.

(Bohuslän.)

Nr. 163. Åttamännigen.*)

(Dalsland.)

*) Åttamännigen o: den Ottehannede (et botanisk Udtryk). Melodien udføres med en hver Gang voxende Hurtighed.

Nr. 164—168. Finska sång-lekar.*)

Nr. 164. Simon i Sälle.**)

De Legende opstille sig Parviis i to Rækker overfor hinanden; Karlene paa den ene og Fruentimmerne paa den anden Side. Karlene tage hverandre i Hænderne, dandse henimod Fruentimmernes Række og drage sig atter tilbage, medens 1ste Vers synges. Fruentimmerne træde nu frem paa samme Maade under 2det Vers, og saaledes skiftevis.

Allegretto.

Mel. A.

1. Här kom-mer Si - mon i Säl - le! Här kom - ma re - de - li - ge her - rar!
2. „Hvad vill Si - mon i Säl - le? Hvad vil - ja re - de - li - ge her - rar?

Här kom - ma Sö - der - män - ner al - la!
Hvad vil - ja Sö - der - män - ner al - la?“

3. Fria vill Simon i Sälle,
Fria vilja redelige herrar,
Fria vilja Södermänner alla.

4. „Hvad bjuder Simon i Sälle?
Hvad bjuder redelige herrar?
Hvad bjuder Södermänner alla?“

5. En [sotare]¹⁾ bjur Simon i Sälle,
En sotare bjur redelige herrar.
En sotare bjur Södermänner alla!“

6. „Nej får Simon i Sälle,
Nej får redelige herrar.
Nej får Södermänner alla!“

Moderato.

Mel. B.

Nu dandse Karlene indbyrdes rundt og synge:

7. Så sor-ge-lig, så sor-ge-lig, så dan-sar Si-mon Säl-le, Så sor-ge-lig, så sor-ge-lig, så dan-sa re - de - li - ge her - rar.

8. Igen kommer Simon i Sälle,
Igen komma redelige herrar, m. m.

9. „Hvad bjuder Simon i Sälle?“ m. m.

10. En [grefve] bjuder Simon i Sälle, m. m.

Karlene komme igjen og synge (Mel. A.):

8. Igen kommer Simon i Sälle,
Igen komma redelige herrar, m. m.
9. „Hvad bjuder Simon i Sälle?“ m. m.
10. En [grefve] bjuder Simon i Sälle, m. m.

Paa et saa antageligt Tilbud svare Fruentimmerne:

11. „Ja får Simon i Sälle“, m. m.

Karlene (Mel. B.):

12. Så gladelig, så gladelig, så dansar Simon Sälle.
Så gladelig, så gladelig, så dansa redelige herrar!

*) Tildeels ogsaa brugelige i Sverrig. — **) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 173 a-b. — ¹⁾ Her, ligesom i 10de Vers, søges Munterheden vakt ved det Løierlige i Tilbudene.

Det første Par, som Frieriet angik, dandser derpaa ned, hvorved som oftest bruges følgende Vals, og stiller sig sidst i Rækkerne.

Allegro.

Mel. C.

For de øvrige Par fortsættes derefter Frieriet paa samme Maade. Det første Par, som imidlertid atter er kommet øverst, dandser nu Rækken ned under følgende Sang:

Allegretto.

Mel. D.

13. Här dan - sar [gref - ven] och hans fru! Kom fram du, [pic - kel - hä - ring] med din fru!

Låt se, om du kan dan - sa, som vi, vi!

De andre Par følge efter paa samme Maade, under de antagne Navne, indtil det sidste, der slutter med:

14.

Här dansar [häckelkrämarn] med sin fru!
 Kom fram du, munsjör Ingen, med din fru!
 Låt se, om du kan dansa, som vi, vi!

Anm. Antages det første Tilbud, overspringes — for den Gang — 6te til 10de Vers.

Allegretto.**Nr. 165. „Jag fattig enka går och vandrar.“**

1. Jag fat - tig en - ka går och van - drar, Jag fat - tig en - ka går, och van - drar, — Mån - ga döt - trar och
2. Och vil - jen I min dot - ter ha? Och vil - jen I min dotter ha? Så stig då fram och gif

in - gen måg, Jag som an - dra.
hen - ne ja, Ni som an - dra.

Con moto.**Nr. 166. „Jag räcker dig min trogna hand.“**

p
Jag ræ - ker dig min tro - gna hand, Och dig mitt hjer - ta gif - ver, Lef väl! fast jag dig ej får
Och för dig till mitt e - get land, Der du lyck - lig blif - ver.

ä - ga! Af hvad or - sak, det kan jag ic - ke sä - ga.

Nr. 167. „Jag gick mig ut en aftonstund.“*)

Andantino.

1. Jag gick mig ut om en af-ton-stund till att hö - ra Foglars sång, som hjer-tat mitt mån-de rö - ra, Ut - i den grö - na
da - len Att hö-ra näk - ter - ga - len, Fog-lar små, så mån-ga tu - sen-de ta - len.

2. Men bäst jag gick allt uti lunden gröna,
Blef jag varse flickan min den sköna.
Och den jag handen gifver
Och i hjertat inskrifver:
Allrakärsten min du är och förblifver.

3. „Dina ögon och dina täcka miner
Ha bedragit så många flicka så finer.“
„Och du, min ros och min lilja,
Ingen skall oss åtskilja.
Förän döden så vunnit hafver sin vilja!“

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 101.

Moderato.

Nr. 168. „Klippings handskar jag dig gifver.“

Klippings handskar jag dig gifver, Klippings handskar jag dig ger; Fast det är en rin - ga gåf-va, Som jag läg-ger för dig ner.
Men be-tänk, min lil - la Li - sa, Att jag är en fat - tig karl! Det är ju en gam-mal vi - sa: Skälm, som ger mer, än han har!

Nr. 169—220. Polskor eller Slängdansar.

Allegretto.

Nr. 169.

(Vestergothland.)

Musical score for Nr. 169, Allegretto, (Vestergothland.). The score is in 3/4 time and consists of two systems. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. Dynamics include *p* and *mf*. The second system continues the melody and accompaniment, with dynamics *p* and *sf*. The piece concludes with a final cadence in the bass clef staff.

Moderato.

Nr. 170.

(Nerike.)

Musical score for Nr. 170, Moderato, (Nerike.). The score is in 3/4 time and consists of two systems. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. Dynamics include *p* and *f*. The second system continues the melody and accompaniment, with dynamics *f* and *p*. The piece concludes with a final cadence in the bass clef staff.

Moderato.

Nr. 171.

(Vestergothland.)

Musical score for Nr. 171, Moderato, (Vestergothland.). The score is in 3/4 time and consists of two systems. The first system has a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with accompaniment. Dynamics include *p*. The second system continues the melody and accompaniment, with dynamics *p*. The piece concludes with a final cadence in the bass clef staff.

Moderato.**Nr. 172.**

(Vestergothland.)

Musical score for Nr. 172, Moderato, in 3/4 time. The score consists of two systems of grand staff notation. The first system includes dynamic markings *mf*, *sf*, *sf*, and *Fine. p*. The second system continues the piece with various melodic and harmonic lines.

Nr. 173.

(Vestergothland.)

Allegretto.

Musical score for Nr. 173, Allegretto, in 3/4 time. The score consists of two systems of grand staff notation. The first system includes dynamic markings *ff*, *p*, and *p dolce*. The second system continues the piece with various melodic and harmonic lines.

Nr. 174.

(Norrlund.)

Molto moderato.

Musical score for Nr. 174, Molto moderato, in 3/4 time. The score consists of one system of grand staff notation.

Nr. 175.

Allegretto.

(Norbotten.)

Nr. 176.

Allegretto.

(Vestergothland.)

Moderato.

Nr. 177.

(Södermanland.)

The first system of music for piece Nr. 177 consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic. The upper staff features a melody with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a rhythmic accompaniment. The system concludes with a double bar line and the word *Fine.*

The second system of music for piece Nr. 177 consists of two staves. It begins with a double bar line and the instruction *Da capo al fine.* The notation continues with the same melodic and accompanimental lines as the first system, ending with a final double bar line.

Moderato.

Nr. 178.

(Vestergothland.)

The first system of music for piece Nr. 178 consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two flats (Bb, Eb) and the time signature is 3/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic. The upper staff features a melody with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a rhythmic accompaniment.

The second system of music for piece Nr. 178 consists of two staves. It continues the melodic and accompanimental lines from the first system, featuring a double bar line and repeat signs.

The third system of music for piece Nr. 178 consists of two staves. It features first and second endings, indicated by the numbers 1 and 2 above the notes. The system concludes with a final double bar line.

Moderato.

Nr. 179.

(Vestergothland.)

Allegretto.

Nr. 180.

(Dalarne.)

Moderato.

Nr. 181.

(Lapland.)

Nr. 182.

(Smaaland.)

Allegretto.

p *Fine.* *mf* *Da capo al fine.*

Nr. 183.

(Vestergothland.)

Allegretto.

p *mf*

Nr. 184.

(Vestergothland.)

Moderato.

p *f*

Allegretto.

Nr. 185.

(Dalarna.)

The first system of music for Nr. 185 consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/8 time signature, containing a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The lower staff is in bass clef with a 3/8 time signature, providing a harmonic accompaniment of chords and eighth notes. Dynamics include piano (p) and forte (f).

The second system of music for Nr. 185 consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/8 time signature, continuing the melodic line. The lower staff is in bass clef with a 3/8 time signature, continuing the harmonic accompaniment. The system concludes with a repeat sign.

Allegretto.

Nr. 186.

(Vestergothland.)

The first system of music for Nr. 186 consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature, featuring a melodic line with slurs and a trill (tr). The lower staff is in bass clef with a 3/4 time signature, providing a harmonic accompaniment. Dynamics include mezzo-forte (mf) and sforzando (sf).

The second system of music for Nr. 186 consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature, continuing the melodic line with trills (tr). The lower staff is in bass clef with a 3/4 time signature, continuing the harmonic accompaniment. Dynamics include piano (p) and mezzo-forte (mf).

The third system of music for Nr. 186 consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature, continuing the melodic line. The lower staff is in bass clef with a 3/4 time signature, continuing the harmonic accompaniment. Dynamics include forte (f) and sforzando (sf). The system concludes with a repeat sign.

Molto moderato.**Nr. 187.***(Vestergothland.)*

Two systems of piano music for Nr. 187. The first system consists of a grand staff with a treble clef and a bass clef, both in 3/4 time. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The melody in the treble clef is marked *dolce*. The bass clef part features a steady eighth-note accompaniment. The second system shows the continuation of the piece, ending with a double bar line and repeat dots.

Allegretto.**Nr. 188.***(Vestergothland.)*

Three systems of piano music for Nr. 188. The first system is a grand staff in 3/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody in the treble clef is marked *dolce*. The bass clef part has a steady eighth-note accompaniment. The second system continues the piece. The third system shows the final part of the piece, including first and second endings in the treble clef, marked with '1' and '2' respectively, leading to a final double bar line.

Nr. 189.

(Vestergothland.)

Allegretto.

Musical score for Nr. 189, Vestergothland, Allegretto. The score is in 3/4 time and consists of two systems of piano accompaniment. The first system includes dynamic markings *p*, *f*, and *p*. The second system includes dynamic markings *sf*, *sf*, and *sf*. The music features a mix of eighth and sixteenth notes in the right hand and chords and eighth notes in the left hand.

Nr. 190.

(Lapland.)

Allegretto.

Musical score for Nr. 190, Lapland, Allegretto. The score is in 3/4 time and consists of three systems of piano accompaniment. The music features a mix of eighth and sixteenth notes in the right hand and chords and eighth notes in the left hand.

Allegretto.**Nr. 191.***(Vestergothland.)*
Nr. 192.**Allegretto.***(Södermanland.)*
Moderato.**Nr. 193. Vingåkers höglorf.***(Södermanland.)*

Allegretto.

Nr. 194.

(Vestergothland.)

staccato

f> p f> p f> p

legato

p

1 2

Detailed description: This musical score is for piece Nr. 194, titled '(Vestergothland.)'. It is in 3/4 time and features a piano accompaniment. The first system is marked 'staccato' and includes dynamic markings 'f>' and 'p'. The second system is marked 'legato' and includes a 'p' dynamic marking. The piece concludes with two first endings, labeled '1' and '2'.

Allegretto.

Nr. 195.

(Norrbotten.)

Detailed description: This musical score is for piece Nr. 195, titled '(Norrbotten.)'. It is in 3/4 time and features a piano accompaniment. The score consists of three systems of music, all in a minor key. The first system is the main melody, the second system is a variation, and the third system is a more complex variation with sixteenth-note patterns in the right hand.

Nr. 196.

Moderato.

(Ostergothland.)

Musical score for Nr. 196, Moderato, 3/4 time signature. The score consists of two staves. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains a melody with dynamic markings *p* and *f*. The lower staff begins with a bass clef and contains a bass line with dynamic markings *p* and *f*. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

Nr. 197.

Moderato.

(Roslagen i Upland.)

Musical score for Nr. 197, Moderato, 3/4 time signature. The score consists of two staves. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains a melody with a dynamic marking of *mf*. The lower staff begins with a bass clef and contains a bass line with a dynamic marking of *p*. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

Continuation of the musical score for Nr. 197. It consists of two staves. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains a melody with a dynamic marking of *mf*. The lower staff begins with a bass clef and contains a bass line with a dynamic marking of *p*. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

Nr. 198.

Moderato.

(Smaaland.)

Musical score for Nr. 198, Moderato, 3/4 time signature. The score consists of two staves. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains a melody with dynamic markings *f* and *p*. The lower staff begins with a bass clef and contains a bass line with dynamic markings *f* and *p*. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

Continuation of the musical score for Nr. 198. It consists of two staves. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It contains a melody with dynamic markings *f* and *p*. The lower staff begins with a bass clef and contains a bass line with dynamic markings *f* and *p*. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

Nr. 199.

(Vestervik.)

Allegretto.

Musical score for Nr. 199, featuring a treble and bass clef system. The piece is in 3/4 time and marked Allegretto. It consists of two systems of music, each with a treble and bass staff. The first system ends with a repeat sign, and the second system concludes with a final cadence.

Nr. 200.

(Upland.)

Allegretto.

Musical score for Nr. 200, featuring a treble and bass clef system. The piece is in 3/4 time and marked Allegretto. It consists of two systems of music. The first system ends with a repeat sign, and the second system concludes with a final cadence marked "Fine".

Continuation of the musical score for Nr. 200, featuring a treble and bass clef system. The piece is in 3/4 time and marked Allegretto. It consists of two systems of music. The first system ends with a repeat sign, and the second system concludes with a final cadence marked "f > Da capo."

Nr. 201.

(Calmar.)

Moderato.

First system of the musical score for Nr. 201, featuring a treble and bass clef system. The piece is in 3/4 time and marked Moderato. It consists of two systems of music. The first system ends with a repeat sign. The bass staff begins with a piano (*p*) dynamic and later transitions to a forte (*f*) dynamic.

Second system of the musical score for Nr. 201, featuring a treble and bass clef system. The piece is in 3/4 time and marked Moderato. It consists of two systems of music. The second system ends with a final cadence. The bass staff begins with a piano (*p*) dynamic and later transitions to a forte (*f*) dynamic.

Nr. 202.

(Vestergothland.)

Allegretto.

Nr. 203.

(Södermanland.)

Allegretto.

Nr. 204.

(Vestergothland.)

Allegretto.

Allegretto.**Nr. 207.***(Almindelig.)*

First system of musical notation for Nr. 207. It consists of two staves (treble and bass clefs) in 3/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass clef provides accompaniment. Dynamics include *p*, *f*, and *Fine.* The piece concludes with a repeat sign.

Second system of musical notation for Nr. 207. It consists of two staves (treble and bass clefs) in 3/4 time. The text *Da capo al fine.* is written between the staves, indicating a repeat of the first system.

Allegretto.**Nr. 208.***(Vestergothland.)*

First system of musical notation for Nr. 208. It consists of two staves (treble and bass clefs) in 3/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass clef provides accompaniment.

Second system of musical notation for Nr. 208. It consists of two staves (treble and bass clefs) in 3/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass clef provides accompaniment.

Allegretto.**Nr. 209.*)***(Ostergothland.)*

First system of musical notation for Nr. 209. It consists of two staves (treble and bass clefs) in 3/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass clef provides accompaniment. Dynamics include *p* and *f*.

*) Synes at være en Variant af Nr. 36 i „Norske Folke-S. og Mel.“

mf f

Allegretto.

Nr. 210. Orsa-Polska.

(Dalarne.)

dolce

Allegretto.

Nr. 211. Neckens Polska.

(Fra Calmar-Eggen.)

mf p

Allegretto.**Nr. 212.*)***(Dalarna.)*

Musical score for Nr. 212, 'Dalarna', in 3/4 time, Allegretto tempo. The score consists of three systems of grand staff notation (treble and bass clefs). The first system shows the main melody and accompaniment. The second system continues the piece with more complex rhythmic patterns. The third system concludes the piece with a final cadence.

*) Ikke sjældent falde Pigerne syngende ind under 2den Deel af Mølodien.

Moderato.**Nr. 213. „Fiolens Polska.“***(Vestmanland.)*

Musical score for Nr. 213, 'Fiolens Polska', in 3/4 time, Moderato tempo. The score consists of two systems of grand staff notation. The first system includes a piano (*p*) dynamic marking. The second system concludes the piece with a final cadence.

Nr. 214.

(Aangermanland.)

Allegro moderato.

Musical score for Nr. 214, featuring two systems of piano accompaniment. The first system includes a treble and bass clef with a 3/4 time signature and a key signature of two flats. The second system continues the piece with dynamic markings of *p* and *mf*.

Nr. 215.

(Vermeland.)

Allegro moderato.

Musical score for Nr. 215, featuring three systems of piano accompaniment. The first system includes a treble and bass clef with a 3/4 time signature and a key signature of two flats. The second system includes dynamic markings of *f* and *mf*, and the word *ten.* above a treble clef staff. The third system continues the piece.

Moderato.**Nr. 216. Höglorfven.***(Vingaaker i Södermanland.)*
Allegro.**Nr. 217. Stämmings-Polskan.*)**

*) Denne Polska har rimeligviis sit Navn af Qvinterne i de sidste to Takter, der saaledes, som de her staae, forefandtes i det mig meddeelte Manuscript, og lyde, som naar Spillemanden stemmer sin Fiol.

Moderato.**Nr. 218.**

A musical score for an unnamed piece, consisting of a treble and bass staff. The treble staff features a melody with eighth and sixteenth notes, while the bass staff provides a rhythmic accompaniment with chords and single notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Allegretto.

Nr. 219.

(Upland.)

Musical score for Nr. 219, in 3/4 time. The treble staff contains a lively melody with eighth and sixteenth notes, and the bass staff provides a steady accompaniment with chords. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Allegretto.

Nr. 220.

(Strängnäs i Södermanland.)

Musical score for Nr. 220, in 3/4 time. The treble staff features a melody with a triplet of eighth notes. The bass staff provides a accompaniment with chords and single notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

A musical score for an unnamed piece, consisting of a treble and bass staff. The treble staff features a melody with eighth and sixteenth notes, and the bass staff provides a rhythmic accompaniment with chords and single notes. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Moderato.**Nr. 221. Gånglåt.***(Roslagen i Upland.)*

p e marcato *mf* *p*

Moderato.**Nr. 222. Gånglåt.***(Orsa i Dalarne.)*

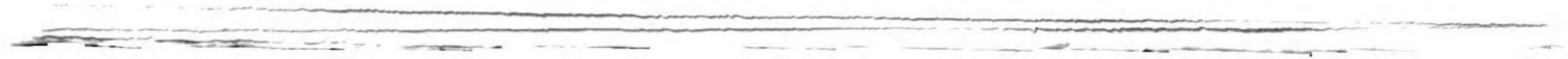
f *p* *p* *f*

Maestoso.**Nr. 223. Lappländsk musikstykke.*)**

ff *p* *ff* *p* *cresc.* *f* *p* *f* *p* *decresc.*

*) Herom i Anmærkningerne.

ANMÆRKNINGER.

A. Melodiernes Kilder.

Nr. 1-3, 5 b, 6-13 a, 14-19, 21-27, 30-32 b, 33, 35, 37-39, 41, 46-49, 52, 55, 61, 73 a — af Geijers og Afzelius' „Svenska Folkvisor från Forntiden“, 3 Dele, Stockholm 1814-16.

Nr. 4, 75, 79 a, 82, 217-221 — skriftlig meddeelte; de første sex omtrent 1845; Nr. 219-20 ved Organist Tellefsen i Odense, omtr. 1842; Nr. 221 ved Oberstlieutenant Th. Byström i Carlskrona, 1854.

Nr. 5 a, 13 b, 20, 28, 29, 36, 40 a-b, 54, 56, 64, 117, 147, 158, 160, 164-168 — af Arwidssons „Svenska Fornsånger“, 3 Dele, Stockh. 1834-42.

Nr. 34, 66 a, 67, 69, 70, 84-86, 94, 103, 113-115 a, 122, 126, 127, 129, 135, 143, 149 a-b, 150, 151, 157, 161-163, 210-212, 216 — af Richard Dybecks „Runa“, et Hefteskrift, Stockh. 1842-1850.

Nr. 42, 62, 80, 93, 98-101, 104, 110-112, 123-125, 131, 140, 141, 152, 213, 214 — af R. Dybecks „Svenska Folkmelodier“, 1ste—5te Hefte, Stockh. 1853-56.

Nr. 43, 120 — af J. N. Ahlströms „300 nordiska folkvisor“, Stockh. 1856.

Nr. 44, 66 b, 90, 115 b, 119, 121 — af G. Djurklous „Ur Nerikes folkspråk och folklif“, Örebro 1860.

Nr. 45, 68, 136, 137, 142, 146 b — af Nicolovius' (o: Prof. Lovéns) „Folklifvet i Skytts Härad i Skåne vid början af detta århundrade. Barndomsminnen.“ Lund 1847.

Nr. 50 — af Musikheftet til Bellmans „Valda Skrifter“, Stockh. 1837.

Nr. 51 — af Abbé Voglers „Pieces de Clavecin faciles“, Stockh. [mellem 1793-99].

Nr. 53, 60, 63, 107, 108, 130 b — af Afzelius' „Afsked af Svenska Folksharpan“, Stockh. 1848.

Nr. 57, 72, 116 — af „Svenska Folkvisor“ med Guitarre-Accomp., Stockh. 1839, hos J. C. Hedbom.

Nr. 58 — af „Iduna“, 3die Hefte, Stockh. 1812.

Nr. 59, 65, 76, 78, 97, 105, 106 — af Maria Frykholms „Folkvisor från Vermland“, Stockh. 1854.

Nr. 71, 87, 89, 91, 92, 144, 148 b — af „Svenska Folkvisor och Folklekar... för Guitarre“, Stockh. [1847], hos Abr. Hirsch.

Nr. 73 b, 79 b, 83, 88, 95, 96, 156, 159 — af Rich. Dybecks „Svenska Visor“, 2 Hefter, Stockh. [1847].

Nr. 74 — af „Glada sånger vid Pianoforte“, 1ste Hefte, Stockh., hos Caron & Lundquist.

Nr. 77 — af „Melpomene. Tolf Sånger med Guitarre-Acc.“, Stockh.

Nr. 81 — mundtlig ved Guldsmedmester G. Wettergreen fra Skien, omtrent 1845.

Nr. 102 — mundtlig ved Landskabsmaler Gurlitt, omtrent 1845.

Nr. 109 — mundtlig ved en „Dalkulla“, Helene Agnesdatter fra Hedeby, 1855.

Nr. 118 — af A. J. Ståhls „Filikromen“, 3die Saml., Stockh. 1852.

Nr. 128, 130 a, 132-134, 138, 139 — af Rich. Dybecks „Svenska Vallvisor och Hornlåtar“, Stockh. 1846.

Nr. 145, 146 a, 148 a, 169-209 — af [O. Ahlströms] „Traditioner af Svenska Folk-Dansar“, 4 Hefter, Stockh. 1814-15.

Nr. 153-155 — skriftlig ved Cantor E. C. Crone, 1857.

Nr. 215 — af Th. v. Wedderkops „Bilder aus dem Norden, gesammelt auf einer Reise nach Dänemark u. Schweden“, 2 Dele, Oldenburg 1845.

Nr. 222 — af R. Dybecks „Svenska Gånglåtar“, Stockh. 1847.

Nr. 223 — af det svenske Tidsskr. „Svea“, 1ste Hefte, Upsala 1818.

B. Texternes Kilder.*)

Nr. 1-3, 6-13 a, 14-19, 21-27, 30-32 b, 37-39, 41, 46-49, 52, 55, 61, 73 — af Geijers og Afzelius' „Svenska Folkvisor från Forntiden“, 3 Bind, Stockh. 1814-16.

Nr. 4, 75, 82 — af samme skrevne Hefte som Melodierne, 1845.

Nr. 5, 35, 36, 62 — efter de forskjellige Optegnelser hos Geijer og Arwidsson.

Nr. 13 b, 20, 28, 29, 33, 40, 42, 54, 56, 64, 81, 117, 145, 158, 160, 164, 165, 167, — af Arwidssons „Svenska Fornsånger“, 3 Dele, Stockh. 1834-42.

Nr. 34, 66 a, 67, 69, 70, 84-86, 94, 103, 113-115, 122, 126, 127, 135, 150, 151, 157 — af Rich. Dybecks „Runa“, et Hefte-skrift, Stockh. 1842-50.

Nr. 43 — efter den svenske Psbg. fra 1695 og J. L. Runebergs „Förslag til Svensk Psalmbok för de Evang. Luth. Församlingarne i Storfurstendömet Finland“, Örebro 1858.

Nr. 44, 66 b, 90, 119, — af G. Djurklous „Ur Nerikes folkspråk och folklif“, Örebro 1860.

Nr. 45, 68, 142 — af Nicolovius' (o: Prof. Lovéns) „Folklivet i Skytts Härad i Skåne vid början af detta århundrade. Barndomsminnen.“ Lund 1847.

Nr. 50 — af J. G. Carléns Udg. af „Bellmans samlade Skrifter“, Stockh. 1855-60 (endnu ikke sluttet!)

Nr. 53 — efter Afzelius' „Afsked af Svenska Folksharpan“, Stockh. 1848, og Arwidssons „Svenska Fornsånger“.

Nr. 57 — af „Svenska Folkvisor“, Stockh. 1839, hos J. C. Hedbom.

Nr. 58 — af „Iduna“, 3die Hefte, Stockh. 1812.

Nr. 59, 65, 76, 78, 97, 105, — af Maria Frykholms „Folkvisor från Vermland“, Stockh. 1854.

Nr. 60, 63, 130 b — af Afzelius' „Afsked“.

Nr. 71, 89 — af „Svenska Folkvisor och Folklekar... för Guitarre“, Stockh. [1847], hos Abr. Hirsch.

Nr. 72 — af „Vald Samling af Svenska Sångstycken“, Upsala 1840.

Nr. 74, 116 — af „Glada Sånger vid Pianoforte“, 1ste Hefte, Stockh., hos Caron & Lundquist.

Nr. 77 — af „Melpomene. Tolf Sånger med Guitarre-Acc.“, Stockh.

Nr. 79 a-b, 83, 143, — af Rich. Dybecks „Svenska Visor“, 2 Hefter, Stockh. [1847].

Nr. 80, 87, 98-100, 104, 110, 111, 152 — af Rich. Dybecks „Svenska Folkmelodier“, 1ste—5te Hefte, Stockh. 1853-56.

Nr. 109 — mundtlig (s. foran S. 191).

Nr. 118 — af A. J. Ståhls „Filikromen“, 3die og 4de Saml., Stockh. 1852-53.

Nr. 146 — efter Åhlström og Arwidsson.

Nr. 148 a — af Åhlströms „Traditioner af Svenska Folk-Dansar“, 4 Hefter, Stockh. 1814-15.

Nr. 153-155 — efter skriftlige Meddelelser af Cantor C. E. Crone, sammenlignede med Arwidsson, 1857.

Nr. 156 — af „En vald samling Svenska Folkvisor, Folkdansar och Folklekar“, Stockh. 1853.

Den for Visernes Følge lagte Plan har ogsaa i dette Bind lidt noget Skaar, da jeg ikke har villet udelukke Melodier, hvorpaa jeg for seent er bleven opmærksom til at give dem den retteste Plads; imidlertid ere Afbrydelserne i Ordenen kun meget faa. Den første Række danne de gamle Eventyrviser om Bjergkongen, Havfruen, Nøkken, Lindormen, Kæmper, „Vallpigan“ og „Qvarnpigan“, der bliver Dronning, o. s. v. (Nr. 1—37, 62); derefter komme Legender og andre aandelige Viser (Nr. 38—45, 59); nyere Viser (dog derfor ikke nye), enkelte derimellem af bekjendte Forfattere, ligesom nogle af de nærmest foregaaende, men skrevne til Folkemelodier (Nr. 56—58, 60—61, 63—114); Skjemteviser (Nr.

115—120); „Vallvisor“ og „Hornlåtar“ (Nr. 121—141); Sang- og Dands-lege (Nr. 142—168); Dandse (Nr. 169—220); et Par „Gånglåtar“ (Marscher) og et laplandsk Musikstykke (Nr. 221—223).

Nr. 1 og 2. Sidestykket til disse Viser findes under Nr. 17 i mine „Danske-“ og under Nr. 8 i „Norske Folke-S. og Mel.“

Nr. 3. Sagnene fremstille Havfruen snart som et velgjørende, snart som et forræderisk Væsen. Synet af hende bebuder Sømanden Storm og Ulykke. Fiskerne paastaae ofte at see hende i Solskinnet, naar en tynd Taage ligger over Søen, siddende paa Vandfladen og rede sit lange, gule Haar med en Guld kam, eller at drive sin snehvide Hjord op paa

*) Det enkelte Vers til flere Melodier har samme Kilde som disse, naar ikke Andet er bemærket.

Holmene og Strandbredderne for at græsse. Havfruen viser sig ofte som en ung, skøn Jomfru, skjælvende af Kulde, ved de af Jægerne eller Fiskerne antændte Baal, for at vække Medlidenhed og Elskov. Mennesker, som drukne og ikke gjenfindes, menes at være blevne indtagne i Havfruens Boliger. (Geijer og Afz., III. S. 148).

Nr. 4 og 5. Om de mange, endnu ikke af Folketroen opgivne, forunderlige Væsener, der ikke lidet bidrage til, saa at sige, at holde Phantasien vaagen, og til hvis Tilværelse saamangen skøn Folkedigtning knytter sig, at man et Øieblik kunde fristes til at beklage, at Oplysningens stærke Straaler vel omsider ville fordrive dem fra deres Tilholdssteder — næres den Forestilling, at de engang i en stor Strid ere blevne overvundne og forviste til Ophold paa visse Steder indtil Dommedag. Saaledes boe Havmanden, Havfruen og Nøkken i Havet samt større Søer og Floder; Strømkarlen, der ligesom Nøkken er en Musikens Genius, i de mindre, af Vandfaldene dannede Strømme; Bjergtrolden i Bjergene; Elvefolket i Lundene. Alle disse Væsener skulle engang „forløses“.

Nøkken viser sig i mange forskellige Skikkelser. Snart sidder han om Sommeraftenen, gyngende paa Vandfladen, som en liden, smuk Dreng med gule Lokker og en rød Hue paa Hovedet, spillende paa en Viol, eller med en Guldharpe i Armen, hvorpaa han udtrykker sin Længsel efter Forløsning; snart viser han sig over Vandet som en smuk Mand, medens han forneden er som en Hest; ogsaa sees han som en gammel Gubbe med nedhængende Skjæg (Geijer og Afz., III. S. 127). I Dybeks „Runa“ f. 1844, S. 76, fortælles om en Mand, som saae „Strømkarlen“ sidde paa en Steen ude i Elven, medens han uophørlig sang: „Jeg haaber, at min Forløser lever end!“ (slg. Afz. „Afsked“, Anm. S. 60—61).

Texten til Nr. 4 er tydeligt nok kun et Brudstykke; men jeg har desværre ikke Mere.

Nr. 5 a-b. Texten efter de forskellige Opskrifter hos Arwidsson og Geijer. Saaledes har jeg oftere benyttet flere foreliggende Optegnelser af samme Vise*). Det danske Sidestykke til denne Vise staaer i Nyerups „Viser fra Middelalderen“, I. S. 326.

Nr. 7. Vers 33 efter Nr. 13 hos Geijer. Det første Omkvæd „Uti lunden“ har jeg ombyttet med „Uti løndom“ (slg. Geijer, III. S. 76), der ogsaa stemmer med Omkvædet i de tilsvarende Viser i „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 27 a og 27 c.

Nr. 9. En Optegnelse paa Færøisk ved Rask findes hos Geijer, I. S. 86.

Nr. 10. En meget udbredt Sang, ogsaa kjendt i Skotland og Irland.

Nr. 12 og 13 a-b. Linden spiller en betydelig Rolle i Trylleviserne,

og betragtes af Almuen som hellig. Elver, Nisser, Lindorme søge derunder deres Bolig. Det er ikke godt at opholde sig under Linden efter Solens Nedgang. I Linden, ligesom i Lindormen, skjuler sig ofte en forvandlet Jomfru, Prinds eller Prindsesse, hvis Fortryllelse kun kan hæves ved Mod og Kjærlighed. Lindormen betragtes saaledes meest som et godt Væsen, og maa ikke forblendes med den i Sagaerne ofte forekommende, lede Orm, der f. Ex. omslyngede Herrauds Datters, Thoras, Jomfrubuur.

Nr. 16. Synges overalt i Sverrig med næsten samme Mel., og er en af Almuens meest yndede Viser.

Nr. 18. Ved den Sangen indledende Fortælling faaer en af mig tidligere foreslaaet Udførelsesmaade af vore gamle nordiske Viser et historisk Støttepunkt, eller dog en stærkere begrundet Berettigelse; thi fra at begynde en Sang med Tale er ikke noget stort Spring til at afbryde den med Tale, og derefter igjen at fortsætte den (slg. „Melodier til fædrelands-historiske Digte“, 1840, S. VIII, og „Marsk Stig, dansk Folkeviser fra det 13de Aarh.“, ved Sv. Grundtvig, med Melodier af A. P. B., 1861, S. 17).

Nr. 19. „Gror“ i Omkvædet bet. at groe til; siges ogsaa om Saaret, som læges. Mening kan da være, at ligesom Søen (Havet) aldrig groer til, saaledes læges heller ikke Hjertets store Saar, medens derimod det mindre Vand groer til, og mindre Saar læges. Omkvædet i den tilsvarende danske Vise: „Men Søen gaaer under“ eller, som det ogsaa er meddeelt mig: „Men Skoven groer under“, er da rimeligviis en Misforstaaelse af det oprindelige i den svenske Vise.

Nr. 20. Visens Begyndelse liig Nr. 72 i „Danske Folke-S. og Mel.“

Nr. 24. Har Liighed med Nr. 64 af „Danske Folke-S. og Mel.“

Nr. 25. Undertiden kan en bedre Læsemaade for enkelte Steder i de svenske Viser findes i de danske, og omvendt. Slg. saaledes 5te og 8de Vers i nærværende Vise med 15de og 19de Vers i Nr. 2 af „Danske Folke-S. og Mel.“ (s. ogsaa sammesteds S. 277, Anm. til Nr. 45). Geijer har nemlig i 5te og 8de Vers: „de fagreste djur“.

Nr. 26. Geijer har baade „riksfången“ og „rika fången“. Jeg har bestemt mig for det Sidste, i Overensstemmelse med den tilsvarende danske Vise.

Derved, at mange Viser ikke ere optegnede efter Foresyngen, men efter Foresigen, eller ogsaa meddeelte i unøiagtige Opskrifter, ere indkomne mange Forstyrrelser i Ordstillingen, for faa eller for mange Stavelser, manglende Optakter o. s. v. Herpaa maa hjælpes med Varsomhed, naar Texterne skulle kunne synges uden at gjøre Vold paa Melodieformerne. Optakten i en Melodie kan ofte undværes, men tidt er den saa betegnende, at en tilsvarende Stavelse bestemt fordres. Dette føler ogsaa Folket og sætter derfor et betydningsløst Ord til for Optaktens Skyld, eller for at fylde Linien efter Melodiens Toner, som f. Ex. et „Saa“ eller „Da“, især

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, S. 271.

det ved Versets Begyndelse saa ofte forekommende „Og“, eller et overflødig Stedord.

Nr. 28. Burde maaskee først være optaget mellem de for et følgende Bind bestemte finske Sange; men som saa nær beslægtet med Nr. 27 har den vel her en ikke uberettiget Plads.

Nr. 29. Til denne og de to foregaaende Viser havestilsvarende skotske.

Nr. 30. Den meget usædvanlige Forandring af Mellemomkvædet forekommer ogsaa i Nr. 38 af „Danske Folke-S. og Mel.“

Nr. 35. Texten efter Geijer med Benyttelse af Arwidssons Opskrifter. — Omkvædene ere vistnok ofte utydelige, vel ogsaa meningsløse, naar de enten ere laante fra andre Viser blot for Melodiens Skyld eller forkvaklede af Misforstaaelse*); men ofte ere de at betragte som Gaader, der ved deres mystiske Dunkelhed lokke Phantasien, og hvis Løsning undertiden ligger overraskende nær.

Nr. 36. Texten, som den foregaaende, efter Geijer og Arwidsson.

Nr. 37. Vänge har ligget ved „Malmskogen“ i Østergothland, hvor der gaae flere Sagn om den i Visen omhandlede Begivenhed. En Brønd, som endnu 1763, ifølge et gammelt Haandskrift, kaldtes „Vänge brunn“, siges at være fremsprungen paa det Sted, hvor Jomfruerne bleve myrdede. I Egnen deromkring, især ved en gammel Smedie, som ligger i Skoven, skulle disse Piger vise sig hver Midnat (Geijer og Afz., III. S. 193).

Nr. 38. St. Staffan (s. Anm. til Nr. 39, S. 49) havde sit stadige Ophold i Helsingland, hvorfor han er bleven kaldet Helsinglændernes Apostel. Hos Almuen lever endnu mange Sagn om hans Reiser i Landet. Først skal han have nedsat sig i Trønø, nu Annex til Norrala. Herfra gjorde han sine Udflugter ved Solens Opgang. Han tog da fra Norrala til Arberaa. Der hvilede han Natten over; og da St. Staffan paa sine Farter havde fem „Foler“ eller Heste med sig, har dette Sogn optaget en Hest i sit Sognesegl. Fra Arberaa fortsattes Reisen til Jerfsø og saa videre gjennem hele Helsingland. Inden en Uges Forløb kom han tilbage til Norrala. En Deel Byer have Navn efter ham, som Stafaaker, Stafsaeter, Stafasund m. fl. St. Staffan havde de første christne Læreres almindelige Skjæbne, han led Martyrdøden. Paa en af sine sædvanlige Reiser blev han ihjelslaet i en Skov, som adskiller Helsingland fra Gestrikland og nu kaldes Tønnebro Heden. Han skal da have været 65 Aar gammel. Efter hans egen Spaadom blev hans Liig ført hjem til Norrala paa en utæmt Fole. Over hans Grav byggedes et lidet Træcapel, som endnu, rigtignok istandsat, staaer i det østre Hjørne af Norrala Kirke-

*) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, S. 272.

gaard, og er af Almuen holdt høit i Ære. Paa Grund af Navneliigheden med den i Apostlernes Gjerninger omtalte Martyr Stephanus har Almuen valgt St. Stephansdag (2den Juledag) til St. Staffans-Festen, ved hvilken nærværende Vise fra gammel Tid er bleven sunget i alle Sverrigs Provindser, navnlig i Helsingland. Den bruges paa lignende Maade som Mai-visen (s. „Danske Folke-S. og Mel.“, S. 279, Anm. til 99; slg. Nr. 114 i nærværende Samling). De første 5 Vers danne en staaende Begyndelse; de andre Vers varieres af de forskjellige Sangere, som deri opregne deres Ønsker for det Huus, udenfor hvilket Skaren standser, og udbede sig en god Modtagelse. Det betragtes som stridende mod Gjæstfriheden at lade „Staffansmændene“ længe synge udenfor Huset og ikke byde dem ind. Skeer det imidlertid, synge de:

Sitta vi längre utanför er vägg,
Så fryser det is uti vårt skägg.

Ved Gilderne drikke Helsinglænderne en Mindeskaal for deres Helgen („St. Staffans kanna“), og da han tillige betragtes som Patron for Hestene, gjør Almuen paa denne Dag deres Heste til gode med bedre Foder, hvorved de hele Aaret skulle bevares mod Ulykke (Geijer og Afz., III. S. 206 og flg.).

Nr. 39. Angaaende Melodiens Toneart henviser jeg til den i „Danske Folke-S. og Mel.“, S. 275, Anm. til Nr. 24 a, gjorte Bemærkning, og tilføier endnu, at man, uden at tillægge „de græske Tonearter“ det Fortrin, som nogle Musyklærde have gjort, dog, ved at følge den Anviisning til Harmoniesering, som disse Tonearter (Scalaer) selv give, vil kunne ledes til Accordforbindelser, der ved deres Eiendommelighed give disse gamle Melodier en vis alvorlig, ligesom al Flitterstads forsmaaende Charakter, der, afvigende fra den dagligdags og gjængse, just derved er bleven befunden at være af saa god Virkning i Choralen, idet man vilde forbeholde Kirken en egen, fra den verdslige forskjellig Musikstil. Men man er rigtignok under denne Bestræbelse ofte gaaet for vidt, og har paatvunget Psalmemelodier, der ikke taalte denne Behandling, Accorder, der ingen Sammenhæng have med Melodien og aldeles tilintetgjøre dennes Virkning.

Princippet for hiin Harmoniesering kan iøvrigt ganske simpelt fremsættes saaledes: Man anvende i Regelen ikke andre Accorder end dem, der kunne sammensættes af Scalaens Toner; men — hvor vort Øre gjør bestemt Fordring paa Indførelsen af en chromatisk Tone (hvorved jeg her forstaaer en saadan, der ikke ligger i Scalaen), der byder Velklang, som den første Lov for al Harmoniesering, at man opfylder denne Fordring. Saaledes ender man i den „phrygiske Toneart“ med en Dur-Accord, skjøndt Scalaen kun giver os den lille Terts til Grundtonen. Men i ethvert Tilfælde bliver der, hvor strengt end disse „græske“ Tonearter behandles, den store Forskjel tilbage mellem en saadan harmoniseret Melodie og gammel græsk Musik, at Grækerne, om de ogsaa havde et matematisk Begreb om

Toners Forbindelse til en Accord, dog ikke forstode at forbinde flere Accorder til en harmonisk Sats; og med Hensyn hertil har G. Weber fuldkommen Ret i at kalde saadanne Musikstykker moderne, „hvori kun en græsk Melodie, som en af de harmoniske Traade, er indflettet *). Men da Harmoniens Love ikke ere opfundne, men opdagede, og altsaa have existeret saalænge som Verden, og da „enhver Mel. er baseret paa en vis Følge af Accorder“ **), saa kan Harmonien ikke betragtes som et en saadan „græsk“ Melodie fremmed Element, men som et i Melodien hvilende Moment, der kommer til en større Berettigelse ved den harmoniske Behandling.

Nr. 40 b. „Ena“ i Omkvædet er maaskee en fra Dalsproget indkommen Provincialisme for „henna“ (henne), da **h** i denne Dialekt ofte udelades (s. Nr. 110).

Nr. 43. Denne aandelige Vise er digtet af en dansk Kvinde, hvis Navn i den danske Text (s. J. Holsts Psbg., 1645, og Brandt og Helwegs „Psalmedigting“) er angivet ved Versenes Begyndelsesbogstaver: Elle Annersdatter. Dette er bortfaldet ved Overførelsen i Svensk (Psbok 1695). Den kaldes „Nævervisen“, fordi Forf. skal have opskrevet den paa „Næver“, den yderste Bark af Birketræet. Snarere hidrører dette Navn fra den Maade, hvorpaa Visen tilfældigviis er bleven bekjendt i Sverrig, hvor der fortælles, at en „Vallflicka“ har opskrevet den paa Næver. I den nye danske Psbg. (1856) yttres den Formodning, at Forf. har været en Borger H. Hansens Hustru i Maribo, død 1643. Ps. findes baade i Kingos Gradual (1699) og Pontoppidans Psbg. (1742) med sin Mel., der dog er temmelig afvigende fra nærværende Optegnelse. Underligt nok er Melodien i Choralform gaaet over i de tydske Chbøger til Ps.: „Ach Gott, erhö’r mein Seufzen“, og derfra tilbage til Sverrig, og er optagen under Nr. 487 i Häffners Chbg. (slg. Lars Høgmarcks „Psalmopoeographia“, Stockh. 1736, S. 119 og 145; — Abr. Mankells „Berättelser ur Kyrkomusikens historia“, Stockh. 1841, S. 39).

Nr. 45. Meget Skjønt er opslugt af Tidens Bølger; men som det kan skee, at hvad der længe har været skjult paa Havets Bund atter ved den Bevægelse, hvori dette under Stormen bliver sat, kommer tilsyne, saa kan det vel ogsaa skee, at den Religiositet, som i tidligere Dage paatrykte Familielivet sit Stempel, igjen kan komme til at hellige vore Juleglæder og fremlokke de glemte Helligaftenstoner. Det ligger ikke længere tilbage i Tiden, end i Begyndelsen af dette Aarh., at Juleaften indviedes, især paa Landet, ved Afsyngelsen af Psalmer og aandelige Viser. Som Dette var Skik hos os, saaledes var det ogsaa hos vore Frænder paa den anden Side af Sundet. Nicolovius (s: Prof. Lovén) fortæller i sit ovenfor

*) „Theorie der Tonsetzkunst“ (2te Aufl.), IV. S. 160.

**) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Fortalen, S. VIII.

anførte interessante Skrift — hvori saa mange kjærligt bevarede Barndoms-minder med Aand og Følelse ere meddeelte — om Julens Høitideligholdelse i Skaane (S. 70), at „naar Bordet efter Maaltidet var afdækket, samledes Alle omkring det med deres Psalmebøger. Nu læstes først høit af Huusfaderen eller den Fornemste i Laget Aftenbønnen tilligemed flere Bønner og „Fader vor“; derefter blev sunget nogle Julepsalmer, og tilsidst læstes Velsignelsen.“ Iblant de dengang brugelige Sange meddeler Nicolovius den her optagne som en „gammel Levning fra fordums Tider.“

Nr. 47. Visen henføres til Erik d. 12te, der tilligemed sin Gemalinde og to spæde Børn døde under en Epidemie, som i Aaret 1358 hærjede Landet.

Nr. 50. Mel. menes at være componeret af Gustav Dyben, der blev Capelmester efter sin Fader Andreas D., som kom til Sverrig 1624. Troligt, at det er den gamle Text, som Bellman har omarbejdet (s. Afz. „Afsked“, S. 104). Mel. er meget udbredt. Hos Arwidsson (III. S. 459) findes den til følgende Vuggevise:

∴ Vyssa, lulla, litet barn,
För en liten kaka! ∴ |
Kan jag ingen kaka få,
Skall jag låta vuggan stå,
Låta barnet gråta! *)

Nr. 51. Maaskee ogsaa componeret af ovennævnte G. Dyben. Den blev brugt ved Feltmarskalken Stenbocks Begravelse (s. Abr. Mankells „Sverriges Tonkonst“, Stockh. 1853, S. 117). Til denne Mel. skrev Geijer sin Sang „Viken, tidens flyktiga minnen“ ved Mindefesten for Carl d. 12te, den 30te Novbr. 1818.

Nr. 52. Et Brudstykke af Visen om den svenske Major Malcolm Sinclair, der d. 19de Juni 1739 blev myrdet efter den russiske Regjerings Anstiftelse, i Nærheden af Breslau, paa Hjemreisen fra Tyrkiet, af en Baron Küttler. Just i disse Dage (Septbr. 1861) indeholder „Helsingborgposten“ en interessant Beretning om en Arv paa 4 Millioner svensk Rigmønt i rede Penge foruden nogle Fideicommiss-Eiendomme, der tilfalder Arvingerne efter en af M. Sinclairs Efterkommere, som forlængst er død i det engelske Grevskab Caithness. For over 40 Aar siden have disse Arvinger, af hvilke Nogle boe i Sverrig, Andre i Danmark, søgt ad Rettens Vei at gjøre deres Fordringer gjældende, men først nu skal der være Udsigt til en Afgjørelse.

Nogle lempelige Forandringer i Visens Text, for at give dette Brudstykke Selvstændighed, ere antydede ved Klammere. Mel., meget ældre end Texten, siges, efter en Bemærkning i J. N. Ahlstrøms „300 Nor-

*) Paa Dansk i Thieles „Danske Folkesagn“, III. S. 128, Kbh. 1820.

diska Folkvisor“ (Nr. 52), at være komponeret af Lully. Jeg veed ikke, hvorpaa denne Formodning grunder sig. Den er tidligere bleven brugt til en af de for et halvandet Hundrede Aar siden saa almindelige Hyrdeviser om Phyllis, Daphne o s. v., og som begynder: „En Celadon gaf frogderop“; ligeledes findes den anført til en Dandseleg fra Østergothland hos Arwidsson (III. S. 279), og Bellman har benyttet den til de 3 Elegier under Nr. 6 i sine „Sånger“.

Nr. 53. En fuldkommen historisk Vise, der forklarer sig selv.

Nr. 54. Denne Sang, hvori der aander en begejstret Fædrelandskjærlighed, men tillige et vildt, krigerisk Mod, der dog føler sig i en god Sags Tjeneste, skal være digtet af den svenske Feltmarskalk Magnus Stenbock, og bærer ogsaa Præget af en Kriger-Charakter, som hans, førend han ved Altonas Brand (1713) gav Sangens „Frukten ej hvarken mord eller brand“ en Fortolkning, hvorved han skjændede sin Krigerære. Han var født i Stockholm 1664 og døde, som dansk Krigsfange, i Castellet 1716. Hans Liig førtes til Sverrig (slg. ovfr. Anm. til Nr. 51).

Baade Text og Mel. skyldes Pastor H. O. Sundelius, som i Aaret 1776 lærte den paa Grensholmen i Østergothland af sin Morfader, Olof Hjelm, der var født 1698, og fortalte, at Kong Carl d. 12te pleiede, inden han begyndte et Slag, at lade sine Tropper først afsynge Psalmen „Vor Gud han er saa fast en Borg“ og derpaa „Stenbockens Marsch“.

Nr. 55. Har i den Stockholmske Udg. fra 1752 følgende Overskrift: „Hönsgummans Visa, som han söng för sig sjelf i Hönshuse, på Herregålen, när sista kalase var.“

Nr. 56. Vallenius har skrevet Visen til Ps. Mel.: „Den signede Dag, som vi nu här se.“ Ogsaa den her optagne Mel., hvormed den i senere Tid er bleven sunget, er langt ældre, end Texten (s. Afz. „Afsked“, S. 100).

Nr. 57. En gl. Mel., der horer til „Ostgöta“- eller „Finspångs-Visan“:

O, Østergöthland och Finnesspångalän,
Du krona bland Svea-länder andra!

(s. Afz. „Afsked“, S. 99—100). Melodien blev bekjendt i en større Kreds fra den Tid, da Fryxell med de af ham digtede Ord optog den i sit Sangspil „Vermelands-Flickan“.

Nr. 58. Mel. er en Folkedands, der kaldes „Neckens polska“. Forresten bære ogsaa andre „Polskor“ samme Navn (s. Nr. 211 i nærværende Saml.). Til Nr. 58 slutter sig imidlertid følgende Notitse af Afzelius (s. „Sago-Häfder“, 2den Deel, S. 152): „Vill någon lära spela viol af Necken, så må han gå ned till sjö- eller flodstranden, der Neck hörts spela, och ofra åt floden ett svart lamm. Då kommer Necken glad upp

ur djupet, sitter ledigt gungande på vågen med sin viol och säger, i det han stämmar: „Stäm emot!“ — Då skall lärlingen stämma efter den anslagna tonen och sedan spela med, när Necken spelar. Det spörjas sedan vida, och spelmannen blir gäten, det är, beryktad öfver allt landet. Sådanna spelmän bedraga ofte folket med tillgjordt raseri, då de med krampryckningar kasta sig på golfvet och spela förtvifadt, tilldessa fragda kommer ur munnen; då skyndar någon välmenande med en knif och afskär på en gång alla strängarna på violen. Dette tros vara det enda sätt, hvorpå mannen kan räddas från döden. Men den polska, han lärt af Neck, må han aldrig sedan spela, emedan, om han en gång begynner henne, kan hon icke slutas på annat sätt, än här nämndt är. Förbarmar sig då ingen öfver honom, så spelar han sig till helvete Ännu finnas spelmän, som föregifva sig hafva lärt af Necken. I Småland, icke långt från Vetterns strand, skall en gård finnas, benämd Neckaryd deraf, at sådana lärda spelmän bott der af urminnes tider. Sist lefde der fyra bröder af denna spelmansslägt, som kallades Neckar, och söktes af långväga boende till bröllopp och gillen. Deras farfader säges först hafva spelat den polska, som nu allmänligen spelas och kallas Neckens.“

Nr. 60. Texten skreven til en gl. Folkemelodie. Den er nu en meget udbredt Vise, hvormed Afz. siger, at „den skal synges af Landsbyens Sangere og Sangerinder, saalænge Græsnelliken voxer paa deres Enge“ („Afsked“, S. 88).

Nr. 62. Mel. optegnet 1844 af Philologen Carl Säve efter den over 70 Aar gamle Provst Gustafsons Foredrag, saaledes som Denne havde hørt den i sin Ungdom i Martebo Sogn paa Gulland (Dybecks „Svenska Folkem.“).

Nr. 63. Visens egentlige Hjem er Norge og de Norge fordum tilhørende Provindser (Afz. „Afsked“, S. 83).

Nr. 71. Uagtet megen Forskjellighed minder denne Mel. om den engelske Nationalsang „God save the king“.

Nr. 73 a-b. Af denne Visens 105 Vers har jeg kun givet 19; thi saa yndet som den end er i de skandinaviske Lande, synes mig dog dens Indhold ikke at staae i Forhold til dens Længde.

Nr. 74. Om ogsaa denne Vise tilligemed dens Mel. skulde være temmelig ny, har den derfor en ikke mindre berettiget Plads mellem Folkviser; thi Folket har ved sin Tilegnelse af den erkjendt den som udsprungen af dets Aand; og den svenske Folkeaand kan vist ikke, i Retning af det Yndige, paa en sandere Maade aabenbare sig, end i nærværende Vise.

Nr. 77. Skal tidligere være sunget til en Dandseleg i langsomt Tempo, karakteristisk for Dalkarlens Sindighed og Ærbarhed. C. Säve har optegnet Texten (det 1ste Vers), som han hørte den i Orsa Sogn i Osterdalarne, saaledes:

Kristallen dänn fina	Ajt i issu'-jan ⁴⁾ bim ⁵⁾ .
Summ solä mänd stjina,	Ack umm ui kum til älskogs, Blamma! ⁶⁾
Summ stjärnurna blanka ¹⁾ i stjin;	Umm du uäri uännen männ ⁷⁾ !
Ig uet ²⁾ av en' ³⁾ flicka,	Åg allrakärästan maj ⁸⁾ !
Rätt ärlig äg kärlig,	Förr räda ⁹⁾ , räda rosur, färdjillande gullskrin.

(s. „Runa“, 3die Hefte, 1843, S. 40, og samme Skrift f. 1845, S. 21). Udtrykket „förgyllande skrin“ lader os henføre Sangen til den katholske Tid; thi ligesom Reliquier gjemtes i gyldne Skrin, saa lignes den Elskede ved et saadant, fordi hendes Hjerte indeslutter fromme Tanker og hellige Følelser (slg. A f. z. „Afsked“, S. 86).

Nr. 81. Mel. meget liig den til en finsk Leg (s. Arw., III. S. 323).

Nr. 82. Første Deel af Mel. liig den laplandske Dands under Nr. 181.

Nr. 83. En af den svenske Almues meest yndede Viser, hvis Text aarlig omtrykkes mellem Skillingsviserne.

Nr. 84. Vi træffe i denne skaanske Vise flere danske Ord, der, som saameget Andet i Skaane, tyde paa Landenes gamle Forbindelse.

Nr. 102. Landskabsmaler Gurlitt hørte denne Mel. under et Ophold paa Kullen. Flere Fiskerbaade laae paa en stille Aften i nogen Afstand fra hinanden paa Havet, og, som en Vexelsang, lød Mel. snart fra en nærmere, snart fra en fjernere Baad.

Nr. 103. Optegnet af C. Säve.

Nr. 109. Texten redigeret af Dr. Sturzen-Becker efter den Opskrift, som jeg fik af Helene (s. ovfr. S. 191).

Nr. 110. I Dalsproget udelades ofte h'et i enkelte Ord, medens det tilføies i andre, hvor det ellers ikke har hjemme.

Nr. 114 a-b. Blandt de mange fælleds Folkeskikke i Skaane og Danmark, især Sjælland, er ogsaa den „at føre Mai i By“ eller „ride Sommer i By“. I „Runa“ f. 1842 (2det H., S. 66—67) beskrives denne Fest saaledes: „Byens Ynglinger samle sig Aftenen førend d. 1ste Mai og gaae omkring fra Gaard til Gaard, med udsprungne Birkekviste i Haanden, og synge Visen. De have Kurve med for deri at samle de Gaver, der skjænkes dem, og som meest bestaae i Æg, der bruges til Pandekager ved det paafølgende Pintsegilde. Naar de blive godt modtagne, sætte de som et Lykønskings- og Taknemmeligheds-Tegn grønne Grene i Taget udenfor Døren. Da idetmindste en Deel af Visen ogsaa pleies at synges ved ovennævnte Gilde, kaldes den tillige „Pingstgilles-visa“ *).

¹⁾ Adjectiv. ²⁾ v foran en Vocal bliver til u; uet udt. i een Stavelse. ³⁾ ena. ⁴⁾ denna-här. ⁵⁾ bim o: By. ⁶⁾ Denne Opskrift har een Linie mindre, end den af mig optagne Text, ligesom den tilhørende Mel. ikke blot med Hensyn hertil er forskjellig fra den i nærværende Samling. ⁷⁾ männ o: min (Masc.). ⁸⁾ maj o: min (Fem.). ⁹⁾ Förr räda o: For røde.

^{*)} slg. „Danske Folke-S. og Mel.“, Nr. 99 a-b og Anm. dertil S. 279, og Nicolovius, „Folkklivet . . . i Skåne“, S. 126—130.

Nr. 121 og flg. „Valla“, „gå vall“ eller „gå i vall“, o: at drive (vogte) Kreaturerne paa Græsgangen (Norsk: gjæta). „Vallficka“ eller „Valkulla“ o: Pige, som vogter Kvæget (Gjætergjenta). „Vallhorn“ o: Luur (Gjæterhorn) o. s. v.

„Hornlåt“ o: Mel. for Vallhornet. „Låt“ er vel egentlig en Mel. uden Ord, men bet. dog ogsaa i nogle Landskaber Sang. I det Svenske haves foruden Låt følgende Benævnelser for Melodie: Lømming i Calmar-Lehn, Tuntuma i Vestergothland, Trall i Vestmanland og fl. a. Steder *).

Det svenske Hyrdefolk har flere eiendommelige Instrumenter, af hvilke Fingerhornet, der er forsynet med flere Huller, vel er det fornemste, ligesom det egentlig er det, hvorpaa disse „Vallmelodier“ udføres. Qvickhornet er dannet af et Horn, som under Stangning er faldet af et levende (qvickt) Kreatur. Dets Lyd tillægges en underfuld Virkning, især dersom Hornet er blevet taget, inden det er faldet til Jorden; naar det f. Ex. er blevet hængende i en Busk, eller løsnet uden at være faldet af Dyret. Spälapipan er af Pilebark, eller dreiet Træ, med 6 Fingerhuller, og anblæses fra den ene Ende. Herpaa spilles Viser og „Polskor“. Bjørnen synes meget godt om Spälapipan, men kan ikke lide Luren.

Ved disse „Vallvisor“ og „Hornlåtar“ føres man ind „i Hjertet af Folkelivet“, ind i det forunderligt rørende, eensomme, idylliske Liv, som leves i Sverrigs vidtudstrakte Skove. Flere af disse Melodier ville visse- lig blive betragtede med Ligegyldighed af Den, hvis Phantasie ikke af dem kan lade sig hendrage; medens de for Andre maaskee ville blive nogle af de kjæreste i Samlingen.

Nr. 124. „Melodien uppenbarer, att ock skilsmässan från skogen har sin smärta. Mödorna kunna, såsom glädjen, bli förtrogna, dem man med tårar i ögonen säger farväl.“ (Dybecks „Svenska Folkmelodier“, Anm. til Nr. 13.)

Nr. 126. Hyrderne siger i Dalsland at „låla“, naar de synge i Skoven deres „Vallvisor“.

Nr. 127. Visen fortsættes, indtil alle Ugens Dage ere nævnede, og den Svarende har opgivet Mødestedet for hver Dag.

Nr. 130 a-b. En „Vallgosse“ og en „Vallficka“ havde et Barn sammen. De skjulte det i Skoven i en Vugge af flættede Vidier, som de hang op i en Birk. Da de Begge vare Tjenende, skiftedes de til at passe det, og underrettede hinanden om den Lilles Tilstand saaledes, som Visen beskriver. En Aften vare de samlede i Skoven. Knøsen tog nogle friske Grankviste og dannede deraf en Maatte, hvorpaa de Begge knælede, læste en Bøn, og ansaa sig derved for sammenviede. Men dette Forhold opdagedes

^{*)} „Runa“, 3die H., 1843, S. 39.

af en Herremand, der rørtes over Parrets Troskyldighed og fik Pagten bekræftet ved Vielse af en Præst. (Dybecks „Vallvisor“, S. 11.)

Nr. 134. Da Gubben skulde drive (köra) Køerne paa Græs, blev Bjældekoen borte for ham. I Frygt for, at Nogen i Skoven skulde „have faaet at bestille“ med Dyret (herved sigtes rimeligviis til „Skovfruen“), begynder han at kalde høit paa det. Og nu høres Bjælden „langt borte i Fjeldet“. — Visen hentyder paa den almindelige Mening, at „Vallsyslen ikke er Gammelmands Dont“. Ogsaa siger et Ordsprog: „Intet många hemma, när bonden sjelf går vall.“ (Dybecks „Vallvisor“, S. 27.)

Nr. 136 og 137. Disse to „Hornlåtar“ havde Nicolovius hørt i sin Barndom af en Fæhyrde, der var Virtuos paa „Värahorn“ (Vederhorn), og gik omkring i Byerne for at lade sig høre. Han valgte altid sin Plads midt i Gaarden med en Spand Vand ved Siden, hvori han altimellem neddyppede sit Instrument.

Nr. 138 og 139. De i Skovene ofte viddadskilte Hyrder have visse Signaler, hvormed de kunne spørge og svare hinanden angaaende bestemte Gjenstande.

I 8de Takt af Nr. 138 og de to sidste Takter af Nr. 141 ere med smaa Noder de Medlyd angivne, som Tonerne fremlokke i Skoven.

Nr. 142. De Legende fordeles parviis; to unge Mænd gaae syngende fra Par til Par og erholde af hvert et Pant, som siden indløses.

Nr. 143. En ældre Kone forestiller Moder til Pigerne (gymbrar). Efter at de unge Mænd ere gaaede ud i et andet Værelse, synger hun: „Och hade jag vinteren igen.“ Hun aabner nu Døren og synger: „Kom in jag gifver!“ Mændene svare (Alle for Een): „Jag gifver.“ Hun fortsætter: „Jag kan hitta“; hvorpaa hun indkalder en af de unge Mænd, der med et Buk henvender sig til en af Pigerne og frier. Er hun nu ikke Den, som efter foregaaende Aftale mellem Pigerne er bestemt for ham, saa drive de ham strax ud med Slag af deres Lomme-tørklæder, og han maa da forsøge sin Lykke paany. Moderen gjentager Sangen for hver Enkelt af Frierne, indtil Alle ere indkaldte, og hver har truffet den for ham bestemte Pige.

Nr. 144. Texten giver Anviisning til Legens Udførelse.

Nr. 145. En Person gaaer inde i Kredsen, med et brændende Lys i Haanden, som han holder hen for Ansigtet af de Omstaaende, idet han søger ved forskellige Fagter at faae dem til at lee. Den, som leer, maa erlægge Pant.

Nr. 147. De Legende stille sig i to Rader bag hinanden, hvert Kjøen i sin Rad, og vendte til samme Side. Mens den første Deel af Visen synges, bøie sig den Øverste i den ene Række og den Nederste i den anden til Høire og Venstre for at see hinanden. Under den anden Deel: „Ser du mej“ o. s. v. springe de To frem og dandse sammen, hvorefter

Den, som var øverst, stiller sig nederst, og Den, som var nederst, stiller sig øverst, hver i sin Række. Med de Næste i Rækkerne begynder Legen forfra og vedbliver saaledes, indtil Alle have dandset.

Nr. 148 a-b. Heri gjenfinde vi den hos os af ethvert Barn bekjendte Vise „Skjære, skjære Havre“. Et ulige Antal Personer (en overtallig Herre eller Dame) dandser rundt. Ved Sangens Slutning skynde de sig hver at finde en Mage. Den, som ingen faaer, maae give Pant.

Nr 149 a-b. Selskabet stiller sig Par ved Par i en Kreds og dandser rundt, medens 1ste Deel af Mel. synges. Ved dens Slutning brydes Kredsen, hver Knøs vender sig mod sin Pige og, medens 2den Deel synges, hoppe de med samlede Fødder mod hinanden, indtil Ordet „Hej“, hvorved Alle slaae i Hænderne og svinge sig omkring paa Hælene. Man begynder nu forfra igjen, idet man atter slutter Kreds, dog saaledes, at Knøsen gjør eet Skridt tilvenstre og Pigen eet tilhoire, saa at Parrene bytte Dandser og Dandserinde med hverandre. Dandsen fortsættes, indtil Alle ere komne tilbage paa deres første Plads.

Nr. 150. En Pige sidder paa en Stol inde i Kredsen, sorgende, med et Tørklæde i Haanden. De Dandsende syngede de to første Vers. Under det 2det Vers reiser Pigen sig, vender sig til en Knøs i Kredsen og synger 3die Vers; han synger det 4de, hvorunder de To dandse rundt i Kredsen.

Nr. 151. Denne forðum overalt i Dalarne og flere andre Steder, især i Norrland, bekjendte Bryllupdands har kun vedligeholdt sig i Mora Sogn i sidstnævnte Landskab. Den udføres ved Brulluppets Slutning, da Ungdommen alene parviis maa op paa „Stabben“, en til dette Brug opstillet Træblok. Saasnart Parret er kommet op paa Blokken, begyndes Visen og Dandsen. De To maa nu drikke af en og samme Kande eller Skaal (kappa); der raabes Hurra af fuld Hals under en Fanfare af Musikanterne, hvorefter et andet Par maa bestige Blokken. Under alt Dette staae to ældre Mænd Vagt ved Døren for at passe paa, at ingen af de unge Piger, der hver især altid parres med Den, til hvem hun antages at have et godt Øie, skal snige sig bort under Dandsen. Naar „Stabbdandsen“ er endt, stilles midt paa Gulvet et Kar med Drikkevarer, og Dandsen fortsættes omkring dette. Imellem hver Dands drikker Lauget, hvorfor der findes 5 til 6 Øser i Karret.

I Norge i Nordre-Gudbrandsdalen haves samme Skik, hvorefter den 3die Bryllupsdag kaldes „Stubbedagen“.

Nr. 152, 156, 158, 166 og 168 ere vist blot Viser til at dandse rundt efter.

Nr. 153. Hertil mangler Beskrivelsen; men Texten synes at tyde paa en munter Omskiftning mellem de dandsende Par.

Nr. 154. En Person staaer inde i Kredsen, og idet de Dandsende synges: „Här är den, som mig behager“, byder han (hun) En op til Dands. Naar Sangen er endt, bliver den Opbudne inde i Kredsen og opfordrer en Anden til Dands. Saaledes fortsættes.

Nr. 157. Der fortælles i en Egn af Søndre-Dalsland, at, da Böigdens unge Mænd vare komne i Vane med at besøge Staden om Søndag-Eftermiddag, fandt Pigerne paa denne Leg, til hvis Udførelse de kun behøvede een Knøs. Pigerne stille sig nemlig i en Kreds, tage hverandre i Hænderne, som de holde noget i Veiret, saa at de danne ligesom et Buur med hvælvede Aabninger. En Pige, Duen, befinder sig i Buret, og Knøsen, Høgen, udenfor. Mens Pigerne synges de tre sidste Vers, flyver Høgen omkring udenfor Buret og skriger: „Kra, kra!“ Duen har altimellem vovet sig udenfor Buret; men endelig tages den af Høgen. Knøsen og Pigen træde nu indenfor Kredsen og dandse med hinanden, medens de Øvrige, som ogsaa dandse, synges det 4de Vers.

Nr. 160. Med 1ste Vers byder en Person en anden af modsat Kjøen op til Dands. Ved Versets Slutning træder den Første tilbage i Kredsen, og med næste Vers vælger nu den Opbudne sig en Dandser (Dandserinde). Saaledes vedblives, indtil alle Versene ere sungne.

Textens Mangel paa Sammenhæng viser, at Versene ere opstaaede Tid efter anden, rimeligviis ved Improvisation under Legen. Det er derfor troligt, at Versenes Antal, ligesom deres Indhold, er hoist forskjelligt paa de forskjellige Steder (slg. „Norske Folke-S. og Mel.“, S. 156, Anm. til Nr. 36).

Nr. 161. Selskabet deler sig parviis og bevæger sig i en stor Rundkreds, Par efter Par. Indeni Kredsen befinder sig „Byril“, som hopper og svinger sig paa sin Maade. Naar Mel. een Gang er spillet, bytte Parrene om, saa at Pigen i det forangaaende Par tager Knøsen i det efterfølgende, og omvendt. „Byril“ søger herved at snappe en Pige, og lykkes det ham, bliver en anden Knøs „Byril“, som først maa hen og bukke for Spillemanden, hvorefter han indtager sin Plads i Kredsen, og Dandsen begynder forfra. Ogsaa Pigerne kunne være „Byrilar“.

Nr. 162. Legen forestiller Meden paa Isen og udføres af 3 Personer. Den Ene er Fisker, de to Andre Købere. Under de forunderligste Krumspring og Fagter efterligner Fiskeren, hvorledes han hugger Hul paa Isen, sætter Mading paa Krogen, rykker i Medesnoren og trækker Fisken op. Idet han nu slaaer Armene sammen og klager over Kulde, gaaer han hen imod en af Køberne og spørger ham, hvad Slags Fisk han forlanger. Efter Svaret herpaa faaer Køberen en Ørefigen eller saakaldet „Mundfisk“; men kan han undvige Slaget og komme til at give Fiskeren et Dask, maa denne forsøge sin Lykke imod den anden Køber. Træffer Slaget, maa Den, som det ramte, begynde Legen forfra.

Nr. 163. De Dandsende udgjøre 4 Par, hvoraf hvert stiller sig i et af Værelsets Hjørner. De i Hjørnerne skraa for hinanden staaende Par dandse frem og, idet de mødes midt paa Gulvet, svinge de sig samlede om i en Ringdands, hvorpaa hvert Par dandser Gulvet rundt saaledes. at de, idet de standse, indtage hinandens Pladser. De andre to Par, som imidlertid have staaet stille, fortsætte Dandsen paa samme Maade. I denne Dands søge Parrene at overbyde hinanden i Hurtighed.

Nr. 164. En tilsvarende Leg fra Dalsland findes i Dybecks „Runa“ f. 1845, S. 18.

Nr. 165. Nogle Fruentimmer stille sig i en Række bag hverandre; den Forreste forestiller Enken. De gaae Stuen rundt, syngende det 1ste Vers. Enken standser nu foran en af Karlene og synger det 2det Vers. Karlen vælger sig en af Pigerne, og Parret slutter sig til Rækken. Derefter begynder Sangen forfra, idet Enken med sine Døttre gaaer videre, indtil hun har afsat dem alle. Til Slutning dandser hele Familien rundt.

Nr. 167. Den nærmere Beskrivelse af denne Leg savnes; men jeg forestiller mig dens Udførelse saaledes: Selskabet bevæger sig i en langsom Runddands indtil 3die Linie af 2det Vers, da hver især af Mændene rækker den udvalgte Pige Haanden, og Legen fortsættes under samtlige Pars Omdansen.

Endskjønt Texten til denne og andre Lege bestaaer af Repliker, der ere tildeelte forskjellige Personer, pleier dog Selskabet for den større Livligheds Skyld at deeltage i Sangens Udførelse. Men Pigerne maa naturligviis her i 2det Vers synges „gossen“, og Mændene i 3die Vers „gosse“.

Nr. 169 og flg. Intet andet Land har en saadan Rigdom af henrivende Dandsemelodier, som Sverrig. Men ikke blot Mængden, ogsaa Mangfoldigheden i disse Melodier, uagtet den fastholdte Rhythmus, er overraskende. Italienernes Tarantellaer og Spaniernes Boleroer ere viselig skjonne, men de have meget mere Eensformighed, end disse af en dyb Følelse gennemstrømmede Melodier. Nogle af dem have maaskee tidligere været Sangmelodier, til andre ere Viser digtede. Fra denne Kilde skal ogsaa Bellman have hentet et og andet Motiv til sine Melodier (s. Atterboms „Svenska Siare og Skalder“, 6te Deel, S. 54).

Harmonieseringen af Nr. 169—209 er efter Udgiveren af „Svenska Folkdansar“, O. Åhlström, med nogle, i det Hele ubetydelige Forandringer. Den nævnte Samling udmærker sig ved en god, ofte fortræffelig harmonisk Behandling. Åhlström var født d. 14de Aug. 1756 og døde d. 11te Aug. 1835 som Organist ved St. Jacobskirken i Stockholm. Det er ham, vi have at takke for Bevarelsen af de Bellmanske Melodier, som han efter Digterens Foredrag optegnede og udsatte saaledes, som de foreligge i den ældste Udgave. Ogsaa i andre Henseender har han virket særdeles befordrende for Musiken i sit Fædreland.

Nr. 193. Det er en gl. Skik næsten i hele Sverrig, at den Dands, hvormed man i Landsbyerne forlyste sig paa den første Bryllupsdag, begynder dermed, at Bruden træder frem for Præsten, neier, og byder ham op til en „Polska“; derefter henvender hun sig til Brudgommen og dandser den anden „Polska“ med ham. Den tredie dandses af Bruden og Præstens Frue. Under disse Dandse holder det øvrige Selskab sig roligt paa Bænkene; men derefter blive Parrene flere og flere, ja, inden kort Tid saa mange, at Spillemanden maa søge sin Plads oppe paa Bordet. Den første Dands af Præsten og Bruden kaldes i Vingaaker-Sogn „Höglorfven“, og har havt egne Ord, som nu vel ere forglemte. Navnet „Höglorf“ synes at være sammensat af to Ord, hvoraf det første tyder hen paa, at Dandsen udføres af de Fornemste i Selskabet; det andet Ords Betydning er det derimod vanskeligt at gjøre Rede for (Dybecks „Runa“ f. 1842, 2det Hefte, S. 65).

Nr. 211. Efter en ældgammel, hos Almuen indgroet Tro, kunne de, som dandse denne „Polska“, ikke ophøre dermed, førend Spillemanden har rørt ved dem. „Sådan är“, hedder det, „Necke-polskans magt.“

Nr. 213. Skal efter Sagnet have været en gammel Gubbes Yndlingsstykke, og i et heelt Aar efter hans Død have lydt fra hans Fiol, som Ingen havde nænnet at nedtage fra sit Som i hans lille Kammer.

Nr. 216. S. Anm. til Nr. 193.

Nr. 223. Om denne Mel. meddeler Capelmester Häffner*) i „Svea“ Følgende: „På 1780 talet kommo några Lappar med Renar til Stockholm. De befattade sig med at spå, hade trummor, pipor, och ett slags fiol, samt äfven ett instrument, som liknade Trumpet marin. Dessa Lappar besökte mig under sitt vistande i staden ofta, nästan hvar eftermiddag,

*) — födt d. 2den Marts 1759 i Ober-Schönau, död d. 28de Mai 1833 i Stockholm.

trakterades med Kaffe, Bränvin och Tobak, hvaremot de regalerade mig med spådom och musik efter deras sätt. Fingo de intet eller för litet till bästa, så bekom jag straffsånger. En af dem talade väl Svenska. De voro tvenne mans- och trenne qvinspersoner. All deras sång föreföll mig som improvisation, hvilken de beledsagade med olika åtbörder. Deras melodi var mer declamation, än långsam, än hastig; än declamerade en aldeles ensam, än alla tillsammans. Stundom gränsade denna mimiska declamation till det mest sublima. Den declamerande tycktes rasa, hans tal flög som ljungelden. I synnerhet var detta fallet, då han föll i en spådom om det tillkommande. Introductionen, som alltid rättade sig efter ämnet, var vid dessa tillfallen högst imponerande. En enda sjöng långsamt med accompagnement af deras instrumenter, men stundom blef sången flerstemmig. — Efter mycket besvär och upprepadt åhörande fann jag, att den harmoniska följderna af deras modulationer var ungefär sådan, som följande bilaga utvisar.“ Nu følger det her optagne Stykke, der er en af deres Introductioner til Sangene eller Declamationerne, hvis Metrum Häffner gjengiver i Noder med Ledsagelse af Accordfølger, lignende de i de sidste Takter anbragte. Häffner vedbliver: „Capellmästaren Naumann var den tiden i Stockholm och hörde dessa Lappar flera gånger. Sedan vi åhört dem och jag upptecknat egenheterna i deras modulation, sade han en gång med ifver: „„Sonderbar! — Rohe Nationen, die keinen Begriff von Musik haben, beschämen Musiker von Professjon.““ Om jag ej haft för mycken aktning för Naumann, skulle jag svarat med Reichardts ord*): „„Halbes Studium der Kunst entfernt von der Natur. Nur ganzes Studium bringt erst wieder der Natur nahe.““

*) Musikal. Kunst-Magazin, I. S. 6.

INDHOLD.

A ck, hör, du lilla vännen	Nr. 79b	Det var om en sommerqväl så sena	Nr. 99	Hvad är det för dag	Nr. 75
A ck, om jag dock hade mig vingar	107	Det var skön Rosamö	34	Hvarfrån kom du	28
A ck Vermeland, du sköna	57	Det var två såta vänner	61	Hvar har du varit så länge	27
A f hjertat jag dig älskar	83	Djupt i hafvet på demantehällen	58	Hvar har du va't så länge	29
A ldrahögst uppå himlens fäste	158	Dufvan flaxar i buren sin	157	Hvem skall denna skälerna hafva	151
A llt under himmelens fäste	87	Du har sörgit nu igen	104	Här kommer Simon i Sälle	164
B ehagar ungersven att tage sig en mö	144	E ja, mitt hjerta, hur innerlig	43	Höga berg og djupa dalar	154
B run han rider sig till jungfruns gård	35	En gång i bredd med mig	71	Hör, du sparfver lilla	81
B yril (Dands fra Dalarne)	161	En gång, men aldrig mera	105	I ngen dyrk och ingen nyckel	59
C arl den 12tes marsch vid Narva	51	En herredag i höjden	45	I ängslan jag sitter	106
D ands fra Aangermanland	214	En vacker vän har jag utvalt	109	J ag fattig enka går och vandrar	165
D ands (almindelig)	207	En visa vill jag sjunga	44	Jag gick mig ut en aftonstund	94
D andse fra Calmar	201, 211	F aren väl, so väl	124	Jag gick mig ut om en aftonstund	167
D andse fra Dalarne	180, 185, 210, 212	F arid rätte uäl (Elfdalsmaal)	124	Jag gick mig ut åt rosande lund	132
D andse fra Lapland	181, 190	F arväl, min far! farväl, min mor	78	Jag har en vän, ja, om han än lefver	113
D ands fra Nerike	170	F iskårdansen (Bohuslehn)	162	Jag kommer väl åter	98
D andse fra Norrbotten	175, 195	F lickan gick på ängen och räfsade hó	96	Jag räcker dig min trogna hand	166
D ands fra Norrland	174	F lickor 'a vi, och flickor få vi	110	Jag ser dej, jag ser dej	147
D andse fra Smaaland	182, 198	F röken Adelin hon gånger sig i rosande gård	21	Jag ser uppå dina ögon	72
D andse fra Södermanland 177, 192, 193, 203, 216, 220		G ick jag ut i solegång	128	Jag tror, jag får börja	86
D andse fra Upland	197, 200, 219	G lädjens blomster i jordens mull	92	Jag unnar dig ändå allt godt	93
D ands fra Vermeland	215	G od afton i mitt julastånd	142	Jag var mig så liten	12
D andse fra Vestergothland 169, 171-73, 176, 178-79, 183-84, 186-89, 191, 194, 202, 204-6.	208	G od afton, om ni hemma är	114a	Jag vill gå vall	135
D ands fra Vestervik	199	G ubben skulle köra vall korna	134	Ja' minns ett bröllop i näste gaur	116
D ands fra Vestmanland	213	G ånglåt (Orsa i Dalarne)	222	Jungfrun hon sitter i gräset det gröna	150
D andse fra ubekjendte Steder	217-18	G ånglåt (Roslagen i Upland)	221	M ersti lilla	130a
D andse fra Östergothland	196, 209	H anar och hönor och kycklingar små	55	K lippings handskar jag dig gifver	168
D en ellebrand han brann så högt	152	H ar du sett någon skrabbu' get	133	K ommer du vall til månd'an	127
D e rosor och de blader	89	H ej, dunkom, så länge vi lefvom	118	K ong Fredrik i Danmark han satt på sin stol	53
D er stod två jungfrur i rosenlund	68	H errar och Förstar	49	K onungen han vaknade	32a-b
D er står ett träd på min faders gård	160	H err Hillebrand han talte till sin moder så	3	K onung Göstaf rider till Dahlarne	48
D et bodde en bonde vid sjöstrand	9	H err Magnus hann sadla sin gångare grå	22	K ristallen den fina	77
D et bodde en fru allt bredevid en å	20	H err Olof han sadlar sin gångare grå	23	K ung Carl den Tofte var en lång	52
D et bodde en fru allt söder under ö	19	H err Peder han for sig söder under ö	5a-b	K är Anders, kär Andersen min	66b
D et bodde en konung allt uti Engeland	10	H err Peder och liten Kerstin	16	L ammen har jag, ba' stora och små	122
D et gick en jungfru uti en hage	90	H err Äster tider sig der söder under ö	24	L appländsk muskstycke	223
D et suto två kämpar i Nordan fjäll	6	H illa lilla sitter i kammaren sin	8	L illa Carl, sof sött i frid	50
D et var den unga herr Peder	36	H illebrand tjente i konungens gård	7	L illa vallpiga, drag på dig små skona	131
D et var en gång en riddare	73a-b	H ornlåtar	136-141	L ill' Tofva hon tjente på konungens gård	46
		H vad jag har lofva', det skall jag hålla	80	L imu, limu, läima (Elfdalsmaal)	125

Lindo:men rinner sig åt forstugan in	Nr. 13a	Och konungen skulle till Nidingen fara	Nr. 42	Skön Anna hon går till sjöstrand	Nr. 11
Liten Kerstin hon går sig åt stallet in	26	Och konungen talte till hofmännen två	47	Som stjernan uppå himmelen	88
Liten Kerstin och hennes moder	14	Och kära mina hofmän	18	Staffan var en stalledräng	38
Liten Peder han tjena i kungens gård	63	Och liten Karin tjente	15	Stallbroder talte till stallbroder sin	30
Liten vallpiga hon tullade vall	31	Och låla, Kari, och låla mej	126	Stolts Margareta hade en fader så rik	2
Magdalena stod i grönan lund	40a-b	Och minns du, hvad du lofvade	79a	Stor Ola, lill' Ola	121
Marsch, bussar! gå på uti Herrans namn	54	Och när som flickorna de gifta sej	156	Sven Svanevit rider sig den vägen fram	25
Melodie til en Fiskersang fra Kullen	102	Och riddaren han talte til unga Hillevi	67	Svinherden satte sig på tufvan och sang	117
Mina getter gå i skogen	129	Och ungersven talte till kärestan sin	69	Så rider jag mig öfver tolf milan skog	66a
Mina tårår hafva runnit	108	Och ungersven växer båd' smaler och lång	146a	Så tager jag min bössa	4
Nu hafver jag sett	41	Och vi skall skära hafre, och hafre	148a	Så vilja vi begynna en domaredans	145
Nu komma våra pågar små	114b	Olof Adelin han tjente på konungens gård	65	Then Runeskript hon lyder allt så	39
När jag var en liten gosse	82	Om alla dessa bergen de voro utaf gull	33	Tu lu, kommer du än	130b
När jag var ett litet barn	70	Om Dagen i mitt arbete	91	Två vänner de gör ett par	159
Och bonden han körde till fureskog	115a-b	Om ja' en gång giftas skulle	112	Tänker dän, att ja' förlorader jär (Gullandsk)	103
Och flickan hon går i dansen	155	Om Michaelidagen	97	Ungersven han gick för sin herre att stå	64
Och gubben och gumman de hade en calf	119	Om sommaren sköna, när marken hon gläds	56	Ungersven växer båd' smaler och lång	146b
Och hade jag mig en fulltrogen vän	143	O, tysta ensamhet	60	Vill int' du, så vill' foll ja	149b
Och inte vill jag sörja	95	Pehr Tyrssons dottrar i Vänge	37	Å bäll int' du, så bäll föll ja (Dalarne)	149a
Och jungfrun gick sig åt ängen	85	Rättnu af mina blomstringsår	76	Åh Liss', åh kalvär, kumm	123
Och jungfrun gick åt killan	84	Se, så, så får du mej	153	Å janta å ja'	74
Och jungfrun hon gick till sjöstrand	17	Signa lilla tjente i konungens gård	13b	Å när jag kommer hen te mi' lillade Anna	111
Och jungfrun hon skulle sig åt ottesången gå	1	Sju år ha varit långa	101	Åttamäningen (Dands fra Dalsland)	163
Och katten låg på sängen sjuk	120	Skära, skära hafre	148b	Öfver allt, ofver allt på jorden	100
Och konungen red sig söder under ö	62				

RETTELSER OG TILLÆG.

Til 1ste Bind.

Pag. 17, 19de Vers: favr l. faver.

Nr. 40, 2det System, 2den Takt: læs

Nr. 42. I Fortegningen er glemt \flat for e; i 2den og 4de Takt sættes \sharp for e.
Pag. 105, 9de Vers: Sit l. Et.

Nr. 54, 6te System, 1ste Takt: læs

- 77. En denne meget lignende Mel. findes hos Arwidsson til Nr. 150 A, der er en Variant af den svenske Vise, af hvis tilsvarende danske Sidestykke jeg kun har de meddeelte Par Vers.
- 78. Som Anm. tilfoies: *) slg. „Norske Folke-S. og Mel.“ Nr. 18 og 25; „Svenske“ Nr. 64-66 b.
- 90. 3die—5te Textlinie: Commaet efter „følger“ udslettes.
- 91. Den tilsvarende svenske Vise hos Geijer (Nr. 36) har en Mel., hvis Begyndelse ganske ligner denne.
- — 10de Vers, sidste Linie, læs: Saa sørger hun ikke for mig (slg. Geijer, II. S. 36).

Pag. 178: Solo l. overalt Söli.

- 188, 9de Vers. Min i 2det Bind, S. 163, ytrede Formodning, at Verset bør hedde:

Kun nödde vil vi miste vort unge Liv,
Men nödder vil vi være Skovröveres Viv.

finder Bestyrkelse i den svenske Vise under Nr. 37 i det her foreliggende Bind.

Nr. 123 a. En tilsv. svensk Vise synges i Dalsland (s. Dybecks „Runa“ f. 1845, S. 7).

- 123 a. 9de og 10de Takt kunne, om man vil, spilles saaledes:

hvilken Forandring kan tilfoies paa den ledige Plads efter Melodien.

Nr. 134. Et Sidestykke med en denne meget lignende Mel. i Maria Frykholms „Folkvisor från Vermland“ under Nr. 15.

- 171. Efter Sv. Grundtvigs „Gamle danske Minder“, 3die Saml., optages her den hele Remse med den Bemærkning, at 3die og alle følgende Vers begyndes fra Melodiens 8de Takt, og eftersom Versene udvide sig, gjentages 12te Takt saa ofte, som Ordenes Antal fordrer. Ved Begyndelsen af 8de Takt

sættes derfor $\left| \begin{array}{c} | \\ | \\ | \end{array} \right|$ og ved Melodiens Slutning $\left| \begin{array}{c} | \\ | \\ | \end{array} \right|$ 12te Takt betegnes
med $\left| \begin{array}{c} | \\ | \\ | \end{array} \right|$

1.
Langt ud' i Skoven laa et lille Bjerg,
Aldrig saae jeg saa deiligt et Bjerg,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

2.
Paa det lille Bjerg, der stod et lille Træ,
Aldrig saae jeg saa deiligt et Træ —
Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

3.
Paa det lille Træ der sad en lille Green,
Aldrig saae jeg saa deilig en Green —
Grenen paa Træet, Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

4.
Paa den lille Green der sad en lille Kvist,
Aldrig saae jeg saa deilig en Kvist —
Kvisten paa Grenen, Grenen paa Træet,
Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

5.
Paa den lille Kvist der sad et lille Blad,
Aldrig saae jeg saa deiligt et Blad —
Bladet paa Kvisten, Kvisten paa Grenen,
Grenen paa Træet, Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

6.
Paa det lille Blad der var en lille Rede,
Aldrig saae jeg saa deilig en Rede —
Reden paa Bladet, Bladet paa Kvisten,
Kvisten paa Grenen, Grenen paa Træet,
Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

7.
I den lille Rede var et lille Æg,
Aldrig saae jeg saa deiligt et Æg —
Ægget i Reden, Reden paa Bladet,
Bladet paa Kvisten, Kvisten paa Grenen,
Grenen paa Træet, Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

8.
Af det lille Æg der kom en lille Fugl,
Aldrig saae jeg saa deilig en Fugl —
Fuglen af Ægget, Ægget i Reden,
Reden paa Bladet, Bladet paa Kvisten,
Kvisten paa Grenen, Grenen paa Træet,
Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

9.

Paa den lille Fugl der sad en lille Fjer,
Aldrig saae jeg saa deilig en Fjer —
Fjeren paa Fuglen, Fuglen af Ægget,
Ægget i Reden, Reden paa Bladet,
Bladet paa Kvisten, Kvisten paa Grenen,
Grenen paa Træet, Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

10.

Af den lille Fjer der blev en lille Pude,
Aldrig saae jeg saa deilig en Pude —
Puden af Fjeren, Fjeren paa Fuglen,
Fuglen af Ægget, Ægget i Reden,
Reden paa Bladet, Bladet paa Kvisten,
Kvisten paa Grenen, Grenen paa Træet,
Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

11.

Paa den lille Pude laa en lille Dreng,
Aldrig saae jeg saa deilig en Dreng —
Drengen paa Puden, Puden af Fjeren,
Fjeren paa Fuglen, Fuglen af Ægget,
Ægget i Reden, Reden paa Bladet,
Bladet paa Kvisten, Kvisten paa Grenen,
Grenen paa Træet, Træet paa Bjerget,
Bjerget ligger langt ud' i Skoven.

Nr. 203. Foran 7de Takt i 2det System sættes G - Nøglen.
Pag. 265, 6te Takt, 2det System: den 2den Accord skal være:

- 271, 12te Lin. nfra: trykt l. trykte.
- 273, 12te Lin. nfra: men udslettes.
- — 11te Lin. nfra: Stiil lader l. Stiil imidlertid lader.
- 275, Anm. til Nr. 26. Ikke Kuhlau, men P. C. Krossing har forandret Mel. saaledes, som den er benyttet i „Elverhøi“ (s. Digterens Fortale til Skuespillet).
- 278, Anm. til Nr. 76. Atterbøms Vise er en Omdigtning af den til den danske svarende svenske Folkevise, der findes hos Arwidsson, III. S. 11.

Til 2det Bind.

Pag. 18, 14de Vers: igjen o: tilbage.

Nr. 19. Den tilsv. svenske Vise hos Geijer, II. S. 15.

- 22. Dette Brudstykke synes at høre til en norsk Versjon af Nr. VII i „Den Danske Kjempebog“ (Fr. Barfods Udg. S. 375 og flg.).
- 23. Samme Mel. som til Nr. 29 hos Geijer, ligesom Texten er en Efterligning af den svenske Vise.

Nr. 25. Som Anm. tilføies: *) slg. „Danske Folke-S. og Mel.“ Nr. 78, og „Svenske“ Nr. 64-66 b.

Pag. 64, 5te Lin. nfra: Tyltebær l. Tyttebær.

- 87, 3die Lin. nfra. Sette Ugg mokant o: reise Haarene eller Børsterne. Ugg kan ikke være en Sammentrækning af Auge.
- 111, 1ste, 2det, 6te-8de Vers: Seer l. Sije.
- 158, 3die Lin. ovfra: död l. döde.

Til 3die Bind.

Nr. 9, 1ste Vers: ved l. vid.

- 13 a, 4de Vers: Citationstegnene efter 1ste Lin. og foran 2den Lin. udslettes, og efter 2den Lin. kun et enkelt Citationstegn.

Pag. 23, Anm.: odden l. Odden.

Nr. 33, 3die Syst., 2den Takt: A l. a.

Pag. 43, 19de Vers: knæ l. sköt.

- 46, 13de - Tyreson l. Tyrsson; 20de Vers: ska' l. skall; 20de og 21de Vers: upp udslettes.

Nr. 38, 1ste Syst., 5te Takt: mellem de to første Ottendedele sættes en Bue.

Pag. 53, Anm.: Nr. 38 l. Nr. 37 og 38.

- 58: De sidste 6 Vers betegnes med Tallene 17 til 22.
- 60, Anm.: fra Aaret 1600 l. fra det 17de Aarh.
- 62, Anm.: fra Aaret 1500 l. fra det 16de Aarh.
- 76, 2det V.: öfvergår l. öfver går.

Nr. 66 b, 3die Syst., sidste T.: foran c sættes $\frac{1}{2}$.

- 90. Som Anm. sættes: *) slg. Nr. 113.
- 95: sörja ändå l. sörjer ändå.
- 109, 1ste Syst., 4de T.: det første \bar{c} rettes til \bar{d} .
- 113. Som Anm. sættes: *) En Variant af Nr. 90.
- 114 b, over 5te Syst.: riten. l. cresc.
- Pag. 147: Nr. 142-163 l. Nr. 142-168.
- Nr. 145. Efter Melodien tilføies: Harm. af O. Åhlström.
- 146 a. Som Anm. tilføies: *) slg. Nr. 155 i nærværende Samling og Nr. 177 i „Danske Folke-S. og Mel.“
- 151, 2den Textl.: knappar l. kappar.
- 155. I Anm. tilføies: og Nr. 146 her foran, hvoraf denne er en Variant.
- 164, 1ste Textl. under Overskriften: Parviis l. parviis.
- 207. Som Anm. tilføies: Variant af Nr. 200.
- 210, 5te Takt i Disc.: $\frac{1}{2}$ foran det første f.